

УДК 339.9:338.1; 339.9:330.34, 330.3:338.2:339.9
УКПП
№ держреєстрації 0119U100888
Інв. №

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
(ДНУ)

проспект Гагаріна, 72, м. Дніпро, 49010
тел. (056) 374-98-01, факс (056) 374-98-42, e-mail: cdep@dnu.dp.ua

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з наукової роботи
ДНУ, канд. біол. наук, доцент

О.М. Маренков

« _____ » _____ 2021 р.

ЗВІТ
ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ

ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ
СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА
(остаточний)
ФМЕ-50-19

В.о. начальника науково-дослідної частини,
канд. техн. наук, старш. наук. співроб.

В.Б.Сіліч-Балгабаєва

Керівник НДР,
професор кафедри міжнародної економіки
і світових фінансів, докт. екон. наук, доцент

В.В.Македон

2021

Рукопис закінчено ____ .12.2021 р.

Результати цієї роботи розглянуто вченою радою факультету економіки ДНУ,
протокол від 09. 12. 2021 р. № 5

СПИСОК АВТОРІВ

Керівник НДР, д-р екон. наук, доцент, професор	В.В. Македон (загальна редакція, вступ, підр. 2.3)
Канд. екон. наук, доцент	М.В. Литвин (висновки, підр. 1.3, 2.1, 2.2)
Відповідальний виконавець, викладач	Л.С. Головка (висновки, підр. 1.3, 2.3, 3.2)
Канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри міжнародної економіки і світових фінансів	Н.О. Краснікова (підр. 1.2)
Д-р екон. наук, професор	Н.І. Дучинська (підр. 1.1)
Канд. екон. наук, доцент	О.В. Дзяд (підр. 3.2)
Канд. екон. наук, доцент	О.Г. Михайленко (підр. 3.1)
Канд. екон. наук, доцент	О.В. Пашенко (підр. 3.1)
Канд. екон. наук, доцент	О.Д. Огданська (підр. 3.1)
Канд. екон. наук, доцент	Л.П. Ульянова (підр.3.3)
Канд. екон. наук, доцент	Ю.М. Чайка (підр. 3.3)
Асистент	І.В. Волошина (підр. 1.1)
Аспірант	П.Д. Красніков (підр. 2.1)
Аспірант	О.О. Бененсон (підр. 2.1)
Завідувач навчальної лабораторії	Н.В. Сергієнко (реферат)

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 105 с., 4 рис., 8 табл., 33 джерела, 5 додатків.

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ, ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК, СТАЛИЙ РОЗВИТОК, ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ, ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ, ЛЮДСЬКИЙ РОЗВИТОК, «ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА», ЦИРКУЛЯРНА ЕКОНОМІКА, ЕКОНОМІКА 4,0, СТАЛЕ СПОЖИВАННЯ ТА ВИРОБНИЦТВО.

Об'єкт дослідження – процеси розробки, забезпечення інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства.

Предмет дослідження – інноваційні стратегії збалансованого розвитку світового господарства.

Мета НДР – теоретичне обґрунтування інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства та розробка практичних рекомендацій щодо їх впливу на функціонування різних країн світу.

Методи дослідження: системний підхід та комплексний аналіз; аналіз та синтез, аналогія, порівняння, типологізація, спостереження, графічна інтерпретація, математичне моделювання економічних процесів.

Результати дослідження полягають у теоретичному обґрунтуванні інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства, розкритті механізмів та інструментів фінансування збалансованого розвитку, аналізі особливостей інноваційних стратегій збалансованого розвитку різними країнами світу, дослідженні досягнення збалансованого розвитку країн ЄС в умовах глобалізації, визначенні проблем фінансування збалансованого розвитку країн світу в контексті глобалізації, аналізі інноваційних стратегій досягнення збалансованого розвитку світового господарства, визначенні перспектив досягнення збалансованого розвитку за умови глобальних викликів, удосконаленні сучасних програм забезпечення збалансованого розвитку, розробці практичних рекомендації щодо розвитку України з урахуванням інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства.

Наукова новизна даної НДР у виявленні полягає у теоретичному обґрунтуванні інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства, а також розробленні методичних та практичних рекомендацій щодо їх впливу на функціонування різних країн світу.

Результати роботи використані у науково-дослідних працях факультету щодо інноваційних стратегій та проблем збалансованого розвитку світового господарства; у підготовці та вдосконаленні лекційних курсів навчальних дисциплін, в опублікованих наукових статтях, монографіях; виданих навчальних посібниках; методичних вказівках, при проведенні виробничої (переддипломної, науково-дослідної) та навчальної практик, підготовці курсових та дипломних (кваліфікаційних) робіт, на науково-практичних конференціях.

Умови одержання звіту: за договором. ДНУ, просп. Гагаріна, 72., м. Дніпро, 49010

ЗМІСТ

Перелік умовних позначок, символів, одиниць, скорочень і термінів.....	6
Вступ	8
1 Теоретично-методологічні засади дослідження впливу інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства	10
1.1 Теоретичні основи дослідження збалансованого (сталого) розвитку.....	10
1.2 Механізми та інструменти інноваційних стратегій.....	11
1.3 Формування методологічного підходу до визначення інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства.....	15
2 Аналіз особливостей інноваційних стратегій досягнення збалансованого розвитку різними країнами світу.....	23
2.1 Інтернаціоналізація і активізація інноваційної діяльності багатонаціональних підприємств в умовах Економіки 4.0.....	23
2.2 Інноваційність економіки для досягнення цілей збалансованого розвитку світового господарства	34
2.3 Стратегічні переваги діяльності компаній країн світу в контексті збалансованого(сталого) розвитку.....	40
3 Перспективи досягнення збалансованого розвитку світового господарства.....	43
3.1 Удосконалення сучасних програм забезпечення збалансованого (сталого) розвитку світового господарства.....	43
3.2 Формування комплексного підходу до інноваційних стратегій збалансованого розвитку в контексті становлення постіндустріальної економіки.....	51

3.3 Методичні рекомендації щодо розвитку України з урахуванням інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства.....	57
Висновки	60
Перелік джерел посилання	64
Додаток А Акт впровадження результатів НДР.....	67
Додаток Б Основні публікації виконавців НДР.....	69
Додаток В Рецензія	84
Додаток Г Акт впровадження результатів НДР в освітній процес.....	87
Додаток Д Витяг з протоколу засідання вченої ради факультету економіки	103

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧОК, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ ТА ТЕРМІНІВ

- АТЕС – Організація Азіатсько-Тихоокеанського економічного співробітництва
- АУОС – автоматична уніфікована орбітальна станція
- БАІ – Багатостороння агенція з гарантій інвестицій
- БНП – багатонаціональні підприємства
- ВВП – валовий внутрішній продукт
- ВМО – Всесвітня метеорологічна організація
- ВНП – внутрішній національний продукт
- ГАТТ – Генеральна угода про тарифи та торгівлю
- ГАТС – Генеральна угода про торгівлю послугами
- ГУАМ – Організація за демократію та економічний розвиток
- ЄАВТ – Європейська асоціація вільної торгівлі
- ЄБРР – Європейський банк реконструкції та розвитку
- ЄВС – Європейський валютний союз
- ЄІБ – Європейський інвестиційний банк
- ЄФР – Європейський фонд розвитку
- ЄС – Європейський Союз
- ЄЕП – Єдиний економічний простір
- ЄЕС – Європейський Економічний Союз
- ЄПС – Європейська політика сусідства
- ЄСП – єдиний соціальний податок
- ЄЦБ – Європейський центральний банк
- ІГСФГМ – індекс готовності суспільства до функціонування у глобальних мережах
- ІРЛП – індекс «розвитку людського потенціалу»
- ІТ – Інформаційні технології
- МАР – Міжнародна асоціація розвитку

МБРР – Міжнародний банк реконструкцій та розвитку
МВСР – Методологія вимірювання сталого розвитку
МВФ – Міжнародний валютний фонд
МЕВ – міжнародні економічні відносини
МЕС – міжнародна економічна система
ММО – Міжнародна метеорологічна організація
МОП – Міжнародна організація праці
МПП – Міжнародний поділ праці
МФСР – Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку
МФК – Міжнародна фінансова корпорація
НАН – Національна академія наук України
НАТО – Північноатлантичний союз
НАФТА – Північноатлантична зона вільної торгівлі
НБУ – Національний банк України
НД – національний дохід
НДДКР – науково-дослідницькі та дослідно-конструкторські роботи
НДР – науково-дослідні роботи
ОВДП – облігації внутрішньої державної позики
ОЕСР – Організація економічного співробітництва та розвитку
ООН – Організація Об'єднаних Націй
ОПР – Офіційна допомога в цілях розвитку
ОЧЕС – Організація Чорноморського економічного співробітництва
ПКС – Паритет купівельної спроможності
ПДВ – податок на додану вартість
ПІІ – прямі іноземні інвестиції
ПРООН – Програми розвитку ООН
РБСА – Додатковий рахунок регулярного бюджету
СБ – Світовий Банк
СДР – Спеціальні права запозичення

ВСТУП

Мета НДР – теоретичне обґрунтування інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства та розробка практичних рекомендацій щодо їх впливу на функціонування різних країн світу.

Результати дослідження полягають у теоретичному обґрунтуванні інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства, розкритті механізмів та інструментів фінансування збалансованого розвитку, аналізі особливостей інноваційних стратегій збалансованого розвитку різними країнами світу, дослідженні досягнення збалансованого розвитку країн ЄС в умовах глобалізації, визначенні проблем фінансування збалансованого розвитку країн світу в контексті глобалізації, аналізі інноваційних стратегій досягнення збалансованого розвитку світового господарства, визначенні перспектив досягнення збалансованого розвитку з урахуванням глобальних викликів, удосконаленні сучасних програм забезпечення збалансованого розвитку відповідно до глобалізаційних викликів, розробці практичних рекомендацій щодо розвитку України з урахуванням інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства.

Наукова новизна даної НДР у виявленні полягає у теоретичному обґрунтуванні інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства, а також розробленні практичних рекомендацій щодо їх впливу на функціонування різних країн світу.

Результати роботи використані у науково-дослідних роботах факультету щодо інноваційних стратегій та проблем збалансованого розвитку світового господарства; у підготовці та вдосконаленні лекційних курсів навчальних дисциплін, в опублікованих наукових статтях, виданих навчальних посібниках; при проведенні виробничої (переддипломної, науково-дослідної) та навчальної практик, підготовці курсових та дипломних (кваліфікаційних) робіт.

Актуальність – існує об'єктивна необхідність досліджень інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства. Це дасть змогу, з

одного боку, поглибити наукові дослідження у сфері світової та національної економік з метою підвищення обґрунтованості дослідницьких узагальнень, прогнозів, практичних висновків та рекомендацій, а з іншого – оптимізувати державну політику України, спрямувавши її на стимулювання збалансованого розвитку нашої держави та сприяння її інтеграції до глобальної економіки.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані органами законодавчої і виконавчої влади: відповідними комітетами Верховної Ради України у процесі вирішення проблем інтеграції України в систему світогосподарських відносин, Дніпропетровською облдержадміністрацією в практичній роботі щодо вирішення регіональних проблем на шляху інтеграції України до світового господарства.

Отримані результати можуть бути оформлені як огляди та рекомендації і розіслані у Міністерство економічного розвитку та торгівлі, Національний банк України, Комітет з питань співробітництва між Україною та ЄС, а також можуть бути використані Головним управлінням економіки Дніпропетровської обласної держадміністрації, органами місцевої влади при розробці заходів економічної політики, в діяльності підприємств та організацій. Результати також використовуються менеджерами підприємств, що займаються зовнішньоекономічною діяльністю, учасниками інвестиційного ринку під час визначення своєї фінансової та зовнішньоекономічної політики.

Галузь застосування результатів НДР – це зовнішньоекономічна діяльність України. Результати також будуть використані фахівцями, що займаються зовнішньоекономічною діяльністю, учасниками інвестиційного ринку під час визначення своєї фінансової та зовнішньоекономічної політики. Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані органами законодавчої і виконавчої влади органами місцевої влади при розробці заходів економічної політики, в діяльності підприємств та організацій.

1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ІННОВАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

1.1 Теоретичні основи дослідження збалансованого (сталого) розвитку

Визначення та обґрунтування стратегічних напрямів економічного розвитку світового господарства – одна з актуальних проблем управління економічними процесами. Сьогодні для України, як і для решти світу, актуальною є проблема досягнення сталого розвитку. Для цього розробляються спеціальні програми, проводяться різні заходи. Для виміру сталості розвитку держав використовується низка різних індексів та індикаторів сталого розвитку. Важливість інноваційних стратегій сталого розвитку світового господарства підкріплюється необхідністю нівелювання наслідків глобальної економічної кризи та, якщо можливо, отримання принципово нових можливостей для національної економіки по закінченню кризового стану та посідання лідерських позицій на світовій арені, які є суттєвими саме для якісних перетворень у національній економіці.

Положення концепції сталого розвитку передбачають раціональне, заощадливе використання ресурсів. Саме раціональність обмежує потреби людства, не допускає безконтрольність використання ресурсів, що, як наслідок, зумовлюватиме певний дефіцит окремих груп товарів. А це, у свою чергу, зумовлює конфлікт між оптимальним рівнем споживання населення і промисловості та зростанням рівня якості життя і розвитку промислового комплексу.

Стосовно термінології понять «збалансований розвиток», то слід відмітити, що різні наукові школи у тому чи іншому випадку використовують поняття «збалансований (сталий) розвиток», «стійкий розвиток», а також зустрічається й «усталений розвиток», «гармонійний розвиток». Різноманіття понять не має звужувати проблематику, а бути взаємодоповнюючим.

1.2 Механізми та інструменти інноваційних стратегій

Суперечливість та диспропорція розвитку різних сфер життя людини, а також зростання глобальних проблем спонукають людство шукати стратегію розвитку, в якій орієнтація науково-технічного розвитку, експлуатація природних ресурсів, напрямки інвестицій, розвиток особистості та інституційні зміни узгоджені один з одним і зміцнюють нинішній і майбутній потенціал для задоволення людських потреб і забезпечення безперервного прогресу людської цивілізації [1]. Такій стратегії дали назву – сталий розвиток [2].

Основу вивчення та розвитку сталого розвитку поклала Організація Об'єднаних Націй. Організація більше звертала увагу на проблеми, пов'язані з експлуатацією і використанням природних ресурсів, особливо були націлені на розвиваючі країни та їх контроль над власними ресурсами [3].

Основними компонентами сталого розвитку є соціальна, економічна та екологічна сфери, відповідні їм види діяльності та напрямки політики. Кожен з компонентів ґрунтується на загальних принципах сталого розвитку і в той же час має свої цілі, особливості, імперативи функціонування та взаємодії в рамках інтеграційного механізму та єдиної політики сталого розвитку [1].

Фінансове забезпечення всіх компонентів збалансованого розвитку є основним пунктом успішної реалізації стратегій збалансованого розвитку, задоволення людських потреб та забезпечення соціально-економічного розвитку (див. табл. 1).

Безперервність функціонування економіки забезпечується через механізми інвестування: фінансовий капітал в економіці збалансованого розвитку світового господарства є важливим джерелом відтворення та поповнення інших видів капіталу [4].

До механізмів формування фінансового капіталу, спрямованого на інвестування, належать: фінансування міжнародних неурядових організацій, державних структур тощо, які визначені на Міжнародних конференціях з фінансування розвитку.

Таблиця 1 – Стратегії фінансування збалансованого (сталого) розвитку [5]

Механізми фінансування	Національні інструменти	Глобальні інструменти
Мобілізація ресурсів як одна зі стратегій акумуляції грошових коштів.	Кредити, державні та приватні інвестиції, макроекономічні реформи	Зовнішні потоки приватного капіталу, офіційна допомога донорів, зобов'язання
Вивільнення коштів є надзвичайно важливим в питанні методів фінансування сталого розвитку, особливо для країн, що розвиваються.	Скорочення військових витрат, ліквідація зовнішньої заборгованості	Списання боргів країн, що розвиваються
Податкові надходження. Задля забезпечення стратегії сталого економічного розвитку необхідною умовою є модернізація діючого податкового законодавства.	«Зелені податки» екологічні штрафи	Податок Тобіна, «невеликий податок» на Інтернет, податок на авіапаливо
Інституційно-організаційні	Створення спільних фондів зі сталого розвитку	Глобальні та регіональні екологічні фонди, організація зустрічей донорів
Альтернативні. Сучасне становище економіки та світу в цілому вимагає розробки та прийняття альтернативних стратегій акумулювання фінансових ресурсів.	Економічні механізми, розвиток освіти, науки, інформаційно-пропагандистська робота, експериментальні проекти	Передача екологічно чистих технологій, обмін екологічними знаннями, запобігання фінансовим кризам

У червні 2013 року Генеральна Асамблея заснувала Міжурядовий комітет експертів з фінансування сталого розвитку. Це рішення було ухвалене у зв'язку з масштабними завданнями, сформульованими у підсумковому документі.

Конференції Організації Об'єднаних Націй зі сталого розвитку 2012 року (Ріо + 20). Даний комітет організував свою роботу в рамках трьох тематичних блоків: блок 1 «Оцінка фінансових потреб, визначення поточних потоків і нових тенденцій, а також вплив внутрішніх і міжнародних умов», блок 2 «Мобілізація ресурсів і їх ефективне використання» і блок 3 «Інституційні механізми, узгодженість політики, взаємодія і управління» [6].

Комітет експертів сформулював п'ять основних принципів стратегічного підходу.

По-перше, кожна країна несе відповідальність за власний розвиток, а міжнародне співтовариство відповідає за створення сприятливих умов і надання міжнародної підтримки. Це має вирішальне значення, оскільки відповідно до другим принципом ефективна урядова політика є стрижнем стратегії фінансування сталого розвитку. По-друге, усі суб'єкти, включаючи приватний сектор, діють в рамках системи і сприятливих умов, створюваних державною політикою. Це підкреслює важливість вироблення ефективних політичних рішень, що враховують принципи транспарентності і благого управління [5].

По-третє, різні види фінансування повинні використовуватися цілісним образом, доповнюючи, а не замінюючи один одного. Наприклад, приватне фінансування орієнтоване на отримання прибутку і є особливо придатним для інвестицій у виробничу діяльність, однак очікувані прибутки від інвестицій, пов'язаних зі сталим розвитком, часто бувають не настільки привабливими, як інші можливості, особливо в короткостроковій перспективі. Таким чином, у багатьох областях задоволення соціальних потреб та забезпечення суспільних благ неможливо обійтися без державного фінансування. Стратегії фінансування сталого розвитку необхідно розробляти таким чином, щоб домогтися максимального ефекту від комплексного використання фінансових потоків, враховуючи взаємодію різних джерел, механізмів та інструментів фінансування та їх переваг та обмежень для пошуку рішень, придатних для конкретних країн [6].

По-четверте, інструменти фінансування повинні співвідноситися з потребами і видами використання, які найбільшою мірою їм відповідають. Якість фінансування має значення. Наприклад, довгострокові інвестиції в сталий розвиток повинні покриватися з довгострокових коштів, оскільки короткострокове фінансування часто не годиться для реалізації довгострокових проектів.

По-п'яте, міжнародне державне фінансування як і раніше відіграє найважливішу роль, особливо в країнах з найбільшими потребами і найменшими можливостями для мобілізації ресурсів. Слід домогтися того, щоб його вплив був максимальним [4].

Інші принципи вимагають всебічного врахування критеріїв сталого розвитку в стратегіях фінансування, в тому числі в державних бюджетах і приватних інвестиційних рішеннях; використання синергізму в трьох компонентах сталого розвитку; прийняття багатостороннього, орієнтованого на людину і все охватного підходу; та забезпечення транспарентності і підзвітності фінансування на всіх рівнях [6].

Даний стратегічний підхід ліг в основу понад 115 конкретних політичних рекомендацій (табл. 2). Комітет дійшов висновку, що якого-небудь простого політичного рішення не існує. Замість цього буде потрібно пакет політичних заходів.

Таблиця 2 – Рекомендації Міжурядового комітету експертів з фінансування сталого розвитку щодо фінансування сталого розвитку [6]

Рекомендації у відношенні політики, що стосується внутрішнього та міжнародного, державного, приватного та змішаного фінансування	- мобілізувати нові та додаткові ресурси
	- перерозподілити наявні ресурси в цілях вкладення коштів у сталий розвиток та їх ефективне використання
	- зміцнювати взаємодію у рамках трьох компонентів сталого розвитку
	- розробляти належні правила та приписи, встановлюючи баланс між наданням доступу до фінансування та забезпечення стабільності фінансового ринку
	- створити сприятливі умови
	- створити потенціал та платформи, що сприяють обміну досвідом між країнами

Наприклад, забезпечення збалансованого (сталого) розвитку Німеччини є стратегічною метою Німецького банку розвитку (KfW), при цьому основним завданням, поставленим перед групою, є відповідь на глобальні зміни – зміни клімату, глобалізацію, зміна демографічної ситуації.

Стратегічний підхід який запропонував Міжурядовий комітет експертів з фінансування сталого розвитку дає змогу забезпечити ефективне фінансування сталого розвитку. Необхідно, щоб при фінансуванні країн, що розвиваються

було доступне міжнародне фінансування. Використання внутрішніх джерел фінансування має бути по можливості максимальним, але, враховуючи розміри необхідних інвестицій, необхідно залучення міжнародних фінансових засобів [5].

1.3 Формування методологічного підходу до визначення інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства

Загострення соціальної та екологічної ситуації в Україні актуалізує проблему формування збалансованого економічного розвитку і вимагає дослідження соціо-еколого-економічних систем з позиції збалансованого економічного розвитку. В даному випадку економічне зростання виступає визначальним показником загального розвитку економіки, адже базується на збалансованому структурному перетворенні економічної підсистеми, неодмінному соціальному прогресі та удосконаленню управління, забезпечує збереження й збільшення виробничого потенціалу з впровадженням ефективних інновацій.

Саме збалансований розвиток соціо-еколого-економічних систем є найважливішим напрямком розвитку в умовах антропогенного впливу на навколишнє середовище. Перспективу людства насамперед визначає стан екологічної безпеки, яка впливає на розвиток усіх компонентів соціуму. Тому питання забезпечення сталого розвитку соціально-економічних систем є досить важливим та актуальним, основою досягнення якого є збалансованість та екологізація управління структурно-функціональних елементів: суспільство, економіка, природа [7].

З точки зору системного підходу дослідження економічного розвитку доцільно проводити за наступними блоками: соціальний – показує рівень та якість життя населення; екологічний – відображає стан довкілля; економічний – характеризує економічне зростання. Аналіз та оцінка цих складових дозволяють

розглядати економічний розвиток з позицій сталості в межах системи, що розглядається [9].

Соціо-еколого-економічна система – це діалектична єдність соціальної, економічної та екологічної підсистем, ефективне управління якими в умовах їх взаємозв'язку стає передумовою гармонійного, збалансованого, довгострокового еколого-економічного розвитку всієї системи.

Концепція сталого розвитку з'явилася в результаті об'єднання трьох основних точок зору: економічної, соціальної та екологічної. Узгодження цих різних точок зору та їх переклад на мову конкретних заходів, які є засобами досягнення сталого розвитку, оскільки всі три елементи сталого розвитку повинні розглядатися збалансовано [9].

Методологія розрахунку рівня сталого розвитку та гармонізації передбачає використання методик як статичного, так і динамічного визначення певних показників (індексів та індикаторів). У статичному представленні для аналізу обирається набір даних, як правило, за один рік – статистична звітність. Таке представлення надає можливість оцінювати стан об'єкта (у нашому випадку це країна чи регіон) у конкретний момент часу, саме за обраний рік.

Динамічний аналіз дещо розширює можливості проведення аналізу. Цей аналіз, як правило, базується на результатах статичного представлення за певний період. Проте має й свої особливості, які полягають у нормуванні та приведенні окремих показників до певного року (за необхідності).

Об'єднання результатів статичних досліджень за досить значні періоди часу надає можливість визначити низку додаткових показників, виявити певні динамічні ефекти, суттєві залежності від впливу фактору часу.

Існуючі наукові доробки в основному розглядають процеси в статистиці, акцентуючи увагу тільки на аналізі отриманих значень, що характеризують певний рівень розвитку того чи іншого об'єкту на певний період часу (за даними одного року). Порівнюючи результати моделювання їх між собою на певному періоді часу (декілька років) можливо виявити певну тенденцію.

Стосовно термінології понять «сталість» («стійкість»), то слід відмітити, що різні наукові школи у тому чи іншому випадку використовують поняття «сталий розвиток», «стійкий розвиток», «збалансований розвиток», а також зустрічається й «усталений розвиток», «гармонійний розвиток». Різноманіття понять не має звужувати проблематику, а бути взаємодоповнюючим.

Проте на основі аналізу змісту наукових праць можна виокремити такі дві тенденції у використанні термінології: поняття «сталий» стосується переважно макрорівня, на рівні регіонів і країн, а термін «стійкий» використовується на мікрорівні, при аналізі виробничих структур.

Системні дослідження з проблематики сталого розвитку країн було розпочато близько півстоліття тому. Концептуальні засади розвинуті та підтримані на самітах ООН, де брали участь понад 180 країн, а також деякі міжнародні організації. Ці саміти пройшли у Ріо-де-Жанейро в 1992 році, в Йоганнесбурзі у 2002 році, а також у 2012 році на «Ріо+20» (тобто двадцять років потому, як відбувся саміт в Ріо-де-Жанейро). На останньому саміті учасниками прийнята Резолюція за № 66/288 – «Майбутнє, якого ми хочемо» (Генеральної Асамблеї ООН) [10]. Розроблені документи визначають орієнтири розвитку світової спільноти на основі положень, що були розробленими ще В.І. Вернадським.

Певну наукову проблему становлять динамічні процеси, які значною мірою визначають стан майбутнього Землі та суспільства зокрема. Проте розробок, методик, які надавали б змогу належним чином оцінити наслідки того чи іншого рішення стосовно розвитку об'єкту в майбутньому, недостатньо, а існуючі мають певні недоліки. До основних недоліків варто віднести те, що у одній методиці використовуються дані, отримані з різних джерел, мають різну природу, що потребує системного узгодження, нормування, приведення до такого вигляду, який є зрозумілим для прийняття управлінських рішень на державному чи регіональному рівнях.

Інший суттєвий недолік – це приведення всього ряду показників до одного, базового року, адже соціальні, екологічні та економічні процеси

розвиваються відносно незалежно, а показники можуть значно відрізнятись один від одного на значних періодах. Враховуючи зазначене, слід враховувати при розробці методики різні індекси, які корегують ту чи іншу залежність.

Післякризовий характер економічного зростання засвідчує посилення залежності вітчизняної економіки від зовнішніх ринків на основі, насамперед, цінової конкуренції, а не конкурентної боротьби технологій та нововведень, надмірний перерозподіл інвестицій на користь експортних галузей, високу залежність внутрішньої економічної динаміки від зовнішніх чинників, що є значним ризиком для її стабільного функціонування та робить вразливою до будь-яких цінових «шоків». Чутливість параметрів функціонування національної економіки до зовнішніх впливів визначає необхідність з'ясування сутності та тенденцій розвитку світогосподарських диспропорцій [11].

Найбільший ефект економічного зростання дає саме збільшення інвестицій, тому вони є зв'язувальним елементом між сукупним попитом та сукупною пропозицією. Використання запропонованого підходу дає можливість одержати існуючу і прогнозну динаміку інтегрального критерію ефективності і ступеня інноваційності для України.

Для повного уявлення про процеси, що відбуваються, доцільне виділення з інтегрального критерію економічної (узагальнена продуктивність, технологія виробництва, рівень використання потенційних можливостей) та соціальної (соціальна справедливість, тіньова економіка, рівень використання праці) складових. Така реалізація дає можливість отримати окремо показники динаміки ефективності та ступеня інноваційності соціального та економічного розвитку як для країни в цілому, так і за основними видами економічної діяльності [12].

Інноваційна економіка в умовах розвитку суспільства знань, характеризується провідним значенням інноваційної активності суб'єктів науки і виробництва, ростом науково-технічного виробництва, наукоємних технологій, інтелектуалізацією факторів виробництва, які формують завдяки інноваціям, новий технологічний уклад.

Зовнішнім проявом інноваційної економіки виступають збільшення витрат держави, підприємців, домашніх господарств на накопичення людського капіталу, вкладень у науково-дослідницькі та дослідно-конструкторські розробки.

Але, ці формальні ознаки стають реальністю лише тоді, коли мають місце і реалізуються вихідні умови розвитку інноваційної економіки. До них відносяться: інституційні – наявність системи – формальних і неформальних правил (інститутів), що сприяють інноваційній діяльності та становленню економіки інноваційного типу; структурні – наявність мережевих взаємодій – значної кількості суб'єктів інноваційної діяльності та ринку інновацій; конкуренція за нову техніку і технології, за якість продукції (така конкуренція є базовою умовою інноваційної економіки); ресурсні – наукові, технологічні, інтелектуальні ресурси, які формують інноваційний потенціал, достатній і можливий для організації й приведення в дію інноваційного процесу; мотивуючі – спонукають і заохочують затребуваність інновацій більшістю господарюючих суб'єктів, домашніх господарств, споживачів, економікою в цілому [13].

Формування та становлення інноваційної економіки варто досліджувати крізь призму інституціональної економічної теорії. В центрі уваги дана теорії знаходяться інституції (соціальні форми функцій суб'єктів, об'єктів, процесів та результатів економічної діяльності, що забезпечують еволюцію системи суспільного поділу праці на основі статусів, норм, правил, інструкцій, регламентів, контрактів, стандартів і порядків) та інститути (складні фактори виробництва, які представляють собою видові комплекси взаємодії інституцій й організацій, що закріплюють ефективні інституції в межах суспільної системи; типові комплекси інституцій, які виступаючи функціональними генотипами організацій, моделями їх функціональної структури, склалися еволюційно). Не дивлячись на те, що теорія інституціоналізму все ще знаходиться на стадії розвитку, існуючі результати дозволяють досліджувати інноваційну економіку, пояснювати її динамічний розвиток та визначати чинники, що детермінують

поведінку її структурних інституційних одиниць. Саме тому, плеяда українських і закордонних вчених-економістів та науковців беруть за основу теоретико-методологічну базу інституціоналізму для пояснення ринкових перетворень в своїх країнах й розуміння можливих варіантів майбутнього розвитку економік [14].

Сьогодні глобалізація висуває нові виклики національним інноваційним системам, серед яких: загострення соціальних проблем, таких як: нові проблеми охорони здоров'я в умовах, що змінилися, старіння населення, подовження активної фази життя людини; питання охорони навколишнього середовища й пошук нових джерел енергії, а також необхідність енергозбереження й ресурсозбереження в інтересах стійкого розвитку; зміни в науково-технологічній сфері: зростання міждисциплінарності досліджень і розробок (наприклад, у сфері біо-, нано-, інфотехнологій), зближення науки й технологій в умовах нової технологічної революції й формування нового технологічного укладу; зміни в інноваційній сфері: поява нових бізнес-моделей, а також динамічне відкриття, завоювання й формування нових ринків (особливо інноваційних). Актуальною для країн у посткризовий період стає проблема стосовно інновацій в контексті того, як конвертувати знання про технології, ринки тощо в соціальне та фінансове багатство [15].

Загальна тенденція інноваційних економік характеризується новим співвідношенням між людським і фізичним капіталом, за яким людський капітал стає пріоритетом в економічному розвитку. Так, згідно з розрахунками Всесвітнього банку, у складі національного багатства США виробничі фонди (споруди та приміщення, машини й обладнання) становлять всього 19 %, природні ресурси – 5 %, людський капітал – 76 % [16].

Процес інституціоналізації інноваційної економіки потрібно розглядати, по-перше, через формування ефективного інституціонального середовища як комплексу формальних і неформальних норм, що регулюють правила «ринкової гри». Інституціональне середовище повинно містити стимули (перш за все, економічного порядку), які б робили вигідними, корисними й ефективними

впровадження новацій для підприємницьких структур. По-друге, з позиції організаційних форм, наприклад підприємницьких структур, що створюються економічними агентами в межах вищевказаних правил і норм шляхом контрактації.

Внутрішнє середовище підприємницької структури через такий його елемент як організаційна культура, повинна включати систему стимулів, яка б спрямовувала інноваційну діяльність працівників усіх рівнів на активне сприйняття інновацій [13].

Модель збалансованого (сталого) розвитку, як і будь-яка соціальна модель, є системою інтегрованих компонентів, їх суттєвих відносин і зв'язків, що відображають основний зміст процесів збалансованого екологічного та соціально-економічного розвитку [17].

Отже, питання наявності великої кількості завдань та цілей за умов обмежених ресурсів (фінансових, людських, інституційних тощо) вирішується шляхом визначення пріоритетів та критеріїв для їх формування. Щодо національних стратегічних тенденцій збалансованого розвитку світового господарства в контексті відповідних світових течій, слід наголосити на доцільності застосування політики інтеграції стратегічних засад та індикаторів збалансованого (сталого) розвитку щодо основних сфер суспільного життя в регіональному та національному аспектах, запровадженні єдиної системи оцінки впливу на населення, застосування механізмів стратегічної екологічної оцінки, організації чіткого та ефективного контролю за дотриманням пріоритетів сталого розвитку в соціальних та освітніх програмах. Перспективною стратегічною тенденцією є також запровадження єдиної системи моніторингу збалансованого розвитку у світі [17].

Формування, становлення та розвиток інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства потребує подальшого розроблення нових емпіричних моделей; застосування методу системно-структурного аналізу, який дає можливість, з одного боку, з'ясувати місце інституціонального базису у системі ринкових відносин, а з іншого – розглянути

сучасну економічну систему як складну взаємодію підприємницьких структур, бізнесу, держави та суспільства.

Методологічні засади компаративного аналізу індикаторів збалансованого (сталого) розвитку соціально-економічних систем дають змогу виявити його переваги порівняно з іншими методами: по-перше, система індикаторів забезпечує врахування інституціональних особливостей розвитку соціально-економічних процесів; по-друге, розрахунок індексів уможлиблює визначення впливу ринку та держави на формування сталого розвитку; по-третє, методологія компаративного аналізу передбачає компарирування величини кожного індикатора потенціалу в Україні з величиною відповідного індикатора у країні, вибраної у якості зразка для порівняння; по-четверте, метод компаративних індексів дає змогу здійснювати співставлення динамічних рядів індексів для порівняльного аналізу розвитку потенціалу України та інших країн, а порівняння тенденцій величини індикаторів уможлиблює виявлення чинників формування сталого розвитку. Зазначене пов'язане із забезпеченням оптимального використання обмежених ресурсів людства та гармонійного об'єднання економічного, соціального, екологічного та інституційного вимірів.

2 АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ІННОВАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ ДОСЯГНЕННЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ РІЗНИМИ КРАЇНАМИ СВІТУ

2.1 Інтернаціоналізація і активізація інноваційної діяльності багатонаціональних підприємств в умовах економіки 4.0

Сучасна світова економіка функціонує в умовах глобалізації. Країни і регіони світу на сьогоднішній день тісно пов'язані між собою міцними потоками товарних і фінансових ресурсів, міжнародним виробництвом і бізнесом, потоками інформації, поширенням інформаційних технологій, тісними культурними контактами. На тлі розвитку інтеграційних процесів у світовій економіці зростає ймовірність появи глобальних ризиків, які чинять негативний вплив на світовий економічний простір. Один з потужних інструментів такого впливу – це багатонаціональні підприємства (БНП), що базуються в країнах світу. Протягом останніх десятиліть БНП через технологічне лідерство стали основною рушійною силою в умовах Економіки 4.0. За останні роки інтернаціоналізація науково-технічної діяльності стала більш важливим чинником в умовах глобальної конкуренції для БНП, особливо з базуванням у розвинених країнах. Науково-технічний прогрес, виражений через розробки і виведення на ринок нової продукції, – найважливіший чинник у конкурентній боротьбі на сьогоднішній день. В умовах глобальної конкуренції, саме через науково-технічне лідерство визначаються переможці і переможені.

Значний внесок у дослідження закономірностей фактора інноваційності та економічного зростання належить американським економістам Б. Віту та Р. Майєру. Вони провели ряд досліджень, інтегрувавши підприємницьку діяльність в модель функціонування ринкової економіки при виділенні особливої ролі конкуренції.

Доведено, що створення умов і стимулювання появи нових інноваційних фірм за допомогою зниження вхідних бар'єрів на ринок – ефективний інструмент боротьби з монополією.

Іншими словами, інновація сприяє розвитку конкуренції. Також Б. Віт та Р. Майєр стверджують, що в капіталістичній економіці основний засіб забезпечення конкурентоспроможності – продуктова інновація, а зовсім не ціна, як вважалося багатьма до цього моменту. Однак, крім проривних інновацій, велике значення у процесі їх відтворення відіграють копіювання та запозичення фірмами-імітаторами, які вносять адаптації та зміни.

Метою прогнозування розвитку і виокремлення перспективних напрямів інвестицій в НДДКР (науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи) в минулому спиралися на головний фактор – продуктивність або конкурентоспроможність регіонів у виробництві результатів науково-технічної діяльності

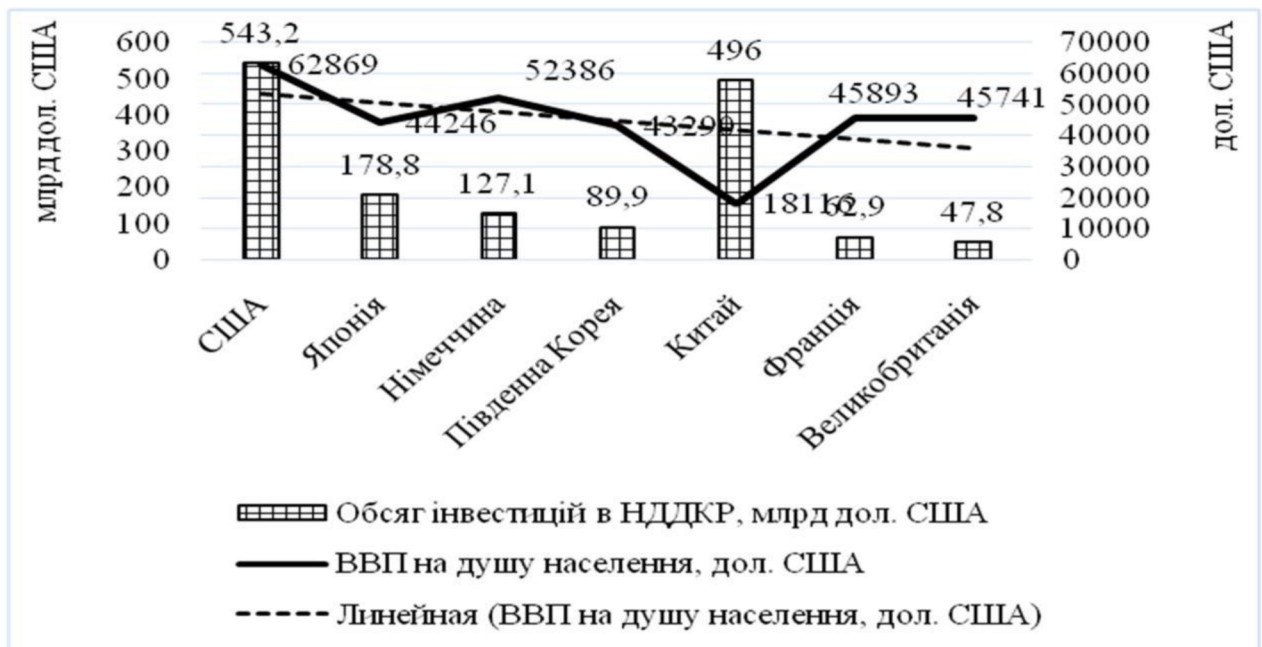
Корпоративні НДДКР покривають сферу діяльності корпорацій, пов'язані з відкриттям та розробкою нових продуктів (виробів або послуг) або більш ефективного виробничого процесу, включаючи вдосконалені версії існуючих продуктів і процесів. Таким чином, науково-технічна діяльність для БНП містить в собі увесь процес створення інноваційної продукції, від виникнення ідеї або укладення контракту до отримання науково-технічного результату і впровадження його у виробництво або продаж замовнику. Інновації або інноваційну діяльність можна визначити як частину процесу науково-технічної діяльності або НДДКР.

В межах науково-дослідної роботи, ми вважаємо за потрібне сформулювати загальне значення НДДКР для БНП, а саме як діяльність корпорації, націлена на створення нового продукту або процесу.

Процес НДДКР і технологічний прогрес – важливий чинник розвитку світової економіки. Галузі світової економіки з високим рівнем інвестицій в НДДКР показують набагато більш позитивну динаміку, ніж інші галузі. За останні десятиліття високотехнологічна продукція показувала темпи зростання, які на 50 % перевищують середньо-технологічні вироби і послуги і на 100 %

перевищують мало-технологічні, що повністю вписується у формат Економіки 4.0. Особливо велике значення високо-технологічна продукція має для розвинених країн. Так, в окремих країнах ОБРС, частка цих виробів у загальному експорті сягає 40 %. Для виявлення залежності добробуту країн від науково-технічного прогресу, дослідимо показники ВВП на душу населення і інвестиції в НДДКР (рис. 1).

Деякі країни, які за доходами на душу населення можуть зрівнятися з лідерами, є лідерами і за обсягами НДДКР – Катар, ОАЕ і Норвегія. Вони досягають добробуту в основному через експорт джерел енергії, у першу чергу – вуглеводнів. Однак, залежно від ціни нафти, їх показники доходу на одиницю населення схильні до більшої волатильності в порівнянні з країнами-експортерами високотехнологічної продукції.

Рисунк 1 – Рівень добробуту окремих країн світу залежно від обсягу інвестицій в НДДКР

Примітка. Складено на основі World Investment Report 2019. URL: <https://unctad.org/en/pages/PublicationWebflyer.aspx?publicationid=2460>

Головна відмінна риса процесу транснаціоналізації – це вихід суб'єкта господарської діяльності на новий, глобальний рівень індустріалізації в інших інституціональних умовах. Компанії можуть обирати економічні інститути в тих

країнах, де вони можуть отримати сталу конкурентну перевагу. Так міцність БНП у довгостроковій перспективі вирішальною мірою залежить від їх здатності розвивати наявні і створювати нові конкурентні й інноваційні переваги і особливо у сфері НДДКР.

У табл. 3 представимо дискретний розподіл світових витрат на НДДКР за окремими країнами світу.

Таблиця 3 – Розподіл світових витрат на НДДКР по країнах світу за період 1990–2019 рр. (у відсотках)

Країна / Рівень розвитку	Роки			
	1990	2005	2015	2019
Розвинені країни				
США	36%	36%	37%	39,7%
Німеччина, Франція, Великобританія	18%	15%	13%	14,2%
Фінляндія, Швеція, Нідерланди, Данія	3%	4%	4%	3,1%
Країни, що розвиваються				
Китай	5%	9%	12%	15,5%
Росія	5%	2%	2%	1,7%
Індія, Бразилія, Південна Корея	4%	7%	9%	10,5%
Сінгапур, Тайвань, Ізраїль	1%	2%	2%	3,7%
Інші				
Усі інші	14%	12%	9%	4%
<p>Примітка. Складено на основі Global Innovation Index (GII) 2019. URL: https://www.wipo.int/global_innovation_index/en/2019; List of countries by GDP (PPP) per capita (2019). URL: https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD</p>				

Розподіл світових витрат на НДДКР по країнах світу тісно пов'язаний з кількістю винаходів, які мають патенти в одному з трьох найважливіших НДДКР-регіонах світу: США, Європі і Японії. Відповідно, доцільно розглядати саме цю, так звану «патентну тріаду» для глобального порівняння (рис. 2).

У цих умовах кожна країна у високотехнологічному секторі намагається зайняти певний цільовий сегмент, спеціалізуючись на окремому напрямі і фінансуючи саме цільові сегменти. Підвищення спеціалізації країн помітне під час порівняння структури витрат на дослідження та розробки у країнах світу.

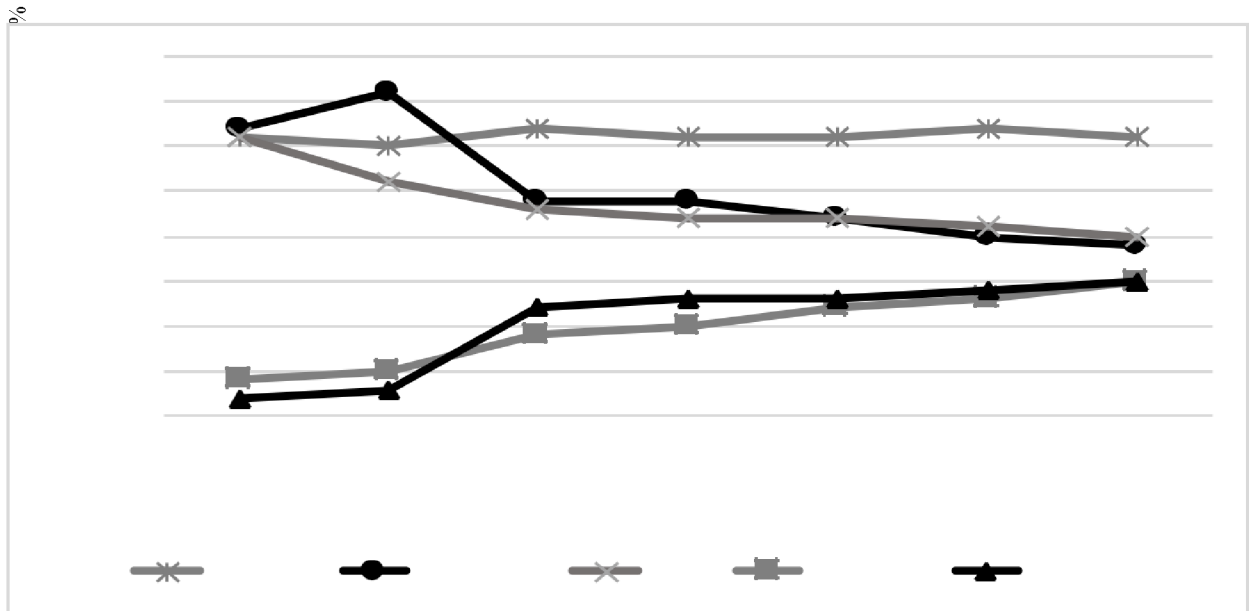

Рисунок 2– Динаміка зміни питомої ваги регіонів у виробництві нових патентів «тріади» за період 2005–2019 рр.

Примітка. Складено на основі World Intellectual Property Organization (WIPO) URL: <https://www.wipo.int/patentscope/en/>

В той же час, починаючи з 2010 р. і по теперішній час, відбувається значне посилення позицій Китаю у виробництві нових патентів на тлі зниження ролі країн Західної Європи (табл. 3).

Таблиця 3 – Виробництво нових патентів в країнах і регіонах світу, 2010 та 2019 рр.

Країни, регіони світу	Патенти, зареєстровані в Національному патентному відомстві, од.	
	2010 рік	2019 рік
Китай	57786,0	275602,0
Індія	7539,0	7790,0
Японія	141399,0	240257,0
Сінгапур	7393,0	5716,0
Східна Європа	37458,0	47195,0
США	173770,0	328948,0
Західна Європа	62961,0	53450,0

Примітка. Складено на основі Lisbon – The International System of Appellations of Origin and Geographical Indications. URL: <https://www.wipo.int/lisbon/en/>

З вищенаведеного порівняння можна зробити висновок про особливу ефективність інвестицій в НДДКР Японії, в той час як в країни ЄС і США можуть мати середній рівень результативності, а Китай тривалий час перебував на останньому місці даного порівняння, особливо в період 1990–2010 рр. Однак, вже в період 2011–2019 рр. Китай значно посилює свої позиції і сьогодні входить до п'ятірки країн – лідерів за обсягами виконаних НДДКР та отриманих міжнародних патентів. З позиції виробництва патентів світового рівня, основними регіонами виробництва НДДКР є США ($\approx 30\%$), Японія і Європа – кожен з них відповідає за приблизно 20% світового виробництва патентів. За останні роки країни Азії показують позитивну динаміку результативності науково-технічної діяльності.

При цьому, ми констатуємо, що на сучасному етапі розвитку світової економіки саме глобалізаційні процеси, зокрема політичні, суттєво впливають на ефективність науково-технічної діяльності в глобальному масштабі. Незважаючи на той факт, що питома вага країн, що розвиваються, показує позитивну тенденцію протягом останніх років, основна роль у глобальному обсязі виконаних НДДКР відведена саме розвиненим країнам світу і ця домінанта є стійкою (табл. 4 та рис. 3).

Однак, було розглянуто тільки «патентну тріаду» і відповідно не всі патенти з Китаю виходять на міжнародний рівень. Зроблені висновки підтверджуються також найбільш актуальними дослідженнями (Організації об'єднаних націй з промислового розвитку (UNIDO), проведено у період 2014–2019 рр., в яких Японія на другому місці у світі за рейтингом інновацій, в той час як США займають п'яту сходинку рейтингу, а Китай не входить до тридцятки лідерів списку.

Відповідно, ми можемо говорити про те, що в майбутньому буде мати місце зміщення обсягу інвестицій в НДДКР в основному в Індії і країнах Азії (крім Китаю) і БНП матимуть провідну роль у цих трансформаціях. З огляду на довгостроковий характер більшості науково-технічних проектів, прогноз досить достовірний.

Таблиця 4 – Розподіл рівня продуктивності інвестицій в потоках НДДКР по регіонах світу

Країна	Інвестиції	Патенти	Ефективність
США	41,3%	32,0%	0,77
ЄС	34,0%	28,5%	0,84
Японія	11,4%	27,5%	2,41
Китай	9,0%	0,8%	0,11

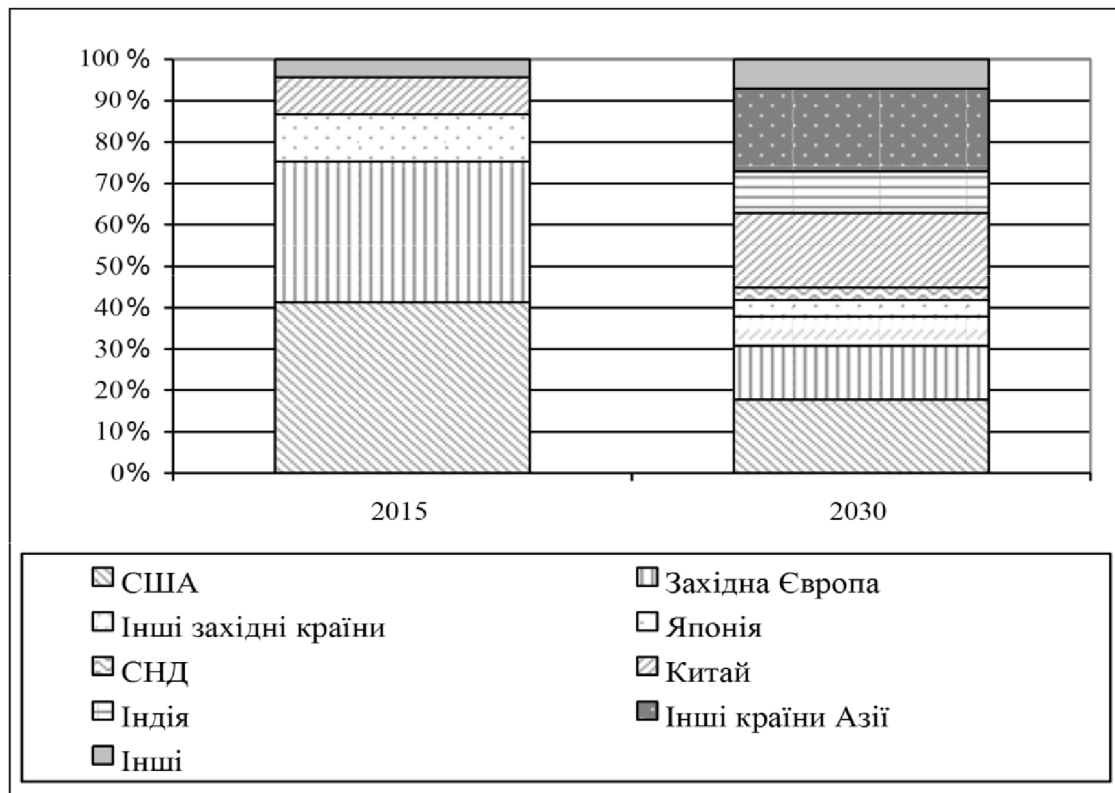

Рисунок 3 – Прогноз розподілу світових інвестицій в НДДКР по регіонах і країнах світу до 2030 р. (у відсотках)

Примітка. Складено на основі Industrial Development Organization (UNIDO). URL: <http://www.unido.org/World Investment Report 2019>. URL: <https://unctad.org/en/pages/PublicationWebflyer.aspx?publicationid=2460>

Інноваційна і науково-технічна діяльність час від часу піддаються структурним змінам. На сьогоднішній день можна виділити чотири напрямки науково-технічної діяльності, які практикуються в глобальному масштабі:

- фундаментальні дослідження;
- розробка технологій;
- підготовчі дослідження;

– розробка процесів і продуктів.

Фундаментальні дослідження мають на меті отримання нових знань і досвіду без прямого відношення до практичного застосування. Швидше розширюється і доповнюється база знань через додавання в неї нових теорій, гіпотез і законів. Таким чином створюється база для подальших етапів науково-технічної діяльності, більш доцільних до практичного застосування. Даний вид досліджень дуже складно застосувати в комерційних цілях, тому найчастіше їх джерелом фінансування є державні бюджети. Основні джерела фундаментальних знань – університети та інші наукові заклади або інститути.

Наступний етап у ланцюжку НДДКР – розробка технологій. Їх мета полягає в тому, щоб знайти способи практичного застосування фундаментальних розробок для вирішення поточних проблем за допомогою нової технології. Відповідно, на вході даного етапу стоять результати фундаментальних досліджень і практичний досвід, а на виході – технологічні розробки, готові до практичного застосування.

На наступному етапі – підготовчі дослідження, ведеться підготовка розробки серійного продукту і виробництва. Нові технології перевіряються на можливість використання у виробництві конкретної продукції або виробничому процесі. Розробляються концепти виробів і будуються прототипи. Головна мета даного етапу НДДКР – усунення технологічного ризику з проектів серійної розробки. Зосереджується увага особливо на ризикованих і нетривіальних продуктах і процесах з великим рівнем ризику для безпечного впровадження в серійне виробництво.

На останній стадії інноваційно-технологічного процесу відбувається синтез створених на більш ранніх стадіях потенціалів у конкретні продукти або процеси, готові до виробництва і збуту. Мета – виведення на ринок нового або зміненого, актуалізованого продукту. Всього в глобальному контексті за перші 10 років нового тисячоліття витрати на НДДКР зросли майже вдвічі, склавши в 2010 р. 1,276 млрд дол. США, а в 2019 р. 2,011 млрд дол. США.

Як свідчать дані табл. 5, велика частка інвестицій в НДДКР припадає на середньо- і високотехнологічні галузі промисловості.

Таблиця 5 – Огляд світових витрат на інноваційну діяльність по галузям

Галузь / Рівень технологічності	НДДКР в % від продажів	Ринкова капіталізація в % від продажів	НДДКР в млрд дол. США
Малотехнологічні			
Косметика	3,1	257	4,0
Продукти харчування	1,8	127	4,0
Текстильна промисловість	2,5	76	2,0
Середньотехнологічні			
Електроніка	6,0	80	39,0
Хімічна промисловість	4,6	81	19,0
Автомобільна промисловість	4,3	36	67,0
Високотехнологічні			
Фармацевтика	15,1	374	65,0
Інформаційні технології	13,4	369	22,0
Примітка. Складено на основі Union of International Associations. Yearbook of International Organizations. URL: www.uia.be/stats			

Найбільш динамічно зростали інвестиції в Китай, куди щорічний приріст інвестицій в сферу НДДКР становить майже 22 %. Цей факт підтверджує раніше висловлену гіпотезу про велику кількість результатів науково-технічної діяльності в Китаї, що не виражається через «триадні патенти». Як ми бачимо, надходження інвестицій в інноваційні розробки в країни Азії, в тому числі і Китаї, будуть зростати протягом наступних десятиліть.

Для порівняння в глобальному масштабі, середнє значення цього коефіцієнту для БНП становить 28 % (табл. 6).

За існуючими оцінками, в розвинених країнах від 50 % до 90 % зростання ВВП визначається інноваціями. Поточна стадія розвитку світової економіки часто описується як століття гіперконкурентності. В зв'язку з цим формується новий тип компаній, які отримали назву «глобальні інноваційні гіперконкурентні компанії».

Таблиця 6 – Баланс БНП регіонів світу за витратами на НДДКР за 2019 р.
(у відсотках)

Країни (групи країн) світу	США	Японія	ЄС	Азія	Африка	Південна Америка	Всього
США	-	4%	32,3%	4,3%	1,5%	0,8%	42,9%
Японія	2,1%	-	1,6%	0,7%	-	-	4,4%
ЄС	37,2%	7,4%	-	-	-	-	44,6%
Азія	0,4%	-	0,13%	-	-	-	0,53%
Африка	0,2%	-	-	-	-	-	0,2%
Південна Америка	1,4%	-	-	-	-	-	1,4%
Всього	41,3%		34,3%	5,0%	1,5%	0,8%	
Примітка. Складено на основі National Science Board. Science & Engineering Indicators. URL: http://www.nsf.gov/nsb							

У багатьох дослідженнях західних авторів можна побачити те, що стратегічні альянси у сфері науково-технічної діяльності відіграють важливу роль для БНП розвинених країн. В період з 1981 по 2019 рр. їхня кількість збільшилася майже в 5 разів до 848 шт. Згідно з даними експертів ОЕСР, більше 60 % альянсів науково-технічного співробітництва, які були сформовані за останні десятиліття, належать до категорії міжнародних. Особливо важливо, що 80 % науково-технічних альянсів створюються між компаніями високотехнологічних галузей, а саме в цьому напрямку рухається світова торгівля товарами і, як показує даний факт, також послуг.

Ми можемо виокремити типи корпорацій, які особливо схильні до цієї форми інтернаціоналізації своєї науково-технічної діяльності:

- чим більше у корпорації поглинається потужностей, тим більш імовірним стає рішення на користь технологічного альянсу. Це обумовлюється вигідним співвідношенням витрат на НДДКР і очікуваного синергетичного ефекту;

- імовірність використання технологічного альянсу зростає пропорційно до оцінки зовнішнього технологічного ризику. Відповідно, технологічні альянси можна назвати гнучкою формою інтернаціоналізації НДДКР в умовах ризику та нестабільності;

– існує позитивна залежність готовності до технологічних альянсів від розміру і віку корпорації. Відповідно, не дивно, що ця форма інтернаціоналізації НДДКР знаходить популярність серед провідних БНП світу.

Ще в 1990 р., дослідники Массачусетського університету прогнозували саме розвиток технологічних альянсів у найбільш ризикованій галузі – комп'ютерних технологіях. Якщо враховувати раніше описаний глобальний тренд інтелектуалізації міжнародної торгівлі, що має на увазі збільшення кількісної і цінової питомої ваги інноваційної продукції в загальному балансі світової торгівлі, не дивує той факт, що науково-технічні альянси стрімко розвиваються силами БНП розвинених країн (рис. 4).

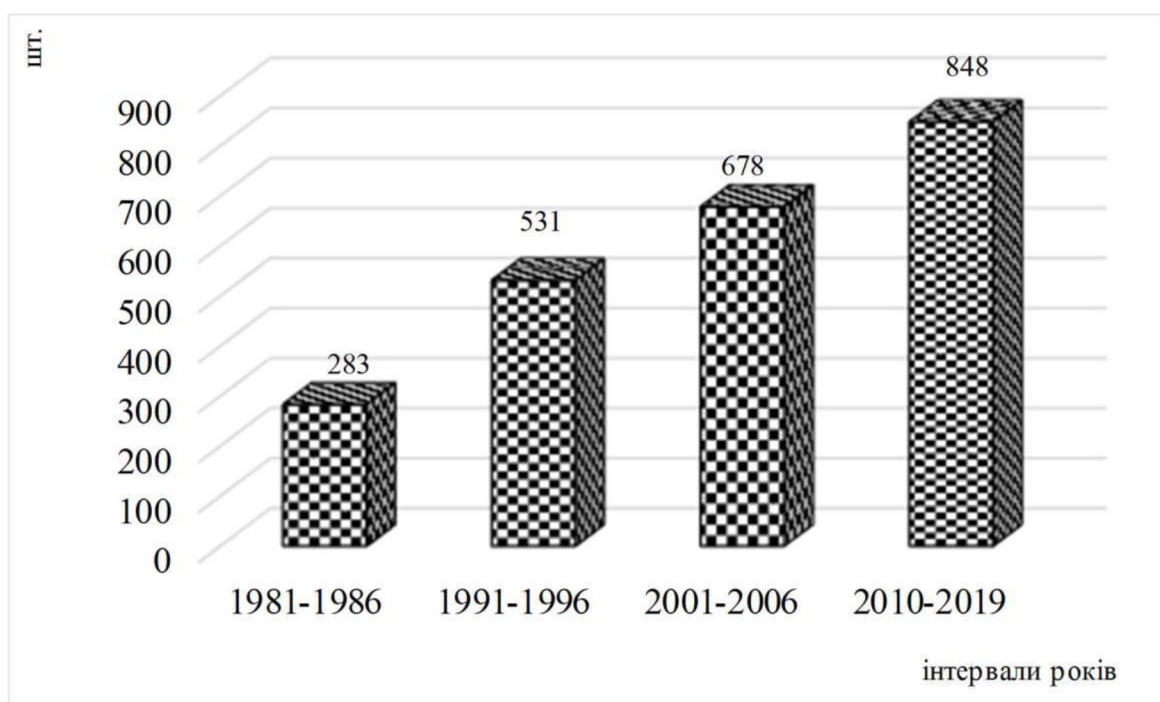

Рисунок 4 – Розвиток кількості міжнародних технологічних альянсів у період 1981–2019 рр.

Примітка. Складено на основі Complete Analysis of Strategic Alliances and M&A. URL: <http://huconsultancy.com/strategic-alliances/>

Такий процес інтернаціоналізації і в майбутньому буде відноситися до тих, що найбільш динамічно розвиваються в умовах Економіки 4.0. Крім стратегічних альянсів, популярності серед БНП набуває використання міжнародного аутсорсингу, з метою глобального поширення технологій і знань.

Змістом стратегії транснаціональних корпорацій США стала орієнтація на створення і поширення технологічних інновацій загальносвітового застосування, розраховані на досить місткі ринки збуту. У результаті зростання комунікаційних технологій стало можливим здійснення тих чи інших функцій не всередині самої корпорації, але як у географічній близькості від неї, так і практично в будь-якій точці планети. Тому БНП почали переносити в країни з низькими трудовими витратами виробничі потужності з метою економії витрат завоювання нових ринків. Потім стали передавати функції, що традиційно виконуються всередині корпорації, зовнішнім спеціалізованим виконавцям, які перебувають на великому географічному видаленні від корпорації-замовника. Застосування аутсорсингу як нової стратегії управління активно використовується провідними корпораціями світу.

Основна інтернаціоналізація НДДКР походить від БНП розвинених країн і показує позитивний тренд у всіх видах проявів, іноді по окремих галузях. Відповідно, зростає вразливість НДДКР БНП розвинених країн від глобальних ризиків. Врахування саме ризиків і диверсифікація інноваційних портфелів з боку БНП дозволить значно збільшити гарантовані вигоди при інвестуванні в НДДКР та додати економічної активності країнам світу, де присутні материнські або дочірні структури БНП.

2.2 Інноваційність економіки для досягнення цілей збалансованого розвитку світового господарства

Трансформаційні процеси світової економіки, що відбуваються, зміна напрямів та інтенсивності міжнародних фінансових потоків, розподіл світових ринків між традиційними та новими центрами економічного зростання

обумовлюють суттєві зміни конкурентних викликів, з якими стикаються відкриті економіки країн світу як на зовнішніх, так і на внутрішньому ринках.

Більшість промислово розвинених країн світу відчували екологічні проблеми, які змусили країни зробити вибір: або продовжувати виснаження за забруднення природних ресурсів, або обрати шлях, який задовольняє як сьогоденні потреби, так і враховує потреби майбутніх поколінь. В результаті близько 20-ти років тому представники світового співтовариства узгодили впровадження нової концепції «сталого розвитку», яка передбачає узгодження трьох компонентів – економічної, екологічної та соціальної сфери.

Важливим індикатором стану економіки країни є визначення її позиції у світі стосовно інвестиційної привабливості, інноваційності, загального економічного потенціалу, конкурентоспроможності. У сучасному соціумі господарським орієнтиром сталого розвитку є поступове домінування у світовому господарстві постіндустріального укладу економіки.

Пріоритети економічної політики в умовах досягнення збалансованого розвитку в контексті глобалізації та постіндустріальних тенденцій зумовлюють розгляд інституціонального аспекту передумов побудови постіндустріальної економіки та складових процесу постіндустріалізації національної економіки; важелі економічної політики сталого розвитку в контексті глобалізації, враховуючи якісні особливості постіндустріальної економіки та їх вплив на конкурентоспроможність країни.

По-перше, вони виявляються різнотипними з точки зору цільової функції господарських суб'єктів: орієнтованими на виживання або на розвиток; орієнтованими на традиційний або інноваційний шлях розвитку, які мобілізують ресурси традиційного типу або ресурси виробництва нового знання та інформації.

По-друге, інституціональні середовища різних регіонів країни, однотипні за існуючими нормами поведінки і правилами, що регулюють взаємодію економічних суб'єктів.

Систематизація концепцій генезису та еволюції економічних трансформацій, визначення ролі інститутів держави, ринку, суспільства у реалізації постмодернізаційного процесу, розробка шляхів посткризового розвитку національної економіки в контексті формування постіндустріальної інформаційної економіки за умов глобалізації світової економіки є визначальними пріоритетами економічної політики. Таким чином, якісно неоднорідне інституційне середовище сприяє диверсифікації стратегій розвитку держав, визначає їх економічну, промислову, соціальну політику (табл. 7).

Метою розробки відповідних концептуальних засад сталого розвитку в контексті глобалізації розглянуто теоретичні аспекти і визначено пріоритети економічної політики і розробки механізмів розвитку постіндустріальної економіки.

Таблиця 7 – Елементи інституційного середовища трансформації економіки в умовах сталого розвитку в контексті глобалізації

Інститути	Індустріальне суспільство	Постіндустріальне суспільство
Інститути регулювання соціально-трудова відносин	Інститути гарантій трудових прав робітника, забезпечення стабільності зайнятості	Інститути забезпечення гнучкості соціально-трудова відносин, ринку праці, мобільності робітника
Інститути регулювання інвестицій в людський капітал	Інститути державних і приватних інвестицій в професійну освіту, інститути закріплення кваліфікованих кадрів на підприємствах	Інститути приватних інвестицій в людський капітал і підвищення рівня його капіталізації у відносинах із роботодавцями
Інститути системи ринків	Інститути кооперації виробництва, формування етапів створення вартості, інститути концентрації фінансового капіталу	Інститути ринку інноваційної продукції, інститути сучасного фінансового ринку, переливу капіталів і перерозподілу контролю власності
Інститути у сфері державної соціально-економічної політики	Інститути промислової політики, державної системи соціальних гарантій, соціально-економічні програми розвитку	Інститути лібералізації та відкритості економіки, інститути самозахисту робітника, інститути приватних заощаджень

Інновації відіграють значну роль у стимулюванні економічного зростання та призводять до покращення рівня життя країн світу. Теорія економічного зростання наголошує на ролі інновацій у стимулюванні економічного зростання поряд з іншими факторами, такими, як капітал та людські ресурси. Інновації та

ефективне економічне зростання розвинутих країн може стати цінним досвідом для багатьох країн, котрі прагнуть економічного розвитку.

Дослідження інноваційних чинників в умовах глобалізації набуло поширення через різні авторські підходи як на міжнародному, так і на національному рівнях, щодо питання їх сприяння досягненню цілей сталого розвитку світового господарства. Особливо актуальними є глобальні виклики у сфері соціального, економічного та екологічного розвитку, а також державної політики для стимулювання «зеленої економіки».

За методологією оцінювання сталого розвитку в контексті безпеки життя людей компонента безпеки життя – інтегрована оцінка, яка враховує сумарний вплив сукупності глобальних загроз на сталий розвиток країн світу. Аналіз кожної з цих загроз і дасть змогу визначити ступінь наближення (віддалення) різних країн світу до їх сукупності (вразливість).

Глобальні виклики сталого розвитку в XXI ст. виділені авторитетними міжнародними організаціями, такими як ООН, Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ), міжнародні організації «World Economic Forum», «Transparency International», «Global Footprint Network», «International Energy Agency», «World Resources Institute», компанія British Petroleum та іншими, які полягають у такому: глобальне зниження енергетичної безпеки (ES); порушення балансу між біологічними можливостями Землі й потребами людства в біосфері у контексті зміни демографічної структури світу (BB); наростаюча нерівність між людьми й країнами на Землі (GINI); поширення глобальних хвороб (GD); дитяча смертність (CM); зростання корупції (CP); обмеженість доступу до питної води (WA); глобальне потепління (GW); державна нестабільність (SF); глобальні зміни клімату й природні катастрофи (ND) [33].

Країни розробляють та впроваджують спеціальні заходи державної політики зі сталого розвитку, спрямовані на зменшення небажаних наслідків. Проявами інноваційності економіки виступають збільшення витрат держави, підприємців, домашніх господарств на накопичення людського капіталу, вкладень у науково-дослідницькі та дослідно-конструкторські розробки. Ці

формальні ознаки стають реальністю лише тоді, коли мають місце і реалізуються вихідні умови розвитку інноваційної економіки.

Порівнюючи показники соціально-економічної стійкості країн, можна виділити певні закономірності. Відповідно до значення Індексу людського розвитку в 2019 р. лідером була Норвегія (1 місце в рейтингу, значення індексу 0,954), Естонія займала 30-те місце (значення індексу 0,882), Україна – 88 місце (табл. 8) [28].

Таблиця 8 – Соціально-економічна стійкість у Норвегії, Естонії та Україні у 2019 р.

Показники	Норвегія	Естонія	Україна
Кваліфікована робоча сила, % від робочої сили	84,3	89,8	98,3
Скоригована чиста економія, % від ВНД	16,9	15,2	3,5
Індекс концентрації експорту (вартість)	0,329	0,089	0,142
Валове нагромадження капіталу, % від ВВП	27,6	27,0	18,8
Загальна втрата (-) значення ІЛР з причин нерівності, %	0,3	-3,2	-2,5
Населення, яке використовує покращені джерела питної води, %	100	100	94,0
Співвідношення витрат на освіту та охорону здоров'я до військових витрат	11,7	5,8	3,2
Загальна сума обслуговування боргу, % від експорту товарів, послуг та первинних доходів	n.a.	n.a.	20,7
Примітка. Складено на основі Human Development Reports/Доповідь про стан людського розвитку. URL: https://hdr.undp.org			

Як свідчать показники табл. 8, для сировинноорієнтованої, але інноваційної економіки Норвегії характерні високе нагромадження капіталу, відсутність соціальної нерівномірності суспільства, високі витрати на освіту та охорону здоров'я, споживання населенням чистої питної води.

Сталий розвиток економіки будь-якої країни світу потребує відповідних на те умов, і участь державних органів в їхньому створенні відіграє значиму роль. Так, у вересні 2018 р. Програма розвитку ООН (ПРООН) спільно з Королівством Норвегія розпочала нову фазу розширеної співпраці щодо України, підписали новий договір про спільне покриття витрат задля підтримки реформування Державної служби в Україні та зміцнення потенціалу Національного агентства України з питань державної служби.

Глобалізація, яка розвивається через економічний та соціальний аспекти сталого розвитку, має вирішувати основні протиріччя глобального розвитку.

Розвиток національних інноваційних систем потребує детального вивчення та узагальнення досвіду інноваційних економік з питань їх адаптації до реалій сучасних ринків товарів, послуг, факторів виробництва та системних змін. Основною гіпотезою теорії структурних перетворень є розвиток, але існують деякі відмінності між країнами в темпах, напрямках та формах розвитку, що пов'язані із специфічними факторами: природні ресурси, площа країни, цілі, урядова політики, доступ до іноземних інвестицій і технологій, зовнішній стан країни.

Зміна парадигми функціонування глобальної економіки на основі принципів сталого розвитку, що акцентують увагу на єдності економічного, екологічного та соціального компонентів у поступальному гармонізованому розвитку людства, вимагає підвищення прозорості умов ведення бізнесу суб'єктами господарювання та практичного втілення новітньої концепції інтегрованої звітності, що всебічно і комплексно висвітлює не тільки виробничо-фінансову діяльність суб'єктів господарювання, а й характеризує ресурси (фінансові, природні, соціальні, інтелектуальні), що використовуються створюються ними, для внутрішніх і зовнішніх користувачів та забезпечують ефективність бізнесу й збалансований (сталий) розвиток.

Цілі сталого розвитку (ЦСР) окреслюють глобальні пріоритети та прагнення на період до 2030 року. Вони мають на меті мобілізувати зусилля світової спільноти довкола ряду спільних цілей та завдань. ЦСР на відміну від попередніх Цілей Розвитку Тисячоліття, закликають бізнес застосовувати свій творчий та інноваційний потенціал для протидії викликам сталого розвитку, пропонують можливості для бізнес-рішень та технологій. ЦСР дозволяють провідним компаніям країн світу демонструвати дружнє ставлення та сприяння бізнесу сталому розвитку, як шляхом мінімізації негативних факторів впливу, так і максимізації позитивних факторів впливу на соціо-еколого-економічний розвиток країн світу.

ЦСР охоплюють широке коло питань зі сталого розвитку, котрі є важливими для компаній, а саме охорона здоров'я, освіта, зміна клімату та занепад довкілля. Так, ЦСР здатні поєднати бізнес-стратегії з глобальними пріоритетами. Компанії можуть використовувати ЦСР як основу для формування, посилення, інформування та звітування про свої стратегії, цілі та діяльність, що в свою чергу дозволить отримати стратегічні переваги.

2.3 Стратегічні переваги діяльності компаній країн світу в контексті збалансованого (сталого) розвитку

Визначення майбутніх бізнес можливостей компаній країн світу має ґрунтуватися на відповідних Цілях сталого розвитку (ЦСР).

ЦСР мають на меті змінити вектор глобальних, державних та приватних інвестицій в напрямку викликів, які вони покликані подолати. Так, вони окреслюють зростаючі ринки для компаній, які можуть запропонувати інноваційні рішення та сприяти трансформаційним змінам.

Дефіцит ресурсів – це один із ключових мегатрендів, тому сталий спосіб задоволення потреб людей у світі потребує оновленого фокусу на інноваціях у різних сферах та різних зацікавлених сторін. У цьому випадку вирішення глобальної продовольчої незахищеності передбачає технологічні інновації, включаючи передові досягнення в аналізі даних; глобальний розподіл та управління ланцюгами поставок; оцінка ризику; економічна гнучкість; глибше розуміння змін клімату та погодних умов; та практика досягнення цілей сталого розвитку. Зрозуміло, що жодна компанія, уряд чи установа не може самостійно вирішити продовольчу кризу. Країни, що розвиваються, які характеризуються великою економічною та соціальною нерівністю, а також несправедливим доступом до безпечної продовольчої та якісної медичної допомоги, потребують інновацій для задоволення постійно зростаючого попиту на продукти харчування та підтримки його зростання в сільському господарстві.

Інноваційні підходи та культура, що сприяє співпраці усіх залучених сторін, потрібні для глобальної інноваційної діяльності. Ці можливості є ключем до розблокування важелів, властивих додатковим ресурсам та до здатності вирішувати проблеми на всіх рівнях – індивідуальному, суспільному, регіональному та глобальному.

Інновації, як вважають, є основним джерелом значної генерації багатства в економіці. Два способи збільшення економічного результату в економіці – збільшити кількість ресурсів у виробничому процесі або застосувати нові способи отримання більшого обсягу виробництва. Останнє є сутністю того, що широко розуміється під впливом інновацій, яке визначається як впровадження нових або істотно вдосконалених продуктів (товарів або послуг), процесів, організаційних методів та методів маркетингу у внутрішній практиці ведення бізнесу чи на ринку. Глобальний інноваційний індекс присвячено питанням, які є актуальними як для ділових, так і політичних кіл: як стимулювати інноваційне підприємництво і соціальний, культурний та економічний розвиток. Сьогодні, в умовах світового економічного шоку, який ускладнює пандемія, GII-2020 також торкається питання гострої необхідності нових методів фінансування інновацій у світі після глобальної пандемії [29].

Науково обґрунтовано, що наступні дії слід віднести до списку невідкладних заходів державної інноваційної політики: боротьба з корупцією, політична стабілізація, підвищення рівня захисту інтелектуальної власності та авторського права до міжнародних стандартів, збільшення цільового державного фінансування наукових установ, які впроваджують інноваційні розробки, що вимагає реальний сектор економіки, державного розвитку та приватних пілотних проектів високотехнологічних промислових парків на базі провідних вітчизняних наукових установ відповідного профілю.

Завдання збалансованого (сталого) розвитку, що постають перед економіками країн світу, безпосередньо особливо стосується тих питань, що входили до Цілей розвитку тисячоліття (ЦРТ), включаючи бідність, гендерну

проблематику, освіту, здоров'я. У цих сферах міркування в широкому сенсі вже давно стали частиною основного дискурсу та практики сталого розвитку.

Отже, вибір шляхів розвитку інноваційних систем у країнах, що розвиваються, потребує досліджень системних економічних перетворень, детального вивчення шляху світового розвитку, узагальнення світового досвіду в промислово розвинених країнах до реалій сучасного світового ринку.

Таким чином, основою структурних перетворень є інноваційний розвиток, що супроводжується зростанням та різними змінами в усіх країнах, але між країнами існують певні відмінності в швидкості та формах розвитку, пов'язані з низкою факторів: природні ресурси, територія країни, шляхи державної політики, доступ до іноземних інвестицій та технологій, зовнішній борг країни та ін.

Вибір шляхів розвитку інноваційної економічної системи в країнах світу полягає, по-перше, в фундаментальному дослідженні структури економіки, включаючи соціально-економічну та інституційну; по-друге, зростаюча інноваційно-інвестиційна економіка розглядається в контексті сталого розвитку як необхідна, але не тільки як умова економічного зростання та розвитку.

3 ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЯГНЕННЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

3.1 Удосконалення сучасних програм забезпечення збалансованого (сталого) розвитку світового господарства

В новому багаторічному фінансовому плані 2014 – 2020 рр., ISF повинен підтримувати відповідні зміни політики на рівні ЄС, забезпечуючи високий рівень безпеки в країнах-членах ЄС. У той же час, дані зміни сприятимуть забезпеченню рівномірного і високого рівня контролю на зовнішніх кордонах ЄС, а також забезпечення ефективної обробки шенгенських віз, відповідно до зобов'язання ЄС згідно з фундаментальними правами людини [18].

Планується зменшення числа засобів та їх поєднання з набором загальних правил, які використовуються в даний час. Це вплине на спрощення проведення даної процедури і дозволяють всім зацікавленим сторонам швидше реалізувати дані правила в дію для покращення внутрішньої безпеки в країнах-членах. Фінансування, згідного нового багаторічного фінансового плану, буде в основному здійснюватися державами-членами, за допомогою спільного управління. Це перший раз, коли даний метод реалізації був використаний в галузі співробітництва поліції та запобігання злочинності.

Пряме управління продовжуватиме використовуватись ЄС (конкретними транснаціональними або інноваційними проектами, у тому числі дій по відношенню до країн, які не входять до ЄС), для більш гнучкого механізму реагування на надзвичайні ситуації та технічної допомоги, яка буде надаватись Комісією [18].

Адміністративні навантаження, котрі покладалися на держави-члени була знижена шляхом переходу від щорічних програм до однієї системи, орієнтованої на результати багаторічних національних програм, що охоплюють весь 7-річний фінансовий план.

У ISF проблемна ситуація з затримкою прийняття нових правил, як в AMIF. Тому не було прийнято ніяких національних програм до кінця 2014 року.

На даний момент заходи, які стосуються внутрішньої безпеки (а саме кордони та візи), отримують фінансову підтримку через ISF, а раніше підтримувались Фондом зовнішніх кордонів. Діяльність поліції буде відбуватись відповідно до прийнятих норм ISF, тобто буде направлена на управління, профілактику, вирішення проблем, які виникли в наслідок тероризму та інших пов'язаних з безпекою заходів не вирішених в період виконання програм 2007 – 2013 рр..

3.1.1 Механізм цивільного захисту ЄС

Заходи, які були реалізовані у 2014 році в рамках ЄС, пов'язані з запобіганням небезпек, повною готовністю, швидким реагуванням та підвищенням обізнаності, в першу чергу залежали від транспортної допомоги наданої державами-членами ЄС в райони розгортання надзвичайних ситуацій. В цілому, механізм цивільного захисту в ЄС за 2014 рік був активований 30 разів, в основному у зв'язку зі стихійними лихами та дев'ятьох «рукотворних» лих (цивільних заворушень чи конфліктів, що виникли в наслідок забруднення і нещасних випадків в нафтовій галузі).

Вагоме рішення було прийнято країнами-членами ЄС, які беруть участь у механізмі цивільного захисту, відповідно до спалахів вірусу Ебола. Даний фонд та його рішення зіграли важливу роль у сприянні логістики, медичної евакуації та транспортування.

У жовтня 2014 року ЄС ввів ряд нових інструментів в рамках Механізму цивільного захисту ЄС. Був створений добровільний спільний Фонд європейського екстреного реагування. Держави-члени виділили ресурси, такі як медичні бригади, фахівці, насоси з високою потужністю, літаки для гасіння лісових пожеж, транспорт та інші види активів, які знаходяться в стані постійної готовності. Держави-члени отримують фінансову підтримку, для того, щоб

покрити витрати на адаптацію своїх ресурсів та зробити їх придатними для міжнародного використання та співфінансування.

Заходи, які були прийняті в попередньому Механізмі цивільного захисту ЄС за період програмування в 2007–2013 рр., продовжують здійснюватися в 2015 році (а саме в областях навчальних програм, вправ щодо профілактики і готовності). Заходи, вжиті в 2013 році, розраховувались на 2 роки і повинні бути виконані до кінця 2016 року, тому вони ввійшли до багаторічного фінансового плану 2014–2020 рр. [18].

3.1.2 Інструмент допомоги для підготовки до вступу (ІРА)

ІРА допомагає у вирішенні проблем, виділених у стратегії розширення ЄС. А саме у 2014 році було вирішено такі питання:

- з Сербією було почато переговори про вступ;
- Албанія отримала статус країни-кандидата;
- ЄС і Чорногорія завершила підготовчий етап в переговорах щодо вступу і відкрили переговори в нових областях;
- було почато розгляд угоди про стабілізацію і асоціацію з Косово.

Було встановлено критерії, за якими ІРА і політика приєднання будуть оцінюватися в загальних рисах. Нова нормативно-правова база для ІРА була введена в 2014 році для всіх країн-членів, а також було схвалено документи про стратегію декількох країн.

Оцінювання допомоги ІРА було проведено для інфраструктурних проектів у п'яти країнах в період 2005 – 2011 рр. та виявлено, що фінансування проектів було цілеспрямованим і дійсно необхідним.

«ЄС – на додану вартість» було виявлено в наступних аспектах інфраструктурних проектів, здійснюваних з фінансовою допомогою ІРА:

- стратегічне планування більш високої якості;
- бенефіціари отримали технічну допомогу і мали змогу розвивати свій власний потенціал через бізнес-проекти;

– фінансування ІРА може бути взаємодоповнюючими або єдиним джерелом фінансування;

– проекти продемонструвати переваги інтеграції в ЄС.

Нещодавно була завершена третя проміжна оцінка ІРА, яка також дала позитивну загальну оцінку. Рішення Комісії, яке стосується нової фінансової структури (ІРА II), не було затверджене до кінця 2015 року і угоди про фінансування не підписані [18].

3.1.3 Європейський інструмент сусідства (ENI)

ENI призначений для підтримки реалізації Європейської політики сусідства (ENP) у двох регіональних вимірах: євро-середземноморського партнерства та Східного партнерства. ENI надає фінансову допомогу всім країнам-партнерам для проведення національних реформ, спрямованих на консолідацію демократичних перетворень і сприяння всебічному і стійкому зростанню. Даний інструмент також закликає країни до співпраці щодо загальних проблем, таких як безпека і управління кордонами, навколишнє середовище та зв'язок. Інвестиційний фонд сусідства - це фінансовий інструмент, який використовується в рамках ENP, він дозволяє країнам-партнерам співпрацювати з ЄС на основі фінансових установ для фінансування інвестицій у підвищення енергоефективності, транспорту та розвитку малого бізнесу. ENI також надає підтримку програмі транскордонного співробітництва між сусідніми країнами та державами-членами ЄС, а також сприяє розвитку програмі Erasmus + [19].

У 2014 році ENI показав себе гнучким інструментом, який може бути ефективно використаний для підтримки мінливих політичних пріоритетів політики європейського сусідства. На сході, фінансова допомога була направлена в країни, які підписали угоди про асоціацію з ЄС у червні 2014 (Україна, Грузія і Молдова). На півдні, ЄС продовжує підтримувати демократичний перехід і соціально-економічні реформи в Тунісі та Марокко, а

також забезпечити допомогу сирійським біженцям в результаті триваючої кризи в країні.

Поточні програми ENI (в рамках багаторічного фінансового плану 2007–2013 рр.) здійснюються як і раніше в широкому діапазоні секторів, таких як торгівля, енергетика, соціальна інтеграція та розвиток малого бізнесу. Нормативно-правова база для програм прикордонного співробітництва було оновлено, і нові програми будуть запуснені в найближчі роки [18].

3.1.4 Інструмент співробітництва у галузі розвитку (DCI)

Даний інструмент включає в себе наступні види програми:

а) географічні програми підтримки двостороннього та регіонального співробітництва з країнами, що розвиваються в Азії, Центральній Азії, Близького Сходу, Латинської Америки та Південної Африки в ряді областей, включаючи права людини, демократію, добре управління, стале зростання людського розвитку, і багато інших;

б) тематичні програми:

1) глобальні суспільні блага і проблеми: ця програма розглядає проблеми в області зміни клімату, довкілля, енергетики, розвитку людського потенціалу, забезпечення продовольчої безпеки та міграції. Не менше 27 % коштів виділених із бюджету на цю програму, буде витрачено на цілі зміни клімату та навколишнього середовища, і щонайменше 25 % підуть на роботу в галузі соціальної інтеграції та людського розвитку;

2) організації громадянського суспільства та місцевих органів влади: ця програма забезпечує додаткову підтримку громадянського суспільства та місцевих органів влади, для того, щоб спонукати їх взяти на себе більш значну роль у стратегії розвитку;

в) загальноафриканська програма, яка підтримує стратегічне партнерство між ЄС і Африкою через діяльність транс-регіональні, континентальні або глобальні інструменти фінансування. Порівняно із документом, прийнятим в

програмах 2007 – 2013 рр. новий DCI ґрунтується на більш диференційованому підході. Період програмування була завершена в середині 2014 року.

В період 2007–2013 років DCI має позитивну оцінку, підтвердження цьому є значущі результати і внесок у досягнення Цілей розвитку тисячоліття. Метою нового DCI є продовження ефективного сприяння боротьбі з бідністю в усьому світі. При підготовці багаторічного фінансового плану на період 2014–2020 рр, у DCI велика увага систематично приділяється включенню показників відповідної якості [32]. Виплати по цьому інструменту в 2014 році, головним чином, пов'язані з програмою 2007–2013 рр.

3.1.5 Європейський інструмент для демократії і прав людини (EIDHR)

Метою EIDHR є допомога суспільству стати ефективною силою для політичних реформ та захистити права людини в усьому світі. Він використовується в якості засобу для реалізації ініціатив і доповнює інші інструменти ЄС, які також підтримують права людини і демократію через програми і проекти, які вони фінансують в інших областях.

Зміни, внесені до EIDHR в багаторічному фінансовому плані 2014–2020 рр., і його нова стратегія 2014–2017 рр. [29], впливають на подальше зміцнення головної функції – здатність вживати заходи без згоди уряду приймаючої країни. EIDHR в змозі зосередитися на важливих питаннях, які стосуються просування інноваційних підходів і співпраці з місцевими організаціями громадянського суспільства.

Більше 500 нових ініціатив було розпочато в 2014 році, які охоплюють більш ніж 135 країн світу. Більш ніж 1500 проектів EIDHR продовжують реалізовувати і зараз. ЄС запустив 15 нових ініціатив на підтримку прав людини в 2014 році. Ці ініціативи, коштують в цілому 15 млн. євро, тому необхідно зосередити увагу на найбільш актуальних і складних ситуаціях, а також виділити кошти для 130 проектів прав людини, які вже існують.

ЄС також надав підтримку деяким процесам у галузі прав людини через EIDHR, зокрема провели більш ніж 20 діалогів з прав людини в ЄС, які мали місце в 2014 році із залученням широкого кола міжнародних партнерів. А також, EIDHR було використано для підтримки освіти в галузі прав людини, через глобальну мережу університетів.

3.1.6 Інструмент сприяння стабільності і миру

Дану політику було успішно реалізовано для стабільності в програмах 2007–2013 рр.. При бюджеті в 2,3 млрд. євро, виділених на програми 2014–2020 рр, IcSP допоможе ЄС запобігати конфліктам, а також швидко і ефективно реагувати на кризи. Це буде доповнювати гуманітарну допомогу, що надається. 70 % бюджету, що виділяється на IcSP використовується для «реагування на існуючі кризи і виникаючі кризи», 9 % для «запобігання конфліктам, миробудівництва і підготовленістю до криз» і 21 % для «глобальних і міжрегіональних загроз». Заходи, що вживаються в цій області засновані на стратегічному документі, підготовленому на період 2014–2020 рр. і багаторічної індикативної програми 2014–2017 рр. [31].

Для вирішення глобальних і міжрегіональних загроз відносяться такі дії: надання підтримки особам, які є країнами-членами ЄС і організацій для боротьби з контрабандою наркотиків та організованою злочинністю; діяльність по боротьбі з тероризмом; захист критичної інфраструктури.

3.1.7 Партнерський інструмент для співпраці з третіми країнами (PI)

PI є новим фінансовим інструментом для підтримки відносин з партнерами, з якими ЄС має стратегічний інтерес у просуванні посилення. Вони включають в себе, зокрема, стратегічних партнерів, які відіграють все більш важливу роль у світових справах (Канада, Японія, США і Республіки Корея) і

стратегічних партнерів, які більше не мають право на двосторонню допомогу в цілях розвитку (Бразилія, Китай, Індія і Мексика).

РІ охоплює ряд областей, які мають вирішальне значення для ЄС. Вона спрямована на підтримку зовнішнього виміру внутрішньої політики ЄС і на вирішення основних глобальних проблем, таких як енергетична безпека, зміна клімату та охорона навколишнього середовища. Створення РІ означає, що ЄС буде, в перший раз, є інструмент, спеціально розроблений для просування своїх стратегічних інтересів по всьому світу.

Через пізнє прийняття нормативно-правової бази програма не була прийнята до жовтня 2014 року. Програми бути прийняті та почали реалізуватись в 2015 році, і тому результати не можуть бути оцінені. Річна програма дій 2014 року, із внесеними змінами, містить 19 заходів із загальним бюджетом 107 млн. євро. Заходи будуть вирішувати основні питання, а саме зміну клімату, державні закупівлі, міграцію, доступ на ринок для європейських компаній, підтримка політичних діалогів, розвиток чистої і стійкої енергетики [30].

Річна програма дій на 2015 рік встановлює 14 заходів, які здійснюватимуться охоплюючи нові напрями та доповнюючи ручну програму дій 2014 року.

3.1.8 Гуманітарна допомога

ЄС відіграло провідну роль у міжнародній реакції на основні гуманітарні кризи, як природного, так і техногенного походження в 2014 році. При вартості менше 1 % від загального бюджету ЄС, було взято трохи більше 2 євро з громадянина ЄС за рік, і це забезпечило надання негайної допомоги близько 120 млн жертвам стихійних лих.

ЄС є найбільшим у світі донором гуманітарної допомоги і має майже 121 млн бенефіціарів в більш ніж 80 країнах світу. Майже половина з виплат в 2014 році, пов'язані із зобов'язаннями, прийнятими в попередні роки.

Тому розглянемо деякі зміни в прийнятому бюджеті на 2016 рік та деякі його особливості:

– більш ніж в 4 млрд. євро виділено для врегулювання кризи біженців як у ЄС, так і в країнах звідки біженці прийшли. Таким чином, загальне фінансування ЄС для біженців в 2015 році і 2016 році склало близько 10 млрд. євро;

– 69,8 млрд. євро в зобов'язаннях (майже половина річного бюджету), щоб стимулювати зростання, зайнятість і конкурентоспроможність;

– 2 млрд. євро в зобов'язаннях і 500 млн. євро в платежах, щоб розблокувати 315 млрд. євро для інвестицій в Європі з гарантіями Європейського фонду стратегічних інвестицій (EFSD);

– 10 млрд. євро в платежах (на 11,6 % більше, ніж в 2015 році), щоб інвестувати в дослідження та інновації в основному через програму Горизонт 2020;

– 1,8 млрд. євро в платежах (на 30 % більше, ніж в 2015 році), щоб молоді люди працювати і вчитися в країнах ЄС через програму Erasmus +, європейської програми для освіти, навчання, молоді та спорту [20].

Бюджет ЄС направлений на проблемні області функціонування Європейського союзу та сталий розвиток в цілому.

3.2 Концепції країн світу щодо інноваційних стратегій забезпечення збалансованого розвитку

Важливим індикатором стану економіки країни є визначення її позиції у світі стосовно інвестиційної привабливості, інноваційності, конкурентоспроможності, загального економічного потенціалу. У сучасному соціумі господарським орієнтиром сталого розвитку є поступове домінування у світовому господарстві постіндустріального укладу економіки.

Визначення ролі інституційної системи на сучасному етапі суспільного розвитку постає ключовою методологічною задачею оптимізації системи

регулювання національної економіки, бюджетно-фіскального перерозподілу, концентрації ресурсів на пріоритетах соціально-економічного розвитку.

Формування постіндустріального суспільства потребує вивчення та використання досвіду щодо розробки та реалізації стратегій інноваційного забезпечення конкурентоспроможності національних економік. Незважаючи на високий рівень зацікавленості вчених зазначеною тематикою, проблема інноваційного розвитку економіки в умовах постіндустріальних тенденцій та інтеграції економіки України у світовий економічний простір не втрачає своєї актуальності.

Актуальність досліджуваної проблематики також обумовлена тим, що найефективнішим шляхом виходу національної економіки з кризового стану є трансформаційні процеси становлення постіндустріальної інформаційної економіки та формування нового інституціонального середовища в «економіці знань» в умовах сталого розвитку в контексті глобалізації.

Дослідження пріоритетів економічної політики в умовах досягнення сталого розвитку в контексті глобалізації та постіндустріальних тенденцій зумовлює постановку таких цілей: дослідити інституціональний аспект передумов побудови постіндустріальної економіки та складових процесу постіндустріалізації національної економіки; окреслити пріоритети економічної політики сталого розвитку в контексті глобалізації, враховуючи якісні особливості постіндустріальної економіки та їх вплив на конкурентоспроможність країни.

На сучасному етапі розвитку концепцій постіндустріалізації чітко не визначені основні критерії та індикатори, за допомогою яких можна визначити рівень постіндустріалізації економіки країни. Найчастіше до кількісних критеріїв відносять такі: відсоткову частку послуг у ВВП; видатки на освіту та НДДКР; обсяг експорту інноваційної та високотехнологічної продукції; зовнішня торгівля товарами ІКТ; кількість зареєстрованих патентів; частка країни у світовому ринку інновацій; ефективність фінансових вкладень у сферу

НДДКР; кількість та ефективність інноваційно-виробничих структур; частка національних витрат на НДДКР у загальносвітовому показнику.

Постіндустріальне суспільство – це стадія суспільного розвитку, яка приходить на зміну індустріальному суспільству. Якщо попередня модель була зорієнтована на збільшення матеріального продукту за рахунок додаткової енергії, сировини, праці, то нова передбачає посилення фактора знань, інформації, використання відновлюваних видів енергії, захист довкілля. Постіндустріальне суспільство – це суспільство, в якому сфера послуг має пріоритетний розвиток і переважає над обсягом промислового виробництва та виробництвом сільськогосподарської продукції [21].

Постіндустріальне суспільство можна визначити як суспільство, в економіці якого в результаті науково-технічної революції і істотного зростання доходів населення змістився пріоритет від переважного виробництва товарів до виробництва послуг, а домінуючим виробничим ресурсом стали інформація і знання. Тобто, наукові розробки стають головною рушійною силою економіки. Тому, найбільш цінними якостями є рівень освіти, професіоналізм, здатність до навчання і креативність працівника.

У постіндустріальній економіці найбільший внесок у вартість матеріальних благ, які виробляються саме всередині цієї економіки, вносить кінцева складова виробництва – торгівля, реклама, маркетинг, тобто сфера послуг, а також інформаційна складова у вигляді патентів, НДДКР і т. ін.

Для прискорення переходу економіки України від індустріального до постіндустріального суспільства необхідно визначити набір економіко-політичних умов.

Інноваційний тип економічного розвитку дедалі більше стає тим фундаментом, який визначає економічну міць країни та її перспективи на світовому ринку. Інноваційний процес у сучасному розумінні не обмежується першою появою на ринку нового продукту, послуги або доведенням до проектної потужності нової технології. По мірі розповсюдження інновація

вдосконалюється, стає більш ефективною, набуває раніше не відомих споживчих властивостей.

Це відкриває для неї нові сфери застосування, ринки, нових споживачів. Сукупний суспільний результат інновації є позитивним саме завдяки механізму дифузії інновацій. Інновація внаслідок свого комплексного розгортання утворює нову технолого-соціально-економічну підсистему суспільства, яка складається з: галузей, які здійснюють інновацію; галузей, які поширюють нову технологію та поглиблюють її економічні переваги; галузей, що виникають у “шлейфі” розвитку нового технологічного стилю [22].

Узагальненим показником для вимірювання рівня інновацій в країні є Глобальний інноваційний індекс, розроблений спільно Бостонською консалтинговою групою, Національною асоціацією виробників та Інститутом виробництва. Він охоплює комерційні результати інноваційної діяльності в країнах, активність урядів із заохочення та підтримки інноваційної діяльності у державній політиці [23].

Інноваційний тип розвитку – це спосіб економічного зростання, який ґрунтується на постійних і систематичних інноваціях, орієнтованих на суттєве поліпшення всіх аспектів діяльності економічної системи та формування відносно стійких конкурентних переваг [24].

В постіндустріальному суспільстві найбільший розвиток отримують наукомісткі, ресурсозберігаючі та інформаційні технології («високі технології»). Це, зокрема, мікроелектроніка, програмне забезпечення, телекомунікації, робототехніка, виробництво матеріалів з наперед заданими властивостями, біотехнології та др. Інформатизація пронизує всі сфери життя суспільства: не тільки виробництво благ і послуг, але і домашнє господарство, а також культуру і мистецтво.

Важлива риса постіндустріального суспільства – посилення ролі і значення людського фактора. Змінюється структура трудових ресурсів: зменшується частка фізичного і зростає частка розумового висококваліфікованого і творчої

праці. Збільшуються витрати на підготовку робочої сили: витрати на навчання та освіти, підвищення кваліфікації та перекваліфікації працівників.

Сучасна «нова економіка» – це виробництво і використання нових знань, перетворення їх на повноцінний фактор виробництва, який відіграє провідну роль у системі факторів [21].

Бюджетне навантаження є проблемою не лише кількісною, але й структурною. Головними є не лише масштаби державного втручання, а й напрямки використання бюджетних коштів. Пріоритетними повинні стати такі галузі, які дозволять країні пришвидшити перехід до постіндустріального суспільства:

- машинобудування (виробництво авіаційної і ракетно-космічної техніки, транспортне машинобудування, енергетичне машинобудування);

- приладобудування (технічне переоснащення систем зв'язку й транспорту, реалізація енергозберігаючих технологій, виробництво діагностичних систем і медичної апаратури, виробництво елементної бази й комплектуючих);

- розвиток виробництва оборонно-промислового комплексу (виробництво радіолокаційних систем, ракетних систем широкого спектру призначення, засобів радіо- та космічного зв'язку);

- розвиток гірничо-металургійного комплексу на базі ресурсозберігаючих, екологічно чистих технологій;

- розвиток хімічної та нафтохімічної промисловості (виробництво гумових і пластмасових виробів, хіміко-фармацевтичної промисловості);

- інформаційні технології [26].

Власне, сучасні високотехнологічні галузі виступають переважно як галузі глобальної конкуренції. За Індексом готовності до функціонування у глобальних мережах (ІГФГМ), який розробляють фахівці Всесвітнього економічного форуму в Давосі [27].

Постіндустріалізація передбачає формування нової системи інститутів. З інституційної точки зору відмінні риси постіндустріальної економіки повинні

проявитися в зміні цінностей і норм поведінки господарюючих суб'єктів, в зміні індивідуальних стратегій їх економічної поведінки в різних сферах (у виробництві, в трудових відносинах, у відносинах власності, у споживанні тощо), а також у зміні правил, що регулюють ці дії (формальних і неформальних інститутів). Поширеним є уявлення про те, що це – цінності, норми і інститути, які забезпечують господарюючому суб'єкту вільну контрактацію, мобільність і можливість вибору серед різних країн найбільш сприятливих господарських умов для своєї діяльності. Подібний «ідеал» ефективних інститутів виявляється недосяжним навіть для розвинених країн, які останнім часом навіть підсилюють бар'єри для вільного руху капіталів з метою захисту національних інтересів. У країнах, що не закінчили модернізацію власної економіки, інституціональне середовище об'єктивно відрізняється від подібного ідеалу. Інституціональне середовище української економіки в даний час представляє низку локальних інституціональних середовищ, які розрізняються як за економічними стратегіями, що реалізуються індивідами, так і за нормами, що регулюють їх поведінку. При цьому відмінність між локальними інституціональними середовищами простежується за двома основними лініями.

По-перше, вони виявляються різнотипними з точки зору цільової функції господарських суб'єктів: орієнтованими на виживання або на розвиток; орієнтованими на традиційний або інноваційний шлях розвитку, які мобілізують ресурси традиційного типу або ресурси виробництва нового знання та інформації.

По-друге, інституціональні середовища різних регіонів країни, однотипні за існуючими нормами поведінки і правилами, що регулюють взаємодію економічних суб'єктів.

В процесі дослідження було прийнято за висхідну ідею, що представлені теоретичні аспекти щодо діагностики чинників формування постіндустріального суспільства актуалізують питання стратегічних напрямків економічної політики в аспекті формування постіндустріальної економіки і, водночас, дають змогу уточнити основні засади до формування комплексного підходу в умовах

становлення та розвитку постіндустріальної інформаційної економіки на макро- та мегарівнях й вивчення зазначених питань у царині економічних досліджень.

3.3 Методичні рекомендації щодо розвитку України з урахуванням інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства

Вибір стратегій збалансованого розвитку інноваційних систем в Україні потребує досліджень у вітчизняній практиці системних економічних перетворень, детального вивчення шляху світового розвитку, узагальнення світового досвіду в адаптації в промислово розвинених країнах до реальності сучасного світового ринку. Основною гіпотезою теорії структурних перетворень є розвиток, за яким слідує зростання та різні зміни, які дорівнюють всім країнам. Але є деякі відмінності між країнами в темпах і формах розвитку, пов'язаний з декількома специфічними факторами: природні ресурси, площа країни, на цілі, шляхи урядових політики, доступ до іноземних інвестицій і технологій, зовнішній стан країни. Відповідно, два типи економічного розвитку відповідають двом різним функціям інвестицій. Закінчення голоду, досягнення продовольчої безпеки та покращення харчування та сприяння сталому сільському господарству – доповнює основну потребу людини – доступ до живильної, здорової їжі та засобів, за допомогою яких вона може бути збалансовано забезпечена для всіх. Функціонуючі ринки, збільшення доходів мешканців невеликих господарств, рівний доступ до технологій та землі, а також додаткові інвестиції відіграють важливу роль у створенні активного та продуктивного аграрного сектора, який створює продовольчу безпеку.

Стале сільське господарство, а також інвестиції, спрямовані на підвищення продуктивності сільськогосподарської продукції та підвищення продовольчої безпеки, є ключовими елементами для припинення голоду та зняття мільйонів людей, включаючи дрібних фермерів, з надзвичайної бідності. Удосконалення продуктивності сільського господарства, збільшення доданої вартості у сільському господарстві та інтеграція ринків є важливими

стратегіями. Роль інфраструктури та технологій у цьому відношенні не може бути завищена. Наприклад, транспортна інфраструктура може з'єднувати фермерів з існуючими ринками та створювати нові.

Там, де рівень бідності все ще дуже високий, авіап перевезення та перевезення вантажів дуже обмежені.

Інформаційні та комунікаційні технології можуть допомогти фермерам з'єднуватися з покупцями, переказувати гроші та отримувати цінні відомості, в тому числі про погодні умови та ринкові ціни [28]. На цьому етапі існує баланс між галуззю та сільським господарством, закінчується структурна економічна трансформація, основний ресурс місцевого національного продукту створюється у виробництві, інші фактори економічного зростання починають працювати. Вони пов'язані з науково-технічним, сучасним менеджментом, маркетингом, досягненнями ІТ.

Економіка збалансованого розвитку передбачає створення теорій і методів, які допомагають визначати політику та практику, і можуть бути впроваджені на будь-якому з внутрішніх або міжнародних рівнів, а також спрямовані на створення партнерських відносин та ініціатив, спрямованих на забезпечення суспільного блага та здійснення нові глобальні цілі розвитку.

Опрацювання наукових підходів щодо організаційного механізму створення ринкових реформ в Україні в тісній взаємозалежності з процесом екологізації і курсом на сталий розвиток. Тільки в такому контексті, можливо усунення існуючого антагонізму у відносинах «виробництво – навколишнє середовище» і вихід України на траєкторію економічного зростання.

При цьому зміст структурної перебудови макроекономічної моделі розвитку полягає в тому, щоб забезпечити (поряд зі згортанням і ліквідацією неефективних еколого-небезпечних, не задовольняючих еколого-безпечним вимогам підприємств) достатні темпи впровадження сучасних конкурентноздатних і беззбиткових виробництв і видів діяльності.

Досвід більшості європейських країн свідчить про те, що управління просторовим плануванням є одним з основних шляхів підвищення ефективності

використання суспільно-економічного та містобудівного потенціалу. При цьому гармонізація соціальних, економічних та екологічних суспільних відносин є запорукою сталого розвитку населених пунктів.

Таким чином, вибір шляхів розвитку інноваційних систем у країнах потребує досліджень у вітчизняній практиці системних економічних перетворень, детального вивчення шляху світового розвитку, узагальнення світового досвіду в адаптації в промислово розвинених країнах до реальності сучасного світового ринку. Основною гіпотезою теорії структурних перетворень є інноваційний розвиток, що супроводжується зростанням та різними змінами в усіх країнах. Але між країнами існують певні відмінності в швидкості та формах розвитку, пов'язані з низкою конкретних факторів: природні ресурси, територія країни, цілі, шляхи державної політики, доступ до іноземних інвестицій та технологій, зовнішній стан країни.

Вибір шляхів інноваційної економічної системи полягає, по-перше, в фундаментальному дослідженні структури, включаючи загальну економіку, промисловість та інституційну економіку; по-друге, зростаюча інноваційно-інвестиційна економіка розглядається як необхідна, але не тільки умова економічного зростання та розвитку.

ВИСНОВКИ

Проведене у рамках виконання роботи дослідження інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства дає можливість зробити наступні узагальнюючі висновки.

Було зроблено ґрунтовний аналіз проблем дисбалансів сучасного економічного розвитку та інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства; проаналізовано особливості економічної політики країн ЄС в умовах досягнення цілей розвитку тисячоліття. В процесі аналізу перспективним напрямком вирішення сучасних проблем збалансованого розвитку було запропоновано методичні рекомендації щодо розвитку України з урахуванням інноваційних стратегій різних країн світу.

У процесі дослідження було розроблено методичний підхід до оцінки економічного розвитку, в основу якого покладено загальносвітову концепцію збалансованого (сталого) розвитку, що потребує врахування економічних, соціальних та екологічних аспектів.

Після ґрунтовного дослідження економічної політики країн світу в контексті досягнення цілей розвитку тисячоліття було визначено проблеми дисбалансів сучасного економічного розвитку, класифікацію глобальних викликів сталого розвитку світового господарства, рівень досягнення цілей розвитку тисячоліття окремими країнами світу, розроблено практичні рекомендації щодо удосконалення економічної політики України та концепцію формування економічної політики України з метою досягнення цілей розвитку тисячоліття.

Концепція посилення ролі міжнародної торгівлі сільськогосподарськими товарами в досягненні цілей сталого розвитку базується на концептуалізації міжнародної торгівлі як фактору й механізму соціально-економічного розвитку та обміну, що опосередковує виробництво та споживання і розвиває торгівлю як форму міжнародних економічних відносин між суб'єктами виробничо-торговельної діяльності у певному економічному, соціальному, екологічному та

інституційному середовищах; стає домінантним у досягненні цілей сталого розвитку НДДКР. Вдосконалення інструментів полягає в тому, що для розвинених країн доцільно введення екологічних стандартів, стимулювання «зелених» субсидій; для країн, що розвиваються, і найменш розвинених країн необхідно реальне зниження (заборона) експортного стимулювання у розвинених країнах та запровадження (поширення) у правилах СОТ спеціальних товарів (SP) і спеціального захисного механізму (SSM). Усім країнам, незалежно від рівня розвитку, необхідно гармонізувати стандарти відповідно до цілей сталого розвитку, тому що з позицій міжнародної торгівлі множинність стандартів є шкідливою, оскільки призводить до збільшення вартості товарів та робить обмін неефективним.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані органами законодавчої і виконавчої влади: відповідними комітетами Верховної Ради України у процесі вирішення проблем інтеграції України в систему світогосподарських відносин, Міністерством фінансів України, Міністерством зовнішніх справ України, Міністерством економічного розвитку та торгівлі, Дніпропетровською облдержадміністрацією в практичній роботі щодо вирішення регіональних проблем на шляху інтеграції України до світового господарства. Отримані результати можуть бути оформлені як огляди та рекомендації і розіслані у Міністерство економічного розвитку та торгівлі, Національний банк України, Комітет з питань співробітництва між Україною та ЄС, а також можуть бути використані Головним управлінням економіки Дніпропетровської обласної держадміністрації, органами місцевої влади при розробці заходів економічної політики, в діяльності підприємств та організацій. Результати також використовуються менеджерами підприємств, що займаються зовнішньоекономічною діяльністю, учасниками інвестиційного ринку під час визначення своєї фінансової та зовнішньоекономічної політики.

Практична цінність результатів дослідження підтверджується довідками впровадження у практичну діяльність.

Економічний та соціальний ефект проекту буде досягнутий внаслідок впровадження рекомендацій щодо удосконалення економічної політики країн світу, в тому числі України, з метою забезпечення цілей розвитку тисячоліття, що, в свою чергу, буде стимулювати економічне зростання України і, як наслідок, підвищення добробуту населення.

Результати НДР використані в навчальному процесі, у науково-дослідних роботах факультету міжнародної економіки щодо економічної політики України в контексті досягнення цілей тисячоліття; у підготовці та вдосконаленні лекційних курсів навчальних дисциплін; в опублікованих наукових статтях, виданих монографіях та навчальних посібниках; при проведенні навчальної, виробничої і переддипломної практик, підготовці курсових та дипломних робіт бакалавра та магістра; використані органами державної служби при розробці конкретних заходів щодо активізації інтеграційних процесів України до міжнародних економічних організацій, менеджерами підприємств та банків, учасниками інвестиційного ринку під час визначення своєї зовнішньоекономічної політики.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані органами законодавчої і виконавчої влади: відповідними комітетами Верховної Ради України у процесі вирішення проблем інтеграції України в систему світогосподарських відносин, Міністерством фінансів України, Міністерством зовнішніх справ України, Міністерством економічного розвитку та торгівлі, Дніпропетровською облдержадміністрацією в практичній роботі щодо вирішення регіональних проблем на шляху інтеграції України до світового господарства. Отримані результати можуть бути оформлені як огляди та рекомендації і розіслані у Міністерство економічного розвитку та торгівлі, Національний банк України, Комітет з питань співробітництва між Україною та ЄС, а також можуть бути використані Головним управлінням економіки Дніпропетровської обласної держадміністрації, органами місцевої влади при розробці заходів економічної політики, в діяльності підприємств та організацій. Результати також

використовуються менеджерами підприємств, що займаються зовнішньоекономічною діяльністю, учасниками інвестиційного ринку під час визначення своєї фінансової та зовнішньоекономічної політики.

Галузь застосування результатів НДР – це зовнішньоекономічна діяльність України. Результати також будуть використані фахівцями, що займаються зовнішньоекономічною діяльністю, учасниками інвестиційного ринку під час визначення своєї фінансової та зовнішньоекономічної політики. Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані органами законодавчої і виконавчої влади органами місцевої влади при розробці заходів економічної політики, в діяльності підприємств та організацій.

Основні результати НДР наведено в Додатках А–Д.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Концепція сталого розвитку: цілі та завдання [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.baikal-center.ru/books/section.php?SECTION_ID=314
2. Урсул А.Д. Концепция устойчивого развития и проблема безопасности / А.Д. Урсул, А.Л. Романович [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://filosof.historic.ru/books/item/f00/s00/z0000706/>
3. Декларація Конференції Організації Об'єднаних Націй з проблем навколишнього середовища людини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/declarathenv.shtml
4. Єрмаков А.С. Що таке сталий розвиток / А.С. Єрмаков, Д.С. Єрмаков // «Хімія і життя». – 2012. - № 11. – С. 17–26.
5. Международная конференция по финансированию развития [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/ru/events/pastevents/ffd.shtml>
6. Доклад Межправительственного комитета экспертов по финансированию устойчивого развития [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org>
7. Павленко О.О. Складові екологоорієнтованого управління соціо-економічними системами / О.О. Павленко // Вісник СумДУ. Серія Економіка, - № 2. – 2011. – с. 13 – 21. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/VSU_ekon/2011_2/11poouss.pdf
8. Балджи М. Д. Динаміка економічного розвитку соціо-еколого економічних систем. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/.pdf>
9. Толма Л.Ф. Еколого-економічна складова в концепції сталого розвитку України // Бізнес Інформ. – №2. – 012. – С.141–143. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://businessinform.net/pdf/2012/2_0/141_144.pdf
10. Організація Об'єднаних Націй в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org.ua/ua/what-rio>. – Загол. з екрану.
11. Вдовічен А. Індекси глобальної конкурентоспроможності та диспропорційність розвитку / А. Вдовічен // Журнал європейської економіки:

- Видання Тернопільського національного економічного університету. Тернопіль, 2011. – Том 10 (№3). – С. 270–281.
12. Економіка України у 2011 році: прогноз динаміки, виклики та ризики. – К. : НІСД, 2011. – 30 с.
13. Краус Н.М. Інноваційна економіка: дефініція поняття та інституціональний базис розвитку / Н.М. Краус // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Економіка. Ч.1 – 2015. – Вип. 2(4) . – С. 36–42.
14. Краус Н. М. Становлення інноваційної економіки в умовах інституціональних змін: монографія. – Київ: ЦУЛ, 2016. – 596 с.
15. Федулова Л.І. Концептуальна модель інноваційної стратегії України / Л.І. Федулова // [Економіка і прогнозування](#). - 2012. - № 1. - С. 87–100. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econprog_2012_1_9
16. Амосов О., Дегтяр А. Формування людського капіталу в умовах інноваційної економіки: методологічний аспект [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2011-3/doc/3/08.pdf>
17. Кривов'язюк І.В. Україна в міжнародних економічних рейтингах: посткризові синдроми чи апокаліпсис? / І.В. Кривов'язюк, Ю.В. Волинчук // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – №10. – С. 56–62.
18. EU budget 2014. Financial report. - Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/budget/financialreport/2014/lib/financial_report_2014_en.pdf
19. Sustainable development in the European Union. Key messages [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/6987735/KS-GU-15-001-EN-N.pdf/425b049b-cc3d-447b-84d7-0d06a39c261f>
20. EU budget for 2016 adopted [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/budget/news/article_en.cfm?id=201511251641
21. Иноземцев В. Современное постиндустриальное общество: природа, противоречия, перспективы. — М.: Логос, 2000.

22. Лазутін Г.І. Сучасні тенденції розвитку інноваційної діяльності //Економіка і прогнозування. – 2003. – № 2. – 160 с.
23. Кривов'язюк І.В., Волинчук Ю.В. Україна в міжнародних економічних рейтингах: посткризові синдроми чи апокаліпсис? / І.В. Кривов'язюк // Актуальні проблеми економіки. – 2014. - №10. – С. 56–62.
24. Варналій З.С. Стратегії інноваційного забезпечення конкурентоспроможності національної економіки / З.С. Варналій, Д.Д. Буркальцева // Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2013. –Випуск 28., т.1. – С. 20–28.
25. These Are the World's Most Innovative Economies (2017) Retrieved from URL: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2017-01-17/sweden-gains-south-korea-reigns-as-world-s-most-innovative-economies>
26. Лебедева Л. Проблеми становлення концепції постіндустріального суспільства / Л. Лебедева // Вісник КНТЕУ. – 2012. - №6. – С. 83–91.
27. Інноваційний розвиток в Україні: наявний потенціал і ключові проблеми його реалізації. Аналітична доповідь Центру Разумкова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uceps.org/additional/analytical_report_NSD55_ukr.pdf
28. The Sustainable Development Goals Report 2017. Retrieved from URL: <http://www.un.org/apps/news/story.asp?NewsID=55968#.WexnvdSLTGg>
29. EU expenditure and revenue 2014-2020 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/budget/figures/interactive/index_en.cfm
30. Government finance statistics [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php/Government_finance_statistics
31. Gross domestic expenditure on R&D (GERD) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=t2020_20&plugin=1
32. Basics of SD Strategies [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sd-network.eu/?k=basics%20of%20SD%20strategies>
33. Sustainable development indicators. Headline indicators [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/sdi/indicators>

ДОДАТОК А

АКТ

ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ
«ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ
СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА»
(№ ДЕРЖРЕЄСТРАЦІЇ 0119U100888)

АКТ
впровадження результатів науково-дослідної роботи
«Інноваційні стратегії збалансованого розвитку
світового господарства»
(№ держреєстрації 0119U100888)

Даним актом підтверджується, що результати науково-дослідної роботи **«Інноваційні стратегії збалансованого розвитку світового господарства»**, номер держреєстрації 0119U100888, яка виконується Дніпровським національним університетом імені Олеся Гончара, науковим керівником якої є к.е.н., доцент, Литвин Марина Валентинівна, дозволяють визначити стратегічні орієнтири щодо збалансованого розвитку світового господарства та отримати соціально-економічний ефект від впровадження.

Наукова новизна даної НДР у полягає у теоретичному обґрунтуванні та удосконаленні науково-методологічного підходу щодо інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства, а також розробленні практичних рекомендацій щодо їх впливу на функціонування різних країн світу, а також для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані органами законодавчої і виконавчої влади, органами місцевої влади при розробці заходів економічної політики, в діяльності підприємств та організацій, для світової та вітчизняної науки, для підготовки фахівців у системі вищої освіти.

Ректор Дніпровської
академії неперервної освіти,
доктор наук з державного управління, професор

В.В.СИЧЕНКО

ДОДАТОК Б

ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ ВИКОНАВЦІВ НДР

Монографії:

1. Македон В.В. Інтернаціоналізація і активізація інноваційної діяльності багатонаціональних підприємств в умовах Економіки 4.0. Світ на порозі змін : моногр. / кол. авт. ; кер. авт. кол., канд. екон. наук Н. О. Краснікова. Дніпро : Видавець Біла К.О., 2021. с. 92-120. (1,2 д.а.)
2. Македон В.В., Холод О.Г. Оцінка інноваційної зрілості корпорацій з урахуванням готовності до цифрової трансформації. Актуальні аспекти розвитку суб'єктів підприємництва в умовах глобальної економіки : моногр. / за заг. ред. Т. Гринько. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2021. 286-306 с. (0,8 д.а.)
3. Македон В.В. Формати розгортання цифрової економіки та оцінка її впливу на країни світу і міжнародні бізнес-структури. Цифровізація економіки як фактор економічного зростання: колективна монографія / За заг. ред. О. Л. Гальцової. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 58-92. (1,3 д.а.)
4. Головка Л.С. Інноваційність економіки для досягнення цілей сталого розвитку світового господарства// Світ на порозі змін: колект. моногр. Дніпро: Видавець Біла К. О. 2021. (власний внесок 1,5 д.а.)
5. Дзяд О.В. Сучасна архітектура та перспективи Економічного та валютного союзу ЄС// Світ на порозі змін: колект. моногр. Дніпро: Видавець Біла К. О. 2021. С.61-88. (власний внесок 1,73 д.а.)
6. Пашенко О. В. Тренди та проблеми розвитку світового ринку ІРО в умовах глобальної фінансово-економічної нестабільності // Світ на порозі змін: колект. моногр. Дніпро: Видавець Біла К. О. 2021. (власний внесок 2 д.а.)
7. Михайленко О.Г. Фундамент для зростання конкурентоспроможності сільськогосподарських товарів України на світовому ринку// Світ на порозі змін: колект. моногр. Дніпро: Видавець Біла К. О. 2021. С.121-166 (власний внесок 1,76 друк. арк.)
8. Михайленко О., Краснікова Н. Розвиток світового та вітчизняного ринків електронної комерції в умовах діджиталізації світової економіки. Management, finance, economics: modern problems and ways of their solutions: collective monograph / Zhydovska N., etc. International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2021. 616 p. Available at: DOI- 10.46299/ISG.2021.MONO.ECON.II P. 352-420. (власний внесок 1,5 друк. арк). Available at: <https://isg-konf.com/uk/management-finance-economics-modern-problems-and-ways-of-their-solutions-ua/>
9. Бененсон О.О., Краснікова Н.О. Секторні біржові фонди SPOR як ефективний інвестиційний інструмент// Теорія та практика управління суб'єктами підприємництва: колект. моногр. за заг. ред. Т.В.Гринько. – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. –440с. (0,5 д.а.)

10. Македон В.В. Визначення пріоритетів розвитку промислових корпорацій на основі моделей штучного інтелекту / В.В. Македон // розд. в кол. монографії «Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку»: колект. моногр. / за заг. ред. Гринько Т.В. – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. – с. 212-227 (0,64 д.а.)
11. Македон В.В., Костюк М. Г. Цільові орієнтири конкурентоспроможного забезпечення стратегічного інноваційного розвитку компаній: [Монографія] Маркетинг освіти в умовах глобалізаційних викликів / За заг. ред. проф. Хамініч С.Ю.; Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара. – Дніпро.: Вид-во «НоваІдеологія», 2020. – С. 110– 124. (0,81 д.а.)
12. В.В. Македон, В.П. Валіков, Холод О.Г. Управління розробкою стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства / // розд. в кол. монографії «Управління розвитком суб'єктів підприємництва в умовах викликів ХХІ століття». – ДНУ ім. О. Гончара, 2019.

Статті:

1. Avanesova N., Tahajuddin S., Hetman O., Serhiienko Yu., Makedon V. Strategic management in the system model of the corporate enterprise organizational development. Economics and Finance. 2021. Vol. 9. Iss 1. 18-21. (**Ulrich's Web, Index Copernicus**)
2. Shelukhin M., Kupriichuk V., Kyrylko N., Makedon V., Chupryna N. Entrepreneurship Education with the Use of a Cloud-Oriented Educational Environment. International Journal of Entrepreneurship. Volume 25, Issue 6. URL: <https://www.abacademies.org/articles/entrepreneurship-education-with-the-use-of-a-cloudoriented-educational-environment-11980.html> (**Scopus**)
3. Dzyad O., Mihaylenko O. (Mykhailenko O.) O., Redko, V., Krasnikova, N., & Stasiuk, Y. (2020). On the issue of sustainable development of tourism in the Black Sea countries. Journal of Geology, Geography and Geoecology, 29(3), 471-482. <https://doi.org/https://doi.org/10.15421/112042> URL: <https://geology-dnu.dp.ua/index.php/GG/article/view/715>
4. Bezus, R. & Golovko, L. (2021). System approach to organic producers' marketing activities based on the sustainable development concept. Bulg. J. Agric. Sci., 27 (1), 88–96 (індексується в міжнародних каталогах та наукометричних базах, зокрема Scopus та Web of Science Core Collection).
5. https://journal.agrojournal.org/page/en/details.php?article_id=3247
6. Македон В.В., Ільченко Н.О. Кон'юнктура світового ринку ІТ-послуг в умовах економіки 4.0. Ефективна економіка. 2021. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8525>. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.1.8
7. Македон В.В., Машкіна К.О. Розвиток глобального банківського сектору в умовах цифрової економіки. Інвестиції: практика та досвід. 2021. №4. С. 21-28.

8. Македон В.В., Михайленко О.Г. Основні зміни ринкових позицій та конкурентоспроможності світових автомобільних ТНК в умовах міжнародного бізнесу. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2021. Вип. 38. С. 74-80.
9. Makedon V., Mykhailenko O., & Vazov R. Dominants and Features of Growth of the World Market of Robotics. *European Journal of Management Issues*. 2021. 29(3). pp. 133-141. <https://doi.org/10.15421/192113>

10. Makedon, V., Zaikina, H., Slusareva, L., Shumkova, O., Zhmaylova, O. (2020). Use of rebranding in marketing sphere of international entrepreneurship. *International Journal of Entrepreneurship*. Volume 24, Issue 1S. URL: <https://www.abacademies.org/articles/use-of-rebranding-in-marketing-sphere-of-international-entrepreneurship-9325.html>
11. Pajak, K., Omelyanenko, V., Makedon, V., Shevchenko, V., Ovcharenko, I. (2020). Raising the level of financial security of the enterprise based on the basic risks differentiation. *Journal of Security and Sustainability Issues* 10(1): 115-130. [https://doi.org/10.9770/jssi.2020.10.1\(9\)](https://doi.org/10.9770/jssi.2020.10.1(9))
12. Chayka Y. Increasing efficiency of entrepreneurial potential in service sector / Y. Chayka, S. Drobyazko, O. Vinichenko, N. Nechyporuk, B. Khasanov // *Journal of Entrepreneurship Education*. - Volume 23, Special Issue 1, 2020. CiteScore Scopus -2,52 // <https://www.abacademies.org/articles/Increasing-efficiency-of-entrepreneurial-potential-1528-2651-23-S1-551.pdf>
13. N.V. Stukalo, M.V. Lytvyn, L.S. Golovko, L.B. Kolinets, Y. Pylypenko. Ensuring sustainable development in the countries of the world based on environmental marketing // *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnichoho Universytetu*. № 3. 2020. p. 145 – 151. (Scopus). IФ=0,911 <https://doi.org/10.33271/nvngu/2020-3/145> (doi: 10.33271/nvngu/2020-3/145)
14. Дзяд О.В., Гречин К.О. Результати та перспективи модернізації НАФТА в контексті політики Д.Трампа // *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія. Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. Вип.28.Ч.1. С.88-95. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2019-28-16>
15. Дзяд О.В., Краснікова Н.О., Гречин К.О. Конкурентні переваги країн Вишеградської групи на внутрішньому європейському ринку сільськогосподарських товарів // *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип.31. с. 19-27. http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/31_2019_ukr/5.pdf
16. Krasnikova, N., Dzyad, O., Mihaylenko, O., & Hrechyn, K. (2020). Management of the process of formation and realization of competitive advantages of the Visegrad Four countries in the European market of ICT services. *European Journal of Management Issues*, 28(1-2). Retrieved from <https://mi-dnu.dp.ua/index.php/MI/article/view/248> DOI: <https://doi.org/10.15421/192003>
17. Михайленко О. Г., Краснікова Н. А. Вплив іноземних інвестицій на розвиток економіки України в умовах глобалізації. *Ефективна економіка*. 2020. № 7. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8046> (дата звернення: 24.11.2020). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.7.54 https://journals.indexcopernicus.com/search/details?jmlId=24783678&org=%20_p24783678,3.html
18. Краснікова Н. О., Волошина І. В. Енергоефективність в контексті енергетичної безпеки національної економіки. *Ефективна економіка*.

2020. № 12. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8452> (дата звернення: 07.10.2021). DOI: [10.32702/2307-2105-2020.12.108](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.12.108)
19. Nataliia V. Stukalo ; Nataliya O. Krasnikova ; Olena V. Dzyad ; Olga G. Mihaylenko. Sustainable International Trade in Agricultural Goods: Emerging Markets Perspectives. The Journal of Social Sciences Research, 2019, Vol 5, # 7. Retrived from <https://arpgweb.com/journal/7/archive/07-2019/7/5> (Scopus – SJR 2018 = 0,188
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57200648246>
20. Plastun A. Exploring price gap anomaly in the Ukrainian stock market. A/ Plastun, I/ Makarenko, L. Khomutenko, S. Shcherbak, O. Tryfonova.- 2019- № 16 (2) С.. 150-158. (Scopus)/(Ukraine). DOI: : [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.16\(2\).2019.13](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.16(2).2019.13)
21. Makedon, V., Drobyazko, S., Shevtsova, H., Maslosh, O., Kasatkina, M. Providing security for the development of high-technology organizations, Journal of Security and Sustainability Issues. – 2019. – 8(4): 1313-1331.
[https://doi.org/10.9770/jssi.2019.8.4\(18\)](https://doi.org/10.9770/jssi.2019.8.4(18))
22. Metelenko, N.G., Kovalenko, O.V., Makedon, V., Merzhynskyi, Y.K., Rudych, A.I. Infrastructure security of formation and development of sectoral corporate clusters, Journal of Security and Sustainability Issues. – 2019. – 9(1): 77–89.
[http://doi.org/10.9770/jssi.2019.9.1\(7\)](http://doi.org/10.9770/jssi.2019.9.1(7))
23. Drobyazko, S., Makedon, V., Zhuravlov, D., Buglak, Y., Stetsenko, V. Ethical, technological and patent aspects of technology blockchain distribution. Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues, Volume 22, Special Issue 2, 2019: URL: <https://www.abacademies.org/articles/Ethical-Technological-and-patent-aspects-of-technology-blockchain-distribution-1544-0044-22-SI-2-365.pdf>
24. Makedon, V., Valikov V., Kurinnaya I., Koshlyak E. Strategic innovative development of the enterprises: theory and methodology, Scientific journal Economics and finance. – 2019. – issue 2: 52-62.
25. Makedon, V., Hetman, O., Yemchuk, L., Paranytsia, N., Petrovska, S. Human resource management for secure and sustainable development. Journal of security and sustainability issues/ –2019 – 8(3)/ – 345-354. [http://doi.org/10.9770/jssi.2019.8.3\(5\)](http://doi.org/10.9770/jssi.2019.8.3(5))
26. Македон В.В., В.П. Валіков, С.С. Федьора // Удосконалення управління промисловими підприємствами на основі стратегій інноваційного розвитку. Європейський вектор економічного розвитку. - 2019. - № 1(26). – С. 108-125.
27. Огданська О. Д. Аналіз міжнародної торгівлі АПК / О. Д. Огданська, К. К. Сергієнко // Молодий вчений. — 2019. — №10. (<http://molodyvcheny.in.ua/ua/archive/74/>).
28. Огданська О.Д. Аналіз стану та динаміка державного боргу України/О.Д. Огданська, М.В. Макарєнко //Економіка, Фінанси, Право №12, 2019.- С.23-26
<http://konferencia.com.ua/uk/apxiv.html>
29. Дзяд О.В., Краснікова Н.О., Гречин К.О. Міжнародна торгівлі ІКТ-послугами: кейс України // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2020. №6. С. 107-122. URL: http://zt.knute.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2761&catid=301&lang=uk

30. Дзяд. О.В., Гордієнко О. О. Зовнішня торгівля сільськогосподарськими товарами України в контексті угоди про асоціацію з ЄС // Ефективна економіка. 2020. № 12. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/12_2020/74.pdf
31. Пащенко О.В., Стоянова К.В. Сучасні тенденції розвитку зовнішньої торгівлі України металопродукцією з країнами ЄС. Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». №2, 2021. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/2_2021/84.pdf (0,8 д. а.).
32. Македон В.В., Валіков В.П. Світовий ринок праці в координатах цифрової економіки. Академічний огляд. – №1 (52). – 2020. – С. 91-107. (0,91 д.а.) Режим доступу: <https://acadrev.duan.edu.ua/images/PDF/2020/1/10.pdf>
33. Македон В.В., Курінна І.Г. Фактори впливу на організаційні процеси забезпечення конкурентоспроможності продукції підприємства «Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво». 2020. №5 (116). С. 65-72 . (0,88 д.а.) Режим доступу: <http://www.econom.stateandregions.zp.ua/>
34. Македон В.В., Волошко Н.О. Визначальна роль міжнародного брендингу в стратегічному розвитку маркетингу сучасних транснаціональних корпорацій. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «економічні науки». 2020. Випуск 40. С. 56-62 (0,9 д.а.) Режим доступу к журналу: <http://ej.journal.kspu.edu/index.php/ej>
35. Makedon, V. Innovative component economics study 4.0: international processes and leading trends, Scientific journal Economics and finance, 2020. issue 10: 67-75.(0,76 д.а.) Режим доступу: http://ecofin.at.ua/index/arkhiv_nomerov/0-9
36. Михайленко О. Г., Помазан М. Ю. Конкурентоспроможність Дніпропетровського регіону на європейських ринках товарів // Науково-виробничий журнал «БІЗНЕС-НАВІГАТОР». 2019. Випуск 5-1 (54). С. 24-31. <https://journals.indexcopernicus.com/search/details?id=46876>
37. Пащенко О.В. Особливості моделі сталого розвитку Канади. Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури «Східна Європа: економіка, бізнес та управління». Випуск 6 (23). 2019. С. 64-70. 0,6 д.а.
38. Пащенко О. В., Гордієнко О.О. Аналіз позицій українських виробників дорожніх огорожень на ринку Європейського Союзу. Молодий вчений. 2020. №2. С. 347-350.
39. Пащенко О. В., Парсенюк В.О. Сучасні тенденції та перспективи розвитку шерінгової економіки. Молодий вчений. 2020. №11 (87). С. 320-324.
40. Литвин М.В. Перспективні сценарії досягнення сталого розвитку в умовах глобальних загроз / М.В. Литвин, Н.В. Стукало // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2020. – № 2(70). - С. 53-65. - Режим доступу до журналу: https://ev.nmu.org.ua/index.php/ru/archive?arh_issue=70.
41. Джусов О. А., Краснікова Н. О., Бененсон О. О. Дослідження інвестиційного потенціалу акцій компаній циркулярного бізнесу // Економічний простір: Збірник наукових праць. – № 172 – Дніпро: ПДАБА. 2021. С. 29-34.
42. Красніков П.Д., Джусов О.А. Роль ринків відновлювальної енергетики у вирішенні глобальних проблем сучасності// Економічний простір: Збірник наукових праць. – № 150. – Дніпро: ПДАБА. 2019. С. 48-35.

43. Красніков П.Д., Краснікова Н.О. Драйвери четвертого енергетичного переходу в контексті вирішення світових екологічних проблем // *Ефективна економіка*. 2021. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8972>
44. Smerichevskiy S., Sardak S., Dzhusov O., Klimova O., Benenson O. The application features of seasonal-cyclic patterns in international financial markets. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal* Volume 23, Issue 5, 2019
Режим доступу: <https://www.abacademies.org/articles/The-Application-Features-of-Seasonal-Cyclic-Patterns-in-International-Financial-Markets-1528-2635-23-5-460.pdf>
(Scopus)
45. Краснікова Н.А., Бененсон О.А. Инвестиционный потенциал секторных биржевых фондов SPDR // *Економічний простір: Збірник наукових праць*. – № 151. – Дніпро: ПДАБА. 2019. С. 51-64
46. Бененсон О.А. Особенности использования цикла президентских выборов для прогнозирования преобладающей тенденции на фондовом рынке США // *European Journal of Management Issues*, Dnipro, 2020. Vol. 28(4), P. 127 – 134
Режим доступу: <https://mi-dnu.dp.ua/index.php/MI/article/view/PDF/247>
47. Velesco S., Dzhusov O., Benenson O. Exploring the impact of seasonal and political cycles on international financial markets *Academy of Accounting and Financial Studies Journal* Volume 25, Issue 3, 2021
Режим доступу: <https://www.abacademies.org/articles/Exploring-the-impact-of-seasonal-and-political-cycles-on-international-financial-markets-1528-2635-25-2-708.pdf>
(SCOPUS)
48. Краснікова Н.О., Джусов О.А., Бененсон О.А. Дослідження інвестиційного потенціалу акцій компаній циркулярного бізнесу // *Економічний простір: Збірник наукових праць*. – № 172. – Дніпро: ПДАБА. 2021. С. 29-34 DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/172-5>

Матеріали конференцій:

1. Македон В.В. Формування стратегії виробничої діяльності готельного підприємства. Інноваційний розвиток готельно-ресторанного господарства та харчових виробництв. / *Матеріали II Міжнародної наук.-практ. інтернет-конф.* Прага: Oktan Print s.r.o., 2021. с. 315-316.
2. Македон В.В. Сучасні прояви і тенденції фінансової глобалізації. / *Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація: збірник тез доповідей учасників XIX Всеукраїнської наукової конференції*. К.: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2021. С. 128-131.
3. Македон В.В. Системний підхід до процесів розвитку в'їзного туризму. / *Індустрія туризму та гостинності: досвід, проблеми, перспективи: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 14 – 15 квітня 2021)*. Суми: ФОП Цьома С. П., 2021. с. 51-57.
4. Македон В.В. Цифрові технології в промисловій сфері світової економіки / *Міжнародна науково-практична конференція інформаційні технології в культурі,*

мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі. Київський національний університет культури і мистецтв, 22-23 квітня 2021 р. С. 178-181.

5. Македон В.В. Кон'юнктурні особливості організації міжнародної торгівлі іт-послугами / XIX Міжнародна науково-практична конференція «Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях», присвяченої 100-річчю ОНЕУ, 17-18 травня 2021 р. С. 234-235.

6. Дзяд О.В., Чернявська Ю. О. Перспективи оновлення Угоди про асоціацію України з ЄС з питань торгівлі сільськогосподарськими товарами // *Економіка і менеджмент 2021: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку*: зб. тез доповідей Міжнар. наук.- практ. конф., м. Дніпро, 8-9 квітня 2021 р. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2021.

7. Пащенко О.В., Ганенко О.Ю. Сучасні тенденції розвитку міжнародної торговельно-інвестиційної регіоналізації. Реформування економіки та фінансової системи країни: глобальні та локальні аспекти: матеріали доповідей міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 5-6 лютого 2021 р.). Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2021. С 29-32 (0,2 д. а.).

8. Михайленко О.Г. Перспективи розвитку світового ринку електромобілів в умовах сталого розвитку // *Модернізація економіки: теоретичні засади та практика реалізації*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 23 січня, 2021 р.). Східноукраїнський інститут економіки та управління. Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2021. С. 86-92.

9. Михайленко О.Г. Перспективи розвитку міжнародного ринку лізингових операцій // *Аспекти прогнозування економічного та соціального розвитку країни*: матеріали Міжнар. наук.- практ. конф. (м. Дніпро, 30 січня 2021 р.). Дніпро: НО «Перспектива», 2021. С.8-14.

10. Михайленко О.Г. Оцінка офшоризації бізнесу в Україні // *Сценарії та середньостроковий прогноз стабілізації фінансово-економічної системи* //матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 20 березня 2021 р. Київ: Аналітичний центр «Нова Економіка», 2021. С.5-10.

11. Михайленко О.Г., Іванова К.О. Перспективи розвитку світового ринку електронної комерції в умовах глобалізації // *Економіка і менеджмент 2021: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку*: зб. тез доповідей Міжнар. наук.- практ. конф., м. Дніпро, 8-9 квітня 2021 р. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2021.

12. Михайленко О.Г., Бовкунов В.В. Активізація підприємницької діяльності в Україні// *Економіка і менеджмент 2021: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку*: зб. тез доповідей Міжнар. наук.- практ. конф., м. Дніпро, 8-9 квітня 2021 р. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2021.

13. Дзяд О.В., Шахова Ю. С. Розвиток сфери державних закупівель України в контексті Угоди про асоціацію з ЄС // *Економіка, фінанси, облік та право в умовах глобалізації*: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 28 травня 2020 р.): у 6 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2020. Ч. 2. С.16-18. (0,2/0,1 д.а.)

14. Дзяд О.В., Голомоза Л.О. Перспективи розвитку офшорних юрисдикцій в умовах глобалізації // Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квiт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. С. 35-38. <http://www.confcontact.com/2020-ekonomika-i-menedzhment/8-golomoza-dzyad-perspektyvy-rozvytku.pdf> (0,25/0,13 д.а.)
15. Дзяд О.В., Гордієнко О.О. Прогресвиконання Угоди про асоціацію Україна-ЄС в галузі сільськогосподарства // Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: матеріали 17-ї регіон. наук.-практ. конф. 14 травня 2020р., м. Дніпро / за заг. ред. Л.Л. Прокопенка . Д.: ДРiДУ НАДУ, 2020. с. 78-82. (0,3/0,2 д.а.) http://www.dridu.dp.ua/konf/konf_dridu/2020_05_14_pei_material.pdf
16. Іванченко А.В., Дучинська Н.І. Деякі аспекти необхідності забезпечення контролю у сфері публічних закупівель/ А.В.Іванченко, Н.І.Дучинська//The 3rd International scientific and practical conference “Priority directions of science development” (December 28-29, 2019) SPC “Sci-conf.com.ua”, Lviv, Ukraine. 2019. 834 p. P. 725-729. 0,4 да. арк.
17. Краснікова Н.О., Гринько Т.В. ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ. Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Консорціуми університетів: забезпечення сталого розвитку закладів вищої освіти України та їхньої конкурентоспроможності» (Дніпро, 20-21 жовтня 2020р.) 2020. С.159-163.
18. Македон В.В. Аналітична оцінка впливу угод злиттів та поглинань на вартість промислових активів / В.В. Македон // Збірник матеріалів ХVІІІ Всеукраїнської наукової конференції «Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація» 26 березня 2020 р. – Київ: НАСОА. – с. 145-149. (0,22 д.а.)
19. Македон В.В. Штучний інтелект в розвитку бізнес-діяльності / В.В. Македон // Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі». 22-23 квітня 2020 р. – Київ: КНУКМ. – с. 102-105. (0,21 д.а.)
20. Македон В.В. Інтеграційна реструктуризація промислових компаній в форматі злиттів та поглинань / В.В. Македон // Збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції «Відкриті еволююючі системи», 19 - 21 травня 2020 р. – Київ: ТНУ імені В. І. Вернадського. – 97-101. (0,23 д.а.)
21. Македон В.В. Значущість маркетингового менеджменту для сучасних міжнародних компаній / В.В. Македон // Збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених «Актуальні проблеми маркетингового менеджменту в умовах інноваційного розвитку економіки». – Луцьк : Луцький НТУ, 2020. – с. 142-144 (0,2 д.а.)
22. Македон В.В. Міжнародний менеджмент в процесах регулювання сучасної трудової міграції / В.В. Македон // Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції «Фінансово-економічний розвиток України в умовах

- трансформаційних перетворень», 28 квітн. 2020 р. (ЛТЕУ, м. Львів). Тернопіль: Осадца Ю.В., 2020. С. 150-152. (0,2 д.а.).
23. Македон В.В. Розвиток системи трансферу об'єктів інтелектуальної власності в національній економіці / В.В. Македон // Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Управління проектами. Ефективне використання результатів наукових досліджень та об'єктів інтелектуальної власності», 10 квітня 2020 р.). – НМетАУ, УКРNET, НДПВ НАПрН України, Дніпро: Юрсервіс, 2020. – с. 342-346. (0,22 д.а.).
24. Македон В.В. Технології штучного інтелекту у формуванні напрямків пріоритетного розвитку промислових підприємств / В.В. Македон // Збірник матеріалів Всеукраїнської інтернет-конференції «Економічна кібернетика: дослідження, розробка і використання моделей економічної поведінки суб'єктів господарювання», м. Дніпро, 2-3 березня 2020 р. – Дніпро: НМетАУ, 2020. С. 122-126. (0,2 д.а.).
25. Македон В.В. Стратегічні умови інтеграційних перетворень для промислових корпорацій / В.В. Македон // Збірник матеріалів Міжнародній науково-практичній конференції «Формування потенціалу економічного розвитку промислових підприємств», 04-05 червня 2020 р. – Одеса: Одеський національний політехнічний університет – с. 75-77. (0,22 д.а.).
26. Литвин М.В. Eurodoc 2020 OnlineConference «Openyourscience!» ((June 2020)
27. Македон В.В. Особливості міжнародного регулювання на ринках транспортних перевезень / В.В. Македон, Фесенко М.М. // Збірник матеріалів IX Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні пріоритети соціально-економічного розвитку в умовах інституційних перетворень глобального середовища», 25 вересня 2020 р., ОНУ імені І.І. Мечникова. – с. 122-126(0,23 д.а.).
28. Македон В.В. Стратегічні пріоритети управління маркетинговою діяльністю ТНК / В.В. Македон // Збірник матеріалів v всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції кафедри маркетингу уманського національного університету садівництва «становлення та розвиток маркетингу в Україні: від теорії до практики», 23 жовтня 2020р. Умань, 2020. – с. 66-69. (0,2 д.а.).
29. Македон В.В. Особливості глобальних фінансових криз кінця хіх початку ХХ сторіччя / В.В. Македон // Збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти» 18 листопада 2020 р. Ужгородський національний університет. – с. 96-101. (0,22 д.а.).
30. Македон В.В. Поширення глобальних дисбалансів розвитку країн світу / В.В. Македон // Збірник матеріалів IX Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції», 17-18 листопада 2020 р. Херсонський національний технічний університет (м. Херсон). – с. 156-159. (0,215 д.а.).
31. Михайленко О.Г. Поширення організації бізнесу на відстані як результат глобалізації /Михайленко О.Г., Ободянська В. О. // Економіка і менеджмент

- 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. Том 4. С. 16-19.
32. Михайленко О. Г. Проблеми валютного регулювання в Україні /Михайленко О. Г., Ганенко О. Ю. // Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. Том 7. С. 89-92.
33. Михайленко О. Г. Роль електронної комерції в міжнародних економічних відносинах /Михайленко О. Г., Іванова К.О.// Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. Том 7. С. 90-93.
34. Михайленко О. Г. Роль МВФ у забезпеченні економічного зростання України /Михайленко О. Г., Карасьова А.О. // Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. Том 7. С. 94-97.
35. Михайленко О.Г. Порівняльний характер ефективності національних стратегій України і Польщі за міжнародними рейтингами /Михайленко О.Г., Ільченко Н.О. // Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. Том 7. С. 92-95.
36. Михайленко О.Г. Commercial Competitiveness //Михайленко О.Г., Петряєв Б.Д.//Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. Том 3. С. 7-10.
37. Головка Л.С. Інноваційні чинники сталого розвитку в умовах глобалізації. // Л.С. Головка / Управління економічними процесами на макро- і мікро-рівні: проблеми та перспективи вирішення: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих учених, 29–30 квітня 2020 р. – Львів. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. с. 155-156. Режим доступу: https://www.conf.inem.lviv.ua/wp-content/uploads/2020/05/Conf_NTSA_INEM_2020.pdf, вільний. –Заголовок з екрана. – Мова укр. і англ. ISBN 978-966-941-459-5
38. Шеломовська О. Н., Сорокіна Н. Г., Головка Л. С. Інтеграція засобів масової інформації в освітній процес як перспективний напрямок розвитку вищої освіти. Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Консорціуми університетів: забезпечення сталого розвитку закладів вищої освіти України та їхньої конкурентоспроможності» / ред. кол.: О. О. Дробахін (голова) та ін. – Д.: ДНУ, 2020. – 300 с. – с. 297 – 299.
39. Панова А. Л., Головка Л. С. Сучасні міжнародні економічні відносини в умовах вірусної глобальної кризи. Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. ISBN 978-

- 617-645-377-2Т. 7. Сучасні міжнародні економічні відносини: драйвери успіху та виклики розвитку. – 2020. – 128 с. - с. 106-108. ISBN 978-617-645-384-0
40. Головка Л. С., Чернобривець С. І. Сучасні міжнародні економічні відносини: їх середовище. Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. ISBN 978-617-645-377-2Т. 7. Сучасні міжнародні економічні відносини: драйвери успіху та виклики розвитку. – 2020. – 128 с.- с. 33-35. ISBN 978-617-645-384-0
41. Lytvyn M. Provide marketing support for sustainable development in the conditions of global challenges / M. Lytvyn, S. Kasian // Матеріали I Міжнародного форуму «Сучасні виклики на шляху до сталого розвитку: діалог народів та країн». – Суми. – 30 квітня 2020 року. - (0,2 д.а., з них особисто автору належить 0,1 д.а.).
42. Бененсон О. О., Краснікова Н. О. Застосування теорії Чарльза Доу на міжнародних фондових ринках з метою підвищення ефективності інвестування. Матеріали міжнародної науково-практичної internet-конференції «Інноваційні стратегії та моделі економічних трансформацій в умовах євроінтеграційних викликів» 15 травня 2020 р. Харків-Ужгород-Софія-Пшеворськ. – Софія: Издательство на ВУЗФ «Св. Григорий Богослов». 2020. С. 122 – 124.
43. Красникова Н.А. Изменение роли транспорта в формировании глобальных проблем. Материалы Международной научно-практической онлайн-конференции «Транспорт в интеграционных процессах мировой экономики» (Гомель, 24апреля 2020 г.). 2020. С.10-12.
44. Golovko L.S. Systematical approach to the sustainable development of countries in the context of globalization // Golovko L.S. / Тези доповідей V Всеукраїнського форуму студентів, аспірантів і молодих учених/ ред. кол.: М. В. Поляков (голова) та ін. – Д.: ДНУ, 2019. – Р. 47 – 49. Сертифікат учасника V Всеукраїнського форуму студентів, аспірантів і молодих учених.
45. L. Golovko, M. Lytvyn, S. Kasian. Effective Organization of International Marketing and Logistics within the Sustainable Development Conception/ International Youth Science Forum LEA 2019, Lviv.
46. Bovkunov V.V., Golovko L.S. Modern trends in the development of marketing in Ukraine/ XV Ювілейна Міжнародна науково-практична конференція студентів та молодих вчених «MAJESTY OF MARKETING», 5 грудня 2019 р. НТУ «Дніпровська політехніка».
47. Михайленко О.Г., Гордієнко О.О. Нова економічна модель та сучасні тенденції розвитку підприємництва. // Економіка і менеджмент 2019: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку: зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Дніпро, 18–19 квітня 2019 р.). – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2019. – Т.2. – С. 62-65.
48. Михайленко О.Г., Машкіна К.О. Стратегії інноваційного розвитку підприємства. // Економіка і менеджмент 2019: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку: зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. інтернет-

- конференції (м. Дніпро, 18–19 квітня 2019 р.). – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2019. – Т.5. – С. 65-68.
49. Михайленко О.Г., Мельник В.С. Сучасні тенденції у розвитку міжнародного інвестиційного процесу // Наукові погляди на вдосконалення економіки: перспективи та розвиток: матеріали Міжнар. наук.-практ. конференції (м. Запоріжжя, 20 квітня 2019 року). – Східноукраїнський інститут економіки та управління. – Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2019. – С. 62-65.
50. Михайленко О.Г., Парсенюк В.О. Позитивні сторони міграції трудових ресурсів та їх вплив на макроекономічну ситуацію в країнах // Економіка і менеджмент 2019: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку: зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Дніпро, 18–19 квітня 2019 р.). – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2019. – Т.7. – С. 79-82.
51. В.В. Македон. Інноваційний аспект розвитку національного банківського сектора під впливом іноземного капіталу / Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Фінанси, банківська система та страхування в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку в кризовій економіці» (21-22 березня 2019 р.) - ДДАЕУ, 2019.- с. 87-90.
52. Провідні тренди включення АПК України в глобальний аграрний ринок / Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Наукове забезпечення економічного розвитку, правового регулювання і управління в агропромисловому комплексі» (29 березня 2019 р.). – Полтава: ПДАА, 2019 – с. 53-56.
53. В.В. Македон. Інноваційний розвиток публічного управління на засадах кластерного підходу / Матеріали II всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Публічне управління та адміністрування: конкурентні виклики сучасності» (01 квітня 2019 р.). – Львів: НУ „Львівська політехніка”, 2019. – с. 52-54.
54. В.В. Македон. Впровадження технологій мобільного навчання у вищих навчальних закладах / Матеріали Міжнародної науково-технічної конференції «Інноваційні технології в освіті» (9-11 квітня 2019 р.). – Івано-Франківськ: Національний технічний університет нафти і газу, 2019. – с. 146-148.
55. В.В. Македон. Особливості фінансової глобалізації і зміни світового валютно-фінансового ринку / Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму», м. Кам'янець-Подільський, Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний соціально-економічний коледж. – 2019. – с. 36-38.
56. В.В. Македон. Методики аналітичної оцінки вартості корпоративних структур при злиттях і поглинаннях / Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Економічна аналітика: сучасні реалії та прогностичні можливості»; 19 квітня 2019 р. – Київ: КНЕУ, 2019. – с. 190-193.
57. Пашенко О.В., Карташова В.В. Інституційно-правові засади забезпечення моделі сталого розвитку України. Перспективи розвитку економічної системи з урахуванням сучасних євроінтеграційних процесів: збірник матеріалів

- Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 9 листопада 2019 р.). К.: ГО «Київський економічний науковий центр», 2019. С. 22-25.
58. Пащенко О.В. Перспективи розвитку торговельно-інвестиційної співпраці ЄС та України в контексті імплементації угоди про ЗВТ+. Актуальні проблеми економіки, управління та фінансів: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 19 квітня 2019 р.). Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2019. С. 20-21.
59. Пащенко О.В. Короткострокові наслідки торговельно-інвестиційних відносин між ЄС та Україною. Актуальні проблеми державно-правового розвитку України в контексті інтеграційних процесів: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 18 травня 2019 р.). Запоріжжя: Інститут управління та права ЗНТУ, 2019. С. 27-31.
60. Пащенко О.В. Основні проблеми розвитку ринку електронної комерції України. Цифрова трансформація та інновації в економіці, праві, державному управлінні, науці і освітніх процесах: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 18-21 березня 2019 р.). К.: Київський кооперативний інститут бізнесу і права, 2019. С. 15-19.
61. Пащенко О.В. Перспективи модернізації міжнародної транспортної інфраструктури. Сучасний стан та перспективи розвитку економіки в умовах глобалізаційних процесів: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Вінниця, 18-19 квітня 2019 р.). Вінниця: Вінницький національний аграрний університет, 2019. С. 37-40.
62. Пащенко О.В. Основні показники оцінювання результативності моделі сталого розвитку. Перспективи стабільного економічного розвитку та економічної безпеки: світовий досвід та вітчизняні реалії: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 21 вересня 2019 р.). Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2019. С. 32-35.
63. Матвєєва М., Чайка Ю.М. Інноваційний маркетинг у формуванні національної конкурентоспроможності // Матер. V міжнар. наук. практик. конф. «Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури», 23-25 травня 2019 р. – Львів: Видавництво Львівської політехніки. – С. 372-373.
64. О.Д. Трифонова, К.М. Огданський. Реформування світової фінансової системи в сучасних умовах/ / Актуальні питання економіки, обліку, фінансів та права в Україні та світі: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 30 березня 2019 р.) 2019.-Ч.4.- С. 83-87.
65. О.Д. Трифонова. Трансформаційні процеси на фінансових ринках // Актуальні питання, проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку країни: збірник тез наукових робіт учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеси, 16 березня 2019 р.)/ ГО «Центр економічних досліджень та розвитку» . – О.: ЦЕДР, 2019.- С. 167-171.
66. О.Д. Трифонова, К.К. Сергієнко. Аналіз міжнародної торгівлі БРІКС/ Международная конференция «Экономика и менеджмент – 2019: перспективы интеграции и инновационного развития» (18–19 апреля 2019 г.), С. 86-88.

67. Горбунова Ю. Р., Чайка Ю. М. Бідність як соціально-економічне явище в економіці України // Зб. тез «Актуальні проблеми і перспективи розвитку економіки та маркетингу». Матеріали підсумкової наук. практич. конф. Дніпро. – 2019.- С. 79-80.

68. Бененсон О.О. Сучасні тенденції в області альтернативного інвестування //Економіка сьогодення: актуальні питання та інноваційні аспекти: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 28 листопада 2020 року) / Східноукраїнський інститут економіки та управління. – Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2020. С. 70 – 73.

Методичні рекомендації

1. Методичні рекомендації щодо підготовки, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини (освітня програма «Міжнародна економіка») // Н.О. Краснікова, О.В. Дзяд, О.Г. Михайленко. Дніпро: Друкарня: «Сова». 2021. 52 с.

2. Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційних робіт за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти для студентів спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини (освітня програма «Міжнародна економіка»)/ укл. Краснікова Н.О., Михайленко О.Г., Дзяд О.В. Дніпро: Друкарня: «Сова». 2020. 66 с.

3. Михайленко О.Г., Краснікова Н. О. Посібник до вивчення дисципліни «Облік міжнародних операцій»./ Укл. Михайленко, О.Г., Краснікова Н. О. Дніпро: Друкарня: «Сова». 2020. 145 с.

4. Михайленко О.Г., Дзяд О.В. Словник термінів з дисципліни «Міжнародний бізнес» / Укл. Михайленко О.Г., Дзяд О.В. Дніпро: Друкарня: «Сова». 2020. 86 с.

5. Михайленко О.Г., Краснікова Н.О. Посібник до вивчення дисципліни «Міжнародна система страхування» / Укл. Михайленко О.Г., Краснікова Н.О. – Дніпро: Друкарня: «Сова», 2019. 270 с.

6. Михайленко О.Г., Дзяд О.В. Посібник до вивчення дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України» / Укл. Михайленко О.Г., Дзяд О.В. – Дніпро: Друкарня: «Сова», 2019. 356 с.

7. Головка Л.С. Методичні рекомендації до самостійного вивчення дисципліни «Міжнародна макроекономіка» для студентів спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини (Темплан 2020, поз. 21). – Дніпро: РВВ ДНУ, ПП «Ліра ЛТД», 2020. (ум. друк. арк. 2,6).

8. Михайленко О.Г., Дзяд О. В. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посібн. Д., 2019, 356 с.

9. Дзяд О.В., Краснікова Н.О. Методичні вказівки до виконання та захисту курсової роботи з дисципліни «Міжнародна економіка» для студентів спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини //Укладачі: О. В. Дзяд, Н. О. Краснікова. Д., 2019. 42 с.

ДОДАТОК В
РЕЦЕНЗІЯ

РЕЦЕНЗІЯ

**на остаточний звіт по науково-дослідній роботі
кафедри міжнародної економіки і світових фінансів
факультету економіки
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара
«ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ
СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА»
(№ держреєстрації 0119U100888)**

Актуальність НДР «Інноваційні стратегії збалансованого розвитку світового господарства» обумовлена негайною потребою детального розгляду теоретичних положень щодо розробки методичних та практичних рекомендацій на основі інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства з метою удосконалення економічної політики України.

В науково-дослідній роботі було теоретично обґрунтовано фактори впливу інноваційних стратегій на функціонування різних країн світу; теоретично обґрунтовано зміст інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства, розкрито механізмів та інструментів фінансування збалансованого розвитку, проаналізовано особливості інноваційних стратегій збалансованого розвитку в різних країнах світу, визначено перспективи збалансованого розвитку з урахуванням глобальних викликів, удосконаленні сучасних програм забезпечення збалансованого розвитку відповідно до глобальних викликів; розробці практичних рекомендації щодо розвитку України з урахуванням інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства.

Науковці кафедри міжнародної економіки і світових фінансів факультету економіки ДНУ провели теоретичні та експериментальні дослідження, в ході яких було обґрунтовано методологічний підхід до формування інноваційних стратегій збалансованого розвитку. Довгострокові орієнтири розвитку, закладені в цілях розвитку тисячоліття, визначають основу для посилення стратегічних позицій країн світу. Закладену в концепцію цілей розвитку тисячоліття систему індикаторів для оцінки результативності стратегій збалансованого розвитку світового господарства можна розглядати як можливість по уточненню механізму реалізації і покращенню моніторингу різних країн.

Дослідження, проведені в ході науково-дослідної теми «Інноваційні стратегії збалансованого розвитку світового господарства», мають наукову новизну, практичне значення та вагомий соціально-економічний ефект.

Соціально-економічний ефект буде досягнутий внаслідок впровадження рекомендацій щодо удосконалення економічної політики країн світу, в тому числі України, з метою забезпечення збалансованого розвитку, що, в свою чергу, буде стимулювати економічне зростання України і, як наслідок, підвищення добробуту.

Практичне значення одержаних у НДР результатів полягає в тому, що вони використовуються органами законодавчої і виконавчої влади, міжнародними організаціями та міжнародними компаніями.

Крім того, результати науково-дослідної роботи використовуються у навчальному процесі при підготовці бакалаврів та магістрів факультету економіки ДНУ. Отримані результати використовувалися при розробці, оновленні та поглибленні цілої низки

навчальних курсів. Результати НДР використовуються при проведенні навчальної і переддипломної практик, підготовці курсових та дипломних робіт.

Отже, наукові дослідження в рамках кафедральної науково-дослідної роботи «Інноваційні стратегії збалансованого розвитку світового господарства» (№ держреєстрації 0119U100888) проведені науковцями кафедри міжнародної економіки і світових фінансів факультету економіки Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара на високому науковому рівні та відповідають рівню світових аналогів. Заключний звіт за виконаною науково-дослідною роботою відповідає високому рівню, добре структурований та відповідає вимогам та стандартам оформлення документів даного рівня.

Рецензент

Підпис
Засвідчую _____

_____” _____ 2021 р.

ДОДАТОК Г

АКТ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НДР В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Проректор з науково-педагогічної
 роботи Дніпровського
 національного університету
 імені Олеся Гончара
 _____ Дмитро СВИНАРЕНКО
 « _____ » _____ 2021 р.

А К Т

впровадження результатів науково-дослідної роботи
 в освітній процес Дніпровського національного університету
 імені Олеся Гончара

«Інноваційні стратегії збалансованого розвитку світового господарства»

(Державний реєстраційний номер: 0119U100888)

ФМЕ-50-19

Термін виконання 2019 – 2021 рр.

(назва науково-дослідної роботи, шифр, термін її виконання)

1 **«26» жовтня 2021 р.** вчена рада **факультету економіки**

(назва факультету)

у складі 22 осіб заслухала повідомлення **професора кафедри міжнародної економіки і світових фінансів, докт. екон. наук Македона Вячеслава Владиславовича**

(вчене звання, науковий ступінь, прізвище, ім'я та по-батькові наукового керівника)

про результати виконання наукового дослідження.

2 Стисла характеристика результатів дослідження:

Мета НДР: теоретичне обґрунтування інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства та розробка практичних рекомендацій щодо їх впливу на функціонування різних країн світу.

Наукова новизна даної НДР полягає у теоретичному обґрунтуванні та удосконаленні науково-методологічного підходу щодо інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства, розробленні практичних рекомендацій щодо їх впливу на функціонування різних країн світу, а також розробленні методичних рекомендацій щодо розвитку України з урахуванням інноваційних стратегій для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави.

Методологічний підхід використовується у практичній діяльності Державного підприємства «Інвестиційно-інноваційного центру» Дніпропетровської обласної державної адміністрації (довідка № 149/01-20 від 10.06.2020 р.).

Результати НДР використані у науково-дослідних роботах факультету щодо інноваційних стратегій та проблем збалансованого розвитку світового господарства; у підготовці та вдосконаленні лекційних курсів навчальних дисциплін «Глобальна економіка»,

«Міжнародна економіка», «Глобальні виклики сталого розвитку», в опублікованих наукових статтях; матеріалах конференцій та доповідях на науково-практичних конференціях різних рівнів, у т.ч. міжнародних та всеукраїнських, I Міжнародного форуму «Сучасні виклики на шляху до сталого розвитку: діалог народів та країн» 2020 р.; при проведенні навчальної, виробничої (переддипломної, науково-дослідної) практик, підготовці курсових та кваліфікаційних (дипломних) робіт, проведення Дня сталого розвитку, м. Дніпро, 15 березня 2019 р., конкурсу міні-проектів зі сталого розвитку серед студентів закладів вищої освіти м. Дніпро.

Галузь застосування результатів НДР – зовнішньоекономічна діяльність України, державне управління, вища освіта. Результати також будуть використані фахівцями та організаціями зі сталого розвитку, міжнародними організаціями, учасниками інвестиційного ринку під час визначення своєї фінансової та зовнішньоекономічної політики.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані органами законодавчої і виконавчої влади, органами місцевої влади при розробці заходів економічної політики, в діяльності підприємств та організацій (акт впровадження).

3 Використання в освітньому процесі Результати НДР використані у науково-дослідних працях факультету економіки щодо інноваційних стратегій та проблем збалансованого розвитку світового господарства; у підготовці та вдосконаленні лекційних курсів навчальних дисциплін кафедри міжнародної економіки і світових фінансів, в опублікованих наукових статтях, виданих навчальних посібниках, монографій; при проведенні виробничої (переддипломної, науково-дослідної) та навчальної практик, підготовці курсових та кваліфікаційних (дипломних) робіт.

Відомості про публікації за розглянутою НДР всього, в тому числі у наукометричних базах Web of Science, Scopus, Index Copernicus

Статті:

19. Avanesova N., Tahajuddin S., Hetman O., Serhiienko Yu., Makedon V. Strategic management in the system model of the corporate enterprise organizational development. Economics and Finance. 2021. Vol. 9. Iss 1. 18-21. **(Ulrich's Web, Index Copernicus)**
20. Shelukhin M., Kupriichuk V., Kyrylko N., Makedon V., Chupryna N. Entrepreneurship Education with the Use of a Cloud-Oriented Educational Environment. International Journal of Entrepreneurship. Volume 25, Issue 6. URL: <https://www.abacademies.org/articles/entrepreneurship-education-with-the-use-of-a-cloudoriented-educational-environment-11980.html> **(Scopus)**
21. Dzyad O., Mihaylenko O. (Mykhailenko O.) O., Redko, V., Krasnikova, N., & Stasiuk, Y. (2020). On the issue of sustainable development of tourism in the Black Sea countries. Journal of Geology, Geography and Geoecology, 29(3), 471-482. <https://doi.org/https://doi.org/10.15421/112042> URL: <https://geology-dnu.dp.ua/index.php/GG/article/view/715>
22. Bezus, R. & Golovko, L. (2021). System approach to organic producers' marketing activities based on the sustainable development concept. Bulg. J. Agric. Sci., 27 (1), 88–96 (індексується в міжнародних каталогах та наукометричних базах, зокрема **Scopus та Web of Science Core Collection**) https://journal.agrojournal.org/page/en/details.php?article_id=3247
23. Македон В.В., Ільченко Н.О. Кон'юнктура світового ринку ІТ-послуг в умовах економіки 4.0. Ефективна економіка. 2021. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8525>. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.1.8
24. Македон В.В., Машкіна К.О. Розвиток глобального банківського сектору в умовах цифрової економіки. Інвестиції: практика та досвід. 2021. №4. С. 21-28.

25. Македон В.В., Михайленко О.Г. Основні зміни ринкових позицій та конкурентоспроможності світових автомобільних ТНК в умовах міжнародного бізнесу. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2021. Вип. 38. С. 74-80.
26. Makedon V., Mykhailenko O., & Vazov R. Dominants and Features of Growth of the World Market of Robotics. *European Journal of Management Issues*. 2021. 29(3). pp. 133-141. <https://doi.org/10.15421/192113>
27. Makedon V., Zaikina H., Slusareva L., Shumkova O., Zhmaylova O. (2020). Use of rebranding in marketing sphere of international entrepreneurship. *International Journal of Entrepreneurship*. Volume 24, Issue 1S. URL: <https://www.abacademies.org/articles/use-of-rebranding-in-marketing-sphere-of-international-entrepreneurship-9325.html>
28. Pajak K., Omelyanenko V., Makedon V., Shevchenko V., Ovcharenko I. (2020). Raising the level of financial security of the enterprise based on the basic risks differentiation. *Journal of Security and Sustainability Issues* 10(1): 115-130. [https://doi.org/10.9770/jssi.2020.10.1\(9\)](https://doi.org/10.9770/jssi.2020.10.1(9))
29. Chayka Y. Increasing efficiency of entrepreneurial potential in service sector / Y. Chayka, S. Drobyazko, O. Vinichenko, N. Nechyporuk, B. Khasanov // *Journal of Entrepreneurship Education*. - Volume 23, Special Issue 1, 2020. CiteScore Scopus -2,52 // <https://www.abacademies.org/articles/Increasing-efficiency-of-entrepreneurial-potential-1528-2651-23-S1-551.pdf>
30. N.V. Stukalo, M.V. Lytvyn, L.S. Golovko, L.B. Kolinets, Y. Pylypenko. Ensuring sustainable development in the countries of the world based on environmental marketing // *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnichoho Universytetu*. № 3. 2020. p. 145 – 151. (Scopus). ІФ=0,911 <https://doi.org/10.33271/nvngu/2020-3/145> (doi: 10.33271/nvngu/2020-3/145)
31. Дзяд О.В., Гречин К.О. Результати та перспективи модернізації НАФТА в контексті політики Д. Трампа // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. Вип.28.Ч.1. С.88-95. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2019-28-16>
32. Дзяд О.В., Краснікова Н.О., Гречин К.О. Конкурентні переваги країн Вишеградської групи на внутрішньому європейському ринку сільськогосподарських товарів // *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип.31. с. 19-27. http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/31_2019_ukr/5.pdf
33. Krasnikova N., Dzyad O., Mihaylenko O., & Hrechyn K. (2020). Management of the process of formation and realization of competitive advantages of the Visegrad Four countries in the European market of ICT services. *European Journal of Management Issues*, 28(1-2). Retrieved from <https://mi-dnu.dp.ua/index.php/MI/article/view/248> DOI: <https://doi.org/10.15421/192003>
34. Михайленко О.Г., Краснікова Н.О. Вплив іноземних інвестицій на розвиток економіки України в умовах глобалізації. *Ефективна економіка*. 2020. № 7. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8046> (дата звернення: 24.11.2020). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.7.54 <https://journals.indexcopernicus.com/search/details?jmlId=24783678&org=%20.p24783678.3.html>
35. Краснікова Н.О., Волошина І.В. Енергоефективність в контексті енергетичної безпеки національної економіки. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8452> (дата звернення: 07.10.2021). DOI: 10.32702/2307-2105-2020.12.108
19. Nataliia V. Stukalo ; Nataliya O. Krasnikova ; Olena V. Dzyad ; Olga G. Mihaylenko. Sustainable International Trade in Agricultural Goods: Emerging Markets Perspectives. *The Journal of Social Sciences Research*, 2019, Vol 5, # 7. Retrived from <https://arpgweb.com/journal/7/archive/07-2019/7/5> (Scopus – SJR 2018 = 0,188 <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57200648246>
20. Plastun A. Exploring price gap anomaly in the Ukrainian stock market. A/ Plastun, I/ Makarenko, L. Khomutenko, S. Shcherbak, O. Tryfonova.- 2019.- № 16 (2) С.. 150-158. (Scopus)/(Ukraine). DOI: : [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.16\(2\).2019.13](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.16(2).2019.13)

21. Makedon V., Drobyazko S., Shevtsova H., Maslosh O., Kasatkina M. Providing security for the development of high-technology organizations, *Journal of Security and Sustainability Issues*. – 2019. – 8(4): 1313-1331. [https://doi.org/10.9770/jssi.2019.8.4\(18\)](https://doi.org/10.9770/jssi.2019.8.4(18))
22. Metelenko N.G., Kovalenko O.V., Makedon V., Merzhynskiy Y.K., Rudych A.I. Infrastructure security of formation and development of sectoral corporate clusters, *Journal of Security and Sustainability Issues*. – 2019. – 9(1): 77–89. [http://doi.org/10.9770/jssi.2019.9.1\(7\)](http://doi.org/10.9770/jssi.2019.9.1(7))
23. Drobyazko S., Makedon V., Zhuravlov D., Buglak Y., Stetsenko V. Ethical, technological and patent aspects of technology blockchain distribution. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*, Volume 22, Special Issue 2, 2019: URL: <https://www.abacademies.org/articles/Ethical-Technological-and-patent-aspects-of-technology-blockchain-distribution-1544-0044-22-SI-2-365.pdf>
24. Makedon V., Valikov V., Kurinnaya I., Koshlyak E. Strategic innovative development of the enterprises: theory and methodology, *Scientific journal Economics and finance*. – 2019. – issue 2: 52-62.
25. Makedon V., Hetman O., Yemchuk L., Paranytsia N., Petrovska S. Human resource management for secure and sustainable development. *Journal of security and sustainability issues/* –2019 – 8(3)/ – 345-354. [http://doi.org/10.9770/jssi.2019.8.3\(5\)](http://doi.org/10.9770/jssi.2019.8.3(5))
26. Македон В.В., В.П. Валіков, С.С. Федьора // Удосконалення управління промисловими підприємствами на основі стратегій інноваційного розвитку. *Європейський вектор економічного розвитку*. - 2019. - № 1(26). – С. 108-125.
27. Огданська О.Д. Аналіз міжнародної торгівлі АПК / О.Д. Огданська, К.К. Сергієнко // *Молодий вчений*. – 2019. – №10. (<http://molodyvcheny.in.ua/ua/archive/74/>).
28. Огданська О.Д. Аналіз стану та динаміка державного боргу України / О.Д. Огданська, М.В. Макаренко // *Економіка, Фінанси, Право* №12, 2019. - С. 23-26 <http://konferencia.com.ua/uk/apxiv.html>
29. Дзяд О.В., Краснікова Н.О., Гречин К.О. Міжнародна торгівлі ІКТ-послугами: кейс України // *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2020. №6. С. 107-122. URL: http://zt.knute.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2761&catid=301&lang=uk
30. Дзяд О.В., Гордієнко О.О. Зовнішня торгівля сільськогосподарськими товарами України в контексті угоди про асоціацію з ЄС // *Ефективна економіка*. 2020. № 12. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2020/74.pdf
31. Пашенко О.В., Стоянова К.В. Сучасні тенденції розвитку зовнішньої торгівлі України металопродукцією з країнами ЄС. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. №2, 2021. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2021/84.pdf (0,8 д. а.).
32. Македон В.В., Валіков В.П. Світовий ринок праці в координатах цифрової економіки. *Академічний огляд*. – №1 (52). – 2020. – С. 91-107. (0,91 д.а.) Режим доступу: <https://acadrev.duan.edu.ua/images/PDF/2020/1/10.pdf>
33. Македон В.В., Курінна І.Г. Фактори впливу на організаційні процеси забезпечення конкурентоспроможності продукції підприємства «Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво». 2020. №5 (116). С. 65-72. (0,88 д.а.) Режим доступу: <http://www.econom.stateandregions.zp.ua/>
34. Македон В.В., Волошко Н.О. Визначальна роль міжнародного брендингу в стратегічному розвитку маркетингу сучасних транснаціональних корпорацій. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «економічні науки»*. 2020. Випуск 40. С. 56-62 (0,9 д.а.) Режим доступу к журналу: <http://ejournal.kspu.edu.ua/index.php/ej>
35. Makedon V. Innovative component economics study 4.0: international processes and leading trends, *Scientific journal Economics and finance*, 2020. issue 10: 67-75. (0,76 д.а.) Режим доступу: http://ecofin.at.ua/index/arkhiv_nomerov/0-9
36. Михайленко О.Г., Помазан М.Ю. Конкурентоспроможність Дніпропетровського регіону на європейських ринках товарів // *Науково-виробничий журнал «БІЗНЕС-НАВІГАТОР»*. 2019. Випуск 5-1 (54). С. 24-31. <https://journals.indexcopernicus.com/search/details?id=46876>

37. Пашенко О.В. Особливості моделі сталого розвитку Канади. Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури «Східна Європа: економіка, бізнес та управління». Випуск 6 (23). 2019. С. 64-70. 0,6 д.а.
38. Пашенко О.В., Гордієнко О.О. Аналіз позицій українських виробників дорожніх огорожень на ринку Європейського Союзу. Молодий вчений. 2020. №2. С. 347-350.
39. Пашенко О.В., Парсенюк В.О. Сучасні тенденції та перспективи розвитку шерінгової економіки. Молодий вчений. 2020. №11 (87). С. 320-324.
40. Литвин М.В. Перспективні сценарії досягнення сталого розвитку в умовах глобальних загроз / М.В. Литвин, Н.В. Стукало // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2020. – № 2(70). – С. 53-65. – Режим доступу до журналу: https://ev.nmu.org.ua/index.php/ru/archive?arh_issue=70.
41. Джусов О.А., Краснікова Н.О., Бененсон О.О. Дослідження інвестиційного потенціалу акцій компаній циркулярного бізнесу // Економічний простір: Збірник наукових праць. – № 172 – Дніпро: ПДАБА. 2021. С. 29-34.
42. Красніков П.Д., Джусов О.А. Роль ринків відновлювальної енергетики у вирішенні глобальних проблем сучасності // Економічний простір: Збірник наукових праць. – № 150. – Дніпро: ПДАБА. 2019. С. 48-35.
43. Красніков П.Д., Краснікова Н.О. Драйвери четвертого енергетичного переходу в контексті вирішення світових екологічних проблем // *Ефективна економіка*. 2021. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8972>
44. Smerichevskiy S., Sardak S., Dzhusov O., Klimova O., Benenson O. The application features of seasonal-cyclic patterns in international financial markets. Academy of Accounting and Financial Studies Journal Volume 23, Issue 5, 2019 Режим доступу: <https://www.abacademies.org/articles/The-Application-Features-of-Seasonal-Cyclic-Patterns-in-International-Financial-Markets-1528-2635-23-5-460.pdf> (Scopus)
45. Краснікова Н.А., Бененсон О.А. Инвестиционный потенциал секторных биржевых фондов SPDR // Економічний простір: Збірник наукових праць. – № 151. – Дніпро: ПДАБА. 2019. С. 51-64.
46. Бененсон О.А. Особенности использования цикла президентских выборов для прогнозирования преобладающей тенденции на фондовом рынке США // European Journal of Management Issues, Dnipro, 2020. Vol. 28(4), P. 127 – 134 Режим доступу: <https://mi-dnu.dp.ua/index.php/MI/article/view/PDF/247>
47. Velesco S., Dzhusov O., Benenson O. Exploring the impact of seasonal and political cycles on international financial markets Academy of Accounting and Financial Studies Journal Volume 25, Issue 3, 2021 Режим доступу: <https://www.abacademies.org/articles/Exploring-the-impact-of-seasonal-and-political-cycles-on-international-financial-markets-1528-2635-25-2-708.pdf> (SCOPUS)
48. Краснікова Н.О., Джусов О.А., Бененсон О.О. Дослідження інвестиційного потенціалу акцій компаній циркулярного бізнесу // Економічний простір: Збірник наукових праць. – № 172. – Дніпро: ПДАБА. 2021. С. 29-34 DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/172-5>

Монографії:

4. Македон В.В. Інтернаціоналізація і активізація інноваційної діяльності багатонаціональних підприємств в умовах Економіки 4.0. Світ на порозі змін : моногр. / кол. авт. ; кер. авт. кол., канд. екон. наук Н.О. Краснікова. Дніпро : Видавець Біла К.О., 2021. С. 92-120. (1,2 д.а.)
5. Македон В.В., Холод О.Г. Оцінка інноваційної зрілості корпорацій з урахуванням готовності до цифрової трансформації. Актуальні аспекти розвитку суб'єктів підприємництва

- в умовах глобальної економіки : моногр. / за заг. ред. Т. Гринько. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2021. 286-306 с. (0,8 д.а.)
6. Македон В.В. Формати розгортання цифрової економіки та оцінка її впливу на країни світу і міжнародні бізнес-структури. Цифровізація економіки як фактор економічного зростання: колективна монографія / За заг. ред. О. Л. Гальцової. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 58-92. (1,3 д.а.)
 4. Головка Л.С. Інноваційність економіки для досягнення цілей сталого розвитку світового господарства// Світ на порозі змін: колект. моногр. Дніпро: Видавець Біла К. О. 2021. (власний внесок 1,5 д.а.)
 5. Дзяд О.В. Сучасна архітектура та перспективи Економічного та валютного союзу ЄС // Світ на порозі змін: колект. моногр. Дніпро: Видавець Біла К. О. 2021. С.61-88. (власний внесок 1,73 д.а.)
 6. Пашенко О.В. Тренди та проблеми розвитку світового ринку ІРО в умовах глобальної фінансово-економічної нестабільності // Світ на порозі змін: колект. моногр. Дніпро: Видавець Біла К. О. 2021. (власний внесок 2 д.а.)
 7. Михайленко О.Г. Фундамент для зростання конкурентоспроможності сільськогосподарських товарів України на світовому ринку// Світ на порозі змін: колект. моногр. Дніпро: Видавець Біла К. О. 2021. С. 121-166 (власний внесок 1,76 д. а.)
 8. Михайленко О., Краснікова Н. Розвиток світового та вітчизняного ринків електронної комерції в умовах діджиталізації світової економіки. Management, finance, economics: modern problems and ways of their solutions: collective monograph / Zhydovska N., etc. International Science Group. Boston : Prime dia e Launch, 2021. 616 p. Available at: DOI-10.46299/ISG.2021.MONO.ECON.II P. 352-420. (власний внесок 1,5 д. а.). Available at: <https://isg-konf.com/uk/management-finance-economics-modern-problems-and-ways-of-their-solutions-ua/>
 9. Бененсон О.О., Краснікова Н.О. Секторні біржові фонди SPOR як ефективний інвестиційний інструмент // Теорія та практика управління суб'єктами підприємництва: колект. моногр. за заг. ред. Т.В. Гринько. – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. – 440 с. (0,5 д.а.)
 10. Македон В.В. Визначення пріоритетів розвитку промислових корпорацій на основі моделей штучного інтелекту / В.В. Македон // розд. в кол. монографії «Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку»: колект. моногр. / за заг. ред. Гринько Т.В. – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2020. – с. 212-227 (0,64 д.а.)
 11. Македон В.В., Костюк М. Г. Цільові орієнтири конкурентоспроможного забезпечення стратегічного інноваційного розвитку компаній: [Монографія] Маркетинг освіти в умовах глобалізаційних викликів / За заг. ред. проф. Хамініч С.Ю.; Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара. – Дніпро.: Вид-во « Нова Ідеологія», 2020. – С. 110– 124. (0,81 д.а.)
 12. В.В. Македон, В.П. Валіков, Холод О.Г. Управління розробкою стратегії інноваційного розвитку промислового підприємства // розд. в кол. монографії «Управління розвитком суб'єктів підприємництва в умовах викликів ХХІ століття». – ДНУ ім. О. Гончара, 2019.

Матеріали конференцій:

6. Македон В.В. Формування стратегії виробничої діяльності готельного підприємства. Інноваційний розвиток готельно-ресторанного господарства та харчових виробництв. / Матеріали II Міжнародної наук.-практ. інтернет-конф. Прага: Oktan Print s.r.o., 2021. С. 315-316.
7. Македон В.В. Сучасні прояви і тенденції фінансової глобалізації. / Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація: збірник тез доповідей учасників XIX Всеукраїнської наукової конференції. К.: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2021. С. 128-131.
8. Македон В.В. Системний підхід до процесів розвитку в'їзного туризму. / Індустрія туризму та гостинності: досвід, проблеми, перспективи: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 14 – 15 квітня 2021). Суми: ФОП Цьома С. П., 2021. С. 51-57.
9. Македон В.В. Цифрові технології в промисловій сфері світової економіки / міжнародна науково-практична конференція інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі. Київський національний університет культури і мистецтв, 22-23 квітня 2021 р. С. 178-181.
10. Македон В.В. Кон'юнктурні особливості організації міжнародної торгівлі іт-послугами / XIX Міжнародна науково-практична конференція «Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях», присвяченої 100-річчю ОНЕУ, 17-18 травня 2021 р. С. 234-235.
6. Дзяд О.В., Чернявська Ю. О. Перспективи оновлення Угоди про асоціацію України з ЄС з питань торгівлі сільськогосподарськими товарами // *Економіка і менеджмент 2021: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку*: зб. тез доповідей Міжнар. наук.- практ. конф., м. Дніпро, 8-9 квітня 2021 р. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2021.
7. Пашенко О.В., Ганенко О.Ю. Сучасні тенденції розвитку міжнародної торговельно-інвестиційної регіоналізації. Реформування економіки та фінансової системи країни: глобальні та локальні аспекти: матеріали доповідей міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 5-6 лютого 2021 р.). Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2021. С. 29-32.
8. Михайленко О.Г. Перспективи розвитку світового ринку електромобілів в умовах сталого розвитку // Модернізація економіки: теоретичні засади та практика реалізації: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 23 січня, 2021 р.). Східноукраїнський інститут економіки та управління. Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2021. С. 86-92.
9. Михайленко О.Г. Перспективи розвитку міжнародного ринку лізингових операцій // Аспекти прогнозування економічного та соціального розвитку країни: матеріали Міжнар. наук.- практ. конф. (м. Дніпро, 30 січня 2021 р.). Дніпро: НО «Перспектива», 2021. С.8-14.
10. Михайленко О.Г. Оцінка офшоризації бізнесу в Україні //Сценарії та середньостроковий прогноз стабілізації фінансово-економічної системи //матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 20 березня 2021 р. Київ: Аналітичний центр «Нова Економіка, 2021. С. 5-10.
11. Михайленко О.Г., Іванова К.О. Перспективи розвитку світового ринку електронної комерції в умовах глобалізації // *Економіка і менеджмент 2021: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку*: зб. тез доповідей Міжнар. наук.- практ. конф., м. Дніпро, 8-9 квітня 2021 р. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2021.
12. Михайленко О.Г., Бовкунов В.В. Активізація підприємницької діяльності в Україні// *Економіка і менеджмент 2021: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку*: зб. тез доповідей Міжнар. наук.- практ. конф., м. Дніпро, 8-9 квітня 2021 р. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2021.
13. Дзяд О.В., Шахова Ю.С. Розвиток сфери державних закупівель України в контексті Угоди про асоціацію з ЄС // *Економіка, фінанси, облік та право в умовах глобалізації*: збірник тез

- доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 28 травня 2020 р.): у 6 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2020. Ч. 2. С.16-18.
14. Дзяд О.В., Голомоза Л.О. Перспективи розвитку офшорних юрисдикцій в умовах глобалізації // Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. С. 35-38. <http://www.confcontact.com/2020-ekonomika-i-menedzhment/8-golomoza-dzyad-perspektyvy-rozvytku.pdf>
15. Дзяд О.В., Гордієнко О.О. Прогрес виконання Угоди про асоціацію Україна-ЄС в галузі сільського господарства // Актуальні проблеми європейської та євроатлантичної інтеграції України: матеріали 17-ї регіон. наук.-практ. конф. 14 травня 2020 р., м. Дніпро / за заг. ред. Л.Л. Прокопенка. Д.: ДРІДУ НАДУ, 2020. С. 78-82. http://www.dridu.dp.ua/konf/konf_dridu/2020_05_14_pei_material.pdf
16. Іванченко А.В., Дучинська Н.І. Деякі аспекти необхідності забезпечення контролю у сфері публічних закупівель / А.В. Іванченко, Н.І. Дучинська // The 3rd International scientific and practical conference “Priority directions of science development” (December 28-29, 2019) SPC “Sci-conf.com.ua”, Lviv, Ukraine. 2019. 834 p. P. 725-729.
17. Краснікова Н.О., Гринько Т.В. Опитування студентів як інструмент забезпечення якості вищої освіти. Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Консорціуми університетів: забезпечення сталого розвитку закладів вищої освіти України та їхньої конкурентоспроможності» (Дніпро, 20-21 жовтня 2020 р.) 2020. С. 159-163.
18. Македон В.В. Аналітична оцінка впливу угод злиттів та поглинань на вартість промислових активів / В.В. Македон // Збірник матеріалів XVIII Всеукраїнської наукової конференції «Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація» 26 березня 2020 р. – Київ: НАСОА. – С. 145-149.
19. Македон В.В. Штучний інтелект в розвитку бізнес-діяльності / В.В. Македон // Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі». 22-23 квітня 2020 р. – Київ: КНУКМ. – С. 102-105.
20. Македон В.В. Інтеграційна реструктуризація промислових компаній в форматі злиттів та поглинань / В.В. Македон // Збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції «Відкриті еволюціонуючі системи», 19 - 21 травня 2020 р. – Київ: ТНУ імені В. І. Вернадського. – С. 97-101.
21. Македон В.В. Значущість маркетингового менеджменту для сучасних міжнародних компаній / В.В. Македон // Збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених «Актуальні проблеми маркетингового менеджменту в умовах інноваційного розвитку економіки». – Луцьк : Луцький НТУ, 2020. – С. 142-144.
22. Македон В.В. Міжнародний менеджмент в процесах регулювання сучасної трудової міграції / В.В. Македон // Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції «Фінансово-економічний розвиток України в умовах трансформаційних перетворень», 28 квітн. 2020 р. (ЛТЕУ, м. Львів). Тернопіль: Осадца Ю.В., 2020. С. 150-152.
23. Македон В.В. Розвиток системи трансферу об'єктів інтелектуальної власності в національній економіці / В.В. Македон // Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Управління проектами. Ефективне використання результатів наукових досліджень та об'єктів інтелектуальної власності», 10 квітня 2020 р.). – НМетАУ, УКРНЕТ, НДІВ НАПрН України, Дніпро: Юрсервіс, 2020. – С. 342-346.
24. Македон В.В. Технології штучного інтелекту у формуванні напрямків пріоритетного розвитку промислових підприємств / В.В. Македон // Збірник матеріалів Всеукраїнської інтернет-конференції «Економічна кібернетика: дослідження, розробка і використання моделей економічної поведінки суб'єктів господарювання», м. Дніпро, 2-3 березня 2020 р. – Дніпро: НМетАУ, 2020. С. 122-126.
25. Македон В.В. Стратегічні умови інтеграційних перетворень для промислових корпорацій / В.В. Македон // Збірник матеріалів Міжнародній науково-практичній конференції

- «Формування потенціалу економічного розвитку промислових підприємств», 04-05 червня 2020 р. – Одеса: Одеський національний політехнічний університет – С. 75-77.
26. Литвин М.В. Eurodoc 2020 OnlineConference «Openupourscience!» ((June 2020).
27. Македон В.В. Особливості міжнародного регулювання на ринках транспортних перевезень / В.В. Македон, Фесенко М.М. // Збірник матеріалів ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні пріоритети соціально-економічного розвитку в умовах інституційних перетворень глобального середовища», 25 вересня 2020 р., ОНУ імені І.І. Мечникова. – С. 122-126.
28. Македон В.В. Стратегічні пріоритети управління маркетинговою діяльністю ТНК / В.В. Македон // Збірник матеріалів в всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції кафедри маркетингу уманського національного університету садівництва «становлення та розвиток маркетингу в Україні: від теорії до практики», 23 жовтня 2020 р. Умань, 2020. – С. 66-69.
29. Македон В.В. Особливості глобальних фінансових криз кінця XIX початку ХХ сторіччя / В.В. Македон // Збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти» 18 листопада 2020 р. Ужгородський національний університет. – С. 96-101.
30. Македон В.В. Поширення глобальних дисбалансів розвитку країн світу / В.В. Македон // Збірник матеріалів ІХ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції», 17-18 листопада 2020 р. Херсонський національний технічний університет (м. Херсон). – С. 156-159.
31. Михайленко О.Г. Поширення організації бізнесу на відстані як результат глобалізації / Михайленко О.Г., Ободянська В.О. // Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. Том 4. С. 16-19.
32. Михайленко О.Г. Проблеми валютного регулювання в Україні / Михайленко О.Г., Ганенко О.Ю. // Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. Том 7. С. 89-92.
33. Михайленко О.Г. Роль електронної комерції в міжнародних економічних відносинах / Михайленко О.Г., Іванова К.О. // Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. Том 7. С. 90-93.
34. Михайленко О.Г. Роль МВФ у забезпеченні економічного зростання України / Михайленко О.Г., Карасьова А.О. // Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. Том 7. С. 94-97.
35. Михайленко О.Г. Порівняльний характер ефективності національних стратегій України і Польщі за міжнародними рейтингами / Михайленко О.Г., Ільченко Н.О. // Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. Том 7. С. 92-95.
36. Михайленко О.Г. Commercial Competitiveness // Михайленко О.Г., Петряєв Б.Д. // Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. Том 3. С. 7-10.
37. Головка Л.С. Інноваційні чинники сталого розвитку в умовах глобалізації. // Л.С. Головка / Управління економічними процесами на макро- і мікро-рівні: проблеми та перспективи вирішення: матеріали ІV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції молодих учених, 29–30 квітня 2020 р. – Львів. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020.

- С. 155-156. Режим доступу: https://www.conf.inem.lviv.ua/wp-content/uploads/2020/05/Conf_NTSA_INEM_2020.pdf, вільний. –Заголовок з екрана. – Мова укр. і англ. ISBN 978-966-941-459-5
38. Шеломовська О.Н., Сорокіна Н.Г., Головка Л.С. Інтеграція засобів масової інформації в освітній процес як перспективний напрямок розвитку вищої освіти. Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Консорціуми університетів: забезпечення сталого розвитку закладів вищої освіти України та їхньої конкурентоспроможності» / ред. кол.: О.О. Дробахін (голова) та ін. – Д.: ДНУ, 2020. – 300 с. – С. 297 – 299.
39. Панова А.Л., Головка Л.С. Сучасні міжнародні економічні відносини в умовах вірусної глобальної кризи. Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К.О., 2020. ISBN 978-617-645-377-2Т. 7. Сучасні міжнародні економічні відносини: драйвери успіху та виклики розвитку. – 2020. – 128 с. - С. 106-108. ISBN 978-617-645-384-0
40. Головка Л.С., Чернобривець С.І. Сучасні міжнародні економічні відносини: їх середовище. Економіка і менеджмент 2020: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 2–3 квіт. 2020 р. : у 7 т. – Дніпро : Видавець Біла К.О., 2020. ISBN 978-617-645-377-2Т. 7. Сучасні міжнародні економічні відносини: драйвери успіху та виклики розвитку. – 2020. – 128 с. - С. 33-35. ISBN 978-617-645-384-0
41. Lytvyn M. Provide marketing support for sustainable development in the conditions of global challenges / M. Lytvyn, S. Kasian // Матеріали I Міжнародного форуму «Сучасні виклики на шляху до сталого розвитку: діалог народів та країн». – Суми. – 30 квітня 2020 року.
42. Бененсон О.О., Краснікова Н.О. Застосування теорії Чарльза Доу на міжнародних фондових ринках з метою підвищення ефективності інвестування. Матеріали міжнародної науково-практичної internet-конференції «Інноваційні стратегії та моделі економічних трансформацій в умовах євроінтеграційних викликів» 15 травня 2020 р. Харків-Ужгород-Софія-Пшеворськ. – Софія: Издательство на ВУЗФ «Св. Григорий Богослов». 2020. С. 122 – 124.
43. Краснікова Н.А. Изменение роли транспорта в формировании глобальных проблем. Материалы Международной научно-практической онлайн-конференции «Транспорт в интеграционных процессах мировой экономики» (Гомель, 24 апреля 2020 г.). 2020. С. 10-12.
44. Golovko L.S. Systematical approach to the sustainable development of countries in the context of globalization // Golovko L.S. / Тези доповідей V Всеукраїнського форуму студентів, аспірантів і молодих учених/ ред. кол.: М. В. Поляков (голова) та ін. – Д.: ДНУ, 2019. – Р. 47 – 49. Сертифікат учасника V Всеукраїнського форуму студентів, аспірантів і молодих учених.
45. L. Golovko, M. Lytvyn, S. Kasian. Effective Organization of International Marketing and Logistics within the Sustainable Development Conception/ International Youth Science Forum LEA 2019, Lviv.
46. Bovkunov V.V., Golovko L.S. Modern trends in the development of marketing in Ukraine / XV Ювілейна Міжнародна науково-практична конференція студентів та молодих вчених «MAJESTY OF MARKETING», 5 грудня 2019 р. НТУ «Дніпровська політехніка».
47. Михайленко О.Г., Гордієнко О.О. Нова економічна модель та сучасні тенденції розвитку підприємництва. // Економіка і менеджмент 2019: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку: зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Дніпро, 18–19 квітня 2019 р.). – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2019. – Т.2. – С. 62-65.
48. Михайленко О.Г., Машкіна К.О. Стратегії інноваційного розвитку підприємства. // Економіка і менеджмент 2019: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку: зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Дніпро, 18–19 квітня 2019 р.). – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2019. – Т.5. – С. 65-68.
49. Михайленко О.Г., Мельник В.С. Сучасні тенденції у розвитку міжнародного інвестиційного процесу // Наукові погляди на вдосконалення економіки: перспективи та розвиток: матеріали Міжнар. наук.-практ. конференції (м. Запоріжжя, 20 квітня 2019 року). –

- Східноукраїнський інститут економіки та управління. – Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2019. – С. 62-65.
50. Михайленко О.Г., Парсенюк В.О. Позитивні сторони міграції трудових ресурсів та їх вплив на макроекономічну ситуацію в країнах // Економіка і менеджмент 2019: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку: зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Дніпро, 18–19 квітня 2019 р.). – Дніпро: Видавець Біла К.О., 2019. – Т.7. – С. 79-82.
51. В.В. Македон. Інноваційний аспект розвитку національного банківського сектора під впливом іноземного капіталу / Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Фінанси, банківська система та страхування в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку в кризовій економіці» (21-22 березня 2019 р.) - ДДАЕУ, 2019. - С. 87-90.
52. Провідні тренди включення АПК України в глобальний аграрний ринок / Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Наукове забезпечення економічного розвитку, правового регулювання і управління в агропромисловому комплексі» (29 березня 2019 р.). – Полтава: ПДАА, 2019 – С. 53-56.
53. В.В. Македон. Інноваційний розвиток публічного управління на засадах кластерного підходу / Матеріали II всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Публічне управління та адміністрування: конкурентні виклики сучасності» (01 квітня 2019 р.). – Львів: НУ „Львівська політехніка”, 2019. – С. 52-54.
54. В.В. Македон. Впровадження технологій мобільного навчання у вищих навчальних закладах / Матеріали Міжнародної науково-технічної конференції «Інноваційні технології в освіті» (9-11 квітня 2019 р.). – Івано-Франківськ: Національний технічний університет нафти і газу, 2019. – С. 146-148.
55. В.В. Македон. Особливості фінансової глобалізації і зміни світового валютно-фінансового ринку / Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації партнерської взаємодії освіти, економіки та соціального захисту в умовах інклюзії та прагматичної реабілітації соціуму», м. Кам'янець-Подільський, Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний соціально-економічний коледж. – 2019. – С. 36-38.
56. В.В. Македон. Методики аналітичної оцінки вартості корпоративних структур при злиттях і поглинаннях / Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Економічна аналітика: сучасні реалії та прогностичні можливості»; 19 квітня 2019 р. – Київ: КНЕУ, 2019. – С. 190-193.
57. Пащенко О.В., Карташова В.В. Інституційно-правові засади забезпечення моделі сталого розвитку України. Перспективи розвитку економічної системи з урахуванням сучасних євроінтеграційних процесів: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 9 листопада 2019 р.). К.: ГО «Київський економічний науковий центр», 2019. С. 22-25.
58. Пащенко О.В. Перспективи розвитку торговельно-інвестиційної співпраці ЄС та України в контексті імплементації угоди про ЗВТ+. Актуальні проблеми економіки, управління та фінансів: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 19 квітня 2019 р.). Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2019. С. 20-21.
59. Пащенко О.В. Короткострокові наслідки торговельно-інвестиційних відносин між ЄС та Україною. Актуальні проблеми державно-правового розвитку України в контексті інтеграційних процесів: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 18 травня 2019 р.). Запоріжжя: Інститут управління та права ЗНТУ, 2019. С. 27-31.
60. Пащенко О.В. Основні проблеми розвитку ринку електронної комерції України. Цифрова трансформація та інновації в економіці, праві, державному управлінні, науці і освітніх процесах: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 18-21 березня 2019 р.). К.: Київський кооперативний інститут бізнесу і права, 2019. С. 15-19.

61. Пашенко О.В. Перспективи модернізації міжнародної транспортної інфраструктури. Сучасний стан та перспективи розвитку економіки в умовах глобалізаційних процесів: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Вінниця, 18-19 квітня 2019 р.). Вінниця: Вінницький національний аграрний університет, 2019. С. 37-40.
62. Пашенко О.В. Основні показники оцінювання результативності моделі сталого розвитку. Перспективи стабільного економічного розвитку та економічної безпеки: світовий досвід та вітчизняні реалії: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 21 вересня 2019 р.). Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2019. С. 32-35.
63. Матвеева М., Чайка Ю.М. Інноваційний маркетинг у формуванні національної конкурентоспроможності // Матер. V міжнар. наук. практик. конф. «Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури», 23-25 травня 2019 р. – Львів: Видавництво Львівської політехніки. – С. 372-373.
64. О.Д. Трифонова, К.М. Огданський. Реформування світової фінансової системи в сучасних умовах // Актуальні питання економіки, обліку, фінансів та права в Україні та світі: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 30 березня 2019 р.) 2019. - Ч.4. - С. 83-87.
65. О.Д. Трифонова. Трансформаційні процеси на фінансових ринках // Актуальні питання, проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку країни: збірник тез наукових робіт учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеси, 16 березня 2019 р.) / ГО «Центр економічних досліджень та розвитку». – О.: ЦЕДР, 2019. - С. 167-171.
66. О.Д. Трифонова, К.К. Сергієнко. Аналіз міжнародної торгівлі БРІКС/ Международная конференция «Экономика и менеджмент – 2019: перспективы интеграции и инновационного развития» (18–19 апреля 2019 г.), С. 86-88.
67. Горбунова Ю.Р., Чайка Ю.М. Бідність як соціально-економічне явище в економіці України // 36. тез «Актуальні проблеми і перспективи розвитку економіки та маркетингу». Матеріали підсумкової наук. практич. конф. Дніпро. – 2019. - С. 79-80.
68. Бененсон О.О. Сучасні тенденції в області альтернативного інвестування // Економіка сьогодні: актуальні питання та інноваційні аспекти: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 28 листопада 2020 року) / Східноукраїнський інститут економіки та управління. – Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2020. С. 70 – 73.

Методичні рекомендації

1. Методичні рекомендації щодо підготовки, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини (освітня програма «Міжнародна економіка») // Н.О. Краснікова, О.В. Дзяд, О.Г. Михайленко. Дніпро: Друкарня: «Сова». 2021. 52 с.
2. Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційних робіт за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти для студентів спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини (освітня програма «Міжнародна економіка») / укл. Краснікова Н.О., Михайленко О.Г., Дзяд О.В. Дніпро: Друкарня: «Сова». 2020. 66 с.
3. Михайленко О.Г., Краснікова Н. О. Посібник до вивчення дисципліни «Облік міжнародних операцій» / Укл. Михайленко, О.Г., Краснікова Н. О. Дніпро: Друкарня: «Сова». 2020. 145 с.
4. Михайленко О.Г., Дзяд О.В. Словник термінів з дисципліни «Міжнародний бізнес» / Укл. Михайленко О.Г., Дзяд О.В. Дніпро: Друкарня: «Сова». 2020. 86 с.
5. Михайленко О.Г., Краснікова Н.О. Посібник до вивчення дисципліни «Міжнародна система страхування» / Укл. Михайленко О.Г., Краснікова Н.О. – Дніпро: Друкарня: «Сова», 2019. 270 с.
6. Михайленко О.Г., Дзяд О.В. Посібник до вивчення дисципліни «Міжнародна економічна діяльність України» / Укл. Михайленко О.Г., Дзяд О.В. – Дніпро: Друкарня: «Сова», 2019. 356 с.

7. Головка Л.С. Методичні рекомендації до самостійного вивчення дисципліни «Міжнародна макроекономіка» для студентів спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини (Темплан 2020, поз. 21). – Дніпро: РВВ ДНУ, ПП «Ліра ЛТД», 2020. (ум. друк. арк. 2,6).
8. Михайленко О.Г., Дзяд О. В. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посібн. Д., 2019, 356 с.
9. Дзяд О.В., Краснікова Н.О. Методичні вказівки до виконання та захисту курсової роботи з дисципліни «Міжнародна економіка» для студентів спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини //Укладачі: О. В. Дзяд, Н. О. Краснікова. Д., 2019. 42 с.

(курс лекцій, лаб. практикум, методичні розробки, підручники, навчальні посібники,

Дипломні та курсові роботи

Дипломні роботи першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гр. ВЕ-15-1

Гордієнко О.О. Шляхи переходу країн ЄС на засади циркулярної економіки (Дзяд О.В.)

Дмитренко Т.П. Особливості досягнення сталого розвитку країнами ЄС (Литвин М.В.)

Гр. ВА-16-2

Ільченко М.О. Досвід Польщі для формування національної стратегії розвитку України у контексті євроінтеграційних процесів (Михайленко О.Д.)

Потеря Ю.О. Результативність національної стратегії економічного розвитку Індії (Краснікова Н.О.)

Бичкова Д.С. Сучасні тенденції розвитку світового ринку технологій в умовах індустрії 4.0 (Македон В.В.)

Гр. ВА-17-2

Карасьова А.О. Світовий досвід інноваційно-інвестиційного розвитку космічної галузі для України (Пашенко О.В.)

Кондрашова Д.В. Сучасні тенденції та перспективи глобального інвестування для цілей сталого розвитку (Пашенко О.В.)

Станіславов Д.Д. Сучасні особливості розвитку інноваційної стратегії США під впливом економіки 4.0 (Македон В.В.)

Чернятевич В.І. Глобальні зміни у трендах розвитку світового господарства (Краснікова Н.О.)

Ведмідь А.М. Глобальні тренди інноваційного розвитку фармацевтичної галузі (Македон В.В.)

Щур Д.О. Сучасні маркетингові стратегії європейських автомобільних транснаціональних корпорацій (Македон В.В.)

Дипломні роботи за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Група ВЕ-18м-1

1. Кочервей В.В. Досвід Канади для забезпечення моделі сталого розвитку України (Пашенко О.О.)

2. Мажерін В.В. Особливості стратегій розвитку високотехнологічних ТНК в глобальній економіці (Македон В.В.)

3. Сергієнко К.К. Інноваційні чинники розвитку міжнародної торгівлі продукцією АПК (Огданська О.Д.)

Група ЕЕ-19м-1

4. Гречин К.О. Міжнародна торгівля ІКТ-послугами як драйвер економічного розвитку країн (Дзяд О.В.)

5. Гурьба А.В. Стратегічні напрямки розвитку транспортного комплексу України в контексті євроінтеграційних процесів (Пашенко О.В.)

6. Міланіч М.О. Комбінаційні маркетингові стратегії міжнародних компаній в координатах сталого розвитку (Македон В.В.)

Група ЕЕ-20м-1

7. Голомоза Є.О. Вплив цифрових інновацій на розвиток світового фінансового ринку

Курсові роботи з дисципліни «Міжнародна економіка»

Група ВА-16-1,2:

Бойко І.В. Європейські моделі стимулювання інноваційного розвитку (Пашенко О.В.)

Бугмір Д.С. Інтеграційні стратегії розвинених країн в умовах глобалізації (Пашенко О.В.)

Личкатий В.О. «Зелена економіка»: світовий досвід та можливості для України (Пашенко О.В.)

Філімоненко Е.А. Інноваційно-технологічні фактори глобального економічного розвитку (Пашенко О.В.)

Брижак А.В. Технопарки як засіб стимулювання інноваційної діяльності: світовий досвід та специфіка в Україні (Пашенко О.В.)

Свіріденко А.Б. Теорії та практика побудови цифрової економіки України в контексті євроінтеграції (Волошина І.В.)

Екзархова Е.А. Теорії, структурні зрушення та міжнародного інвестування для країн (Волошина І.В.)

Алмазова А. Політика розвитку еко-інновацій в країнах ЄС в умовах посилення процесів екологічної глобалізації (Пашенко О.В.)

Холомйов М.С. Підходи, інструменти та практика збалансування платіжного балансу України (Волошина І.В.)

Сарієв С. Сучасні тенденції розвитку інноваційної діяльності: світовий досвід і специфіка в Україні (Пашенко О.В.)

Група ВА-17-1,2

Лілянь І. Сучасні інструменти стимулювання інноваційної діяльності в розвинених країнах світу (Пашенко О.В.)

Скомороха К.М. Трансформація ринків праці розвинених країн світу в умовах 4-ої промислової революції (Пашенко О.В.)

Молоков В.С. Валютні чинники збалансування платіжного балансу України дз

Чернятевич В.І. Структурні зрушення на ринках праці розвинених країн у контексті побудови цифрової економіки (Пашенко О.В.)

Група ВЕ-18-1

Бойченко Д.С. Макроекономічні інструменти та практика подолання кризи пандемії COVID-19 у розвинених країнах світу (Пашенко О.В.)

Афанасенко М.В. Людський капітал як драйвер глобальної конкурентоспроможності країн (Дзяд О.В.)

Панова А.Л. Теорія та практика ведення стартапу за міжнародними стандартами управління проектами (Дзяд О.В.)

Курсові роботи зі спеціальності

Група ЕЕ-19м-1

Гречин К. Міжнародна торгівля ІКТ-послугами як драйвер економічного розвитку країн (Дзяд О.В.)

Міланіч М. Комбінаційні маркетингові стратегії ТНК в умовах міжнародного бізнесу (Македон В.В.)

Машкіна К. Розвиток глобального банківського сектору в умовах цифрової економіки (Македон В.В.)

Пісчанський Б. Перспективи розвитку глобальної інвестиційної діяльності МНК в умовах фінансово-економічної турбулентності (Огданська О.Д.)

Гурьба А. Стратегічні напрямки розвитку транспортно-логістичного комплексу України в контексті євроінтеграційних процесів (Огданська О.Д.)

1. Гордієнко О.О., студентка гр. ЕЕ-19м-1. Диплом II ступеня за перемогу у другому турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціалізації «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» у 2019/2020 н.р. з науковою роботою «Просування дорожнього огороження на ринки ЄС в контексті покращення структури українського експорту» 23.03.2020 р. м. Львів, НУ «Львівська політехніка»
2. Пащенко О.В., доцент кафедри міжнародної економіки і світових фінансів, канд. екон. наук Подяка за підготовку Гордієнко Оксани – переможці II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціалізації «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» у 2019/2020 н.р., що відбувався на базі Національного університету «Львівська політехніка» 23.03.2020 р. м. Львів, НУ «Львівська політехніка»
3. Стоянова К.В. Диплом III ступеня, переможець Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за напрямом «Актуальні питання співробітництва з Європейським Союзом» (м. Харків, 20 квітня 2021 р.)
4. Машкіна К.О. Грамота за 1-ше місце у номінації «За креативний підхід до розв'язування задач», ОР «бакалавр» учасника II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» 27-29 березня 2019 р., Національній університет «Львівська політехніка», м. Львів
5. Гордієнко О.О. Диплом II ступеня учасника II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» 27-29 березня 2019 р., Національній університет «Львівська політехніка», м. Львів
6. Бовкунов В.В. за актуальні дослідження тенденцій розвитку маркетингу в Україні на XV Міжнародній науково-практичній конференції студентів та молодих вчених «Majesty of Marketing» НТУ «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, 05 грудня 2019 р.
7. Подяка від оргкомітету XV Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених «Majesty of Marketing» на базі НТУ «Дніпровська політехніка» (м. Дніпро) 05 грудня 2019 р. кафедрі міжнародної економіки і світових фінансів ДНУ за активну участь у конференції, високий рівень представлених доповідей і підготовку з англійської мови.

(участь у конкурсах, олімпіадах, доповіді на конференціях, нагороди)

Декан факультету економіки

Тетяна ГРИНЬКО

Науковий керівник НДР

Вячеслав МАКЕДОН

ДОДАТОК Д

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ
ФАКУЛЬТЕТУ ЕКОНОМІКИ

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № 5

**засідання вченої ради
факультету економіки**

Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

09 грудня 2021

м. Дніпро

ПРИСУТНІ: голова вченої ради факультету економіки: Тетяна ГРИНЬКО, секретар: Наталія ВОЛОШКО, члени вченої ради: 23 осіб.

СЛУХАЛИ: повідомлення наукового керівника НДР доцента, д-ра екон. наук, професора кафедри міжнародної економіки і світових фінансів Вячеслава МАКЕДОНА про результати виконання науково-дослідної роботи (Інноваційні стратегії збалансованого розвитку світового господарства, № держреєстрації 0119U100888, шифр ФМЕ-50-19, строк виконання 01.2019 – 12.2021 рр.).

1 Коротка характеристика результатів НДР

Результати НДР полягають у розробці методичних рекомендацій до визначення інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства та практичних рекомендацій щодо впливу інноваційних стратегій на функціонування економік різних країн світу; теоретичному обґрунтуванні зазначеного аспекту, розкритті механізмів та інструментів фінансового забезпечення в контексті сталого розвитку, аналізі особливостей інноваційних стратегій, визначенні перспектив розвитку з урахуванням глобальних викликів, удосконаленні сучасних програм та розробці практичних рекомендацій щодо розвитку України з урахуванням інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства.

2 Наукова новизна результатів НДР полягає у теоретичному обґрунтуванні та удосконаленні методичних рекомендацій щодо інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства, а також розробленні практичних рекомендацій щодо їх впливу на функціонування економік різних країн світу, а також для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави. Існує об'єктивна необхідність досліджень інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства. Це дасть змогу, з одного боку, поглибити наукові дослідження у сфері світової та національної економік з метою підвищення обґрунтованості дослідницьких узагальнень, прогнозів, практичних висновків та рекомендацій, а з іншого – оптимізувати державну політику України, спрямувавши її на стимулювання збалансованого розвитку нашої держави та сприяння її інтеграції до глобальної економіки. Публікації за розглянутою НДР всього: у т.ч. статті – 48 (в тому числі у наукометричних базах Web of Science, Scopus, Index

Copernicus), монографії – 12, матеріали конференцій – 68, методичні рекомендації – 9.

3 Практична цінність результатів НДР

Результати науково-дослідної роботи дозволяють визначити стратегічні орієнтири щодо збалансованого розвитку світового господарства та отримати соціально-економічний ефект від впровадження. Науково-методологічний підхід до визначення впливу інноваційних стратегій збалансованого розвитку світового господарства на функціонування різних країн світу (акт впровадження результатів науково-дослідної роботи від 04.12.2019 р. № 868).

Галузь застосування результатів НДР – це зовнішньоекономічна діяльність України, державне управління, вища освіта (у підготовці та вдосконаленні лекційних курсів навчальних дисциплін «Глобальна економіка», «Міжнародна економіка», «Глобальні виклики сталого розвитку», «Міжнародна економічна діяльність України» та ін.), в опублікованих наукових працях.

Результати також будуть використані фахівцями та організаціями зі сталого розвитку, міжнародними організаціями, учасниками інвестиційного ринку під час визначення своєї фінансової та зовнішньоекономічної політики.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що методичні рекомендації можуть бути використані органами законодавчої і виконавчої влади, органами місцевої влади при розробці заходів економічної політики, в діяльності підприємств та організацій.

Прекурсори при виконанні НДР не використовувалися.

ВИРІШИЛИ: НДР виконана на високому науковому рівні, відповідає вимогам до науково-дослідних робіт. Рекомендувати затвердити остаточний звіт за завершеною НДР.

Голова вченої ради факультету економіки

Тетяна ГРИНЬКО

Секретар

Наталія ВОЛОШКО